

304221

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3. } జేన్న పట్టణము 1918 సం॥ ఆగష్టునెల 30 వ తేది శుక్రవారము } No. 127
సంపుటము ౫ } కాకతీయ శాసన సంవత్సర శ్రావణమాస బహుళ నవమి. } సంచిక ౧౨౭

ఇండియాగవర్నమెంటుయొక్క వైనాన్సు డిపార్టుమెంటు.

సం. 1250 - ఎఫ్. ప్రకటన సిద్ధా, 1918 వ సం॥ మే 11 వ తేది.

ఇండియాదేశపు రెండవ యుద్ధబుణము

రొక్కరూపముగా వచ్చిన యావత్తు మొత్తమును, ఇండియా దేశము ఇచ్చే పది కోట్ల పానుల (సవరనుల) మొత్తము క్రింద, (తద్భాగముగా) యుద్ధమును సాగించుటకుగాను హిజ్ మెజెస్టీవారి దొరతనమున కియ్యబడును.

వచ్చుబడి పన్ను లేని 1921 వ సం॥ నూటికి 5½ వడ్డీ యుద్ధపత్రములు
నూటికి రూ. 100 చొప్పున 1921 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీని తిరిగి చెల్లించబడునవి
వచ్చుబడి పన్ను లేని 1923 వ సం॥ నూటికి 5½ వడ్డీ యుద్ధపత్రములు
నూటికి రూ. 100 చొప్పున 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీని తిరిగి చెల్లించబడునవి
వచ్చుబడి పన్ను లేని 1925 వ సం॥ నూటికి 5½ వడ్డీ యుద్ధపత్రములు
నూటికి రూ. 103 చొప్పున 1925 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీని తిరిగి చెల్లించబడునవి
వచ్చుబడి పన్ను లేని 1928 వ సం॥ నూటికి 5½ వడ్డీ యుద్ధపత్రములు
నూటికి రూ. 105 చొప్పున 1928 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీని తిరిగి చెల్లించబడునవి

ఇవన్నీ,

వచ్చుబడి పన్ను లేకుండ

పోస్టాఫీసు ర సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికెట్లున్నా

జారీచేయడము.

అనలుకున్న వడ్డీకిన్ని ఇండియా గవర్నమెంటువారి రివిన్యూలున్నా ఆస్తిని హామీగా ఉండును.

1921 వ, 1923 వ, 1925 వ 1928 వ సం॥ పు యుద్ధ పత్రములు

జారీ వెల:—దరఖాస్తు చేసేకోబడిన ప్రతి రూ. 100 ట రూ. 100.

వడ్డీ:—సంవత్సరమునకు నూటికి 5½ చొప్పున ఆరేసి నెలల కొకసారి మార్చి 15 వ తారీఖునకు సెప్టెంబరు 15 వ తారీఖునకు చెల్లింపబడును.

కొనిన తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖువరకు వడ్డీ, పత్రములు కొనిన కాలమందు ముందుగా చెల్లింపబడును.

1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖు తరువాత పోస్టాఫీసు ద్వారా కొనబడు పత్రములమీద, కొనిన తారీఖు నుండి 1919 వ సం॥ మార్చి 14 వ తారీఖు వరకు వడ్డీ, కొనిన కాలమందు ముందుగా చెల్లింపబడును.

విశేషమైన హక్కులు:—ఇకమీదట ఇండియా గవర్నమెంటువారు జారీచేయు ఏదేని దీర్ఘకాలపు ఋణమునకు వడ్డీ లేదు ఎంత ఏర్పాటుబడియున్నప్పటికిని, సదరు ఋణమునకయి పైకము కట్టు కార్యము కొంత రొక్కముతో సమానముగా 1921 వ, 1923 వ, 1925 వ, 1928 వ సం॥ యుద్ధపత్రములు, వాటి చెల్లుబడి కాలములో సమాన విలువకు అంగీకరింపబడును.

1921 వ, 1923 వ, 1925 వ, 1928 వ సం॥ యుద్ధపత్రములమీద వడ్డీ వచ్చుబడి పన్ను లేదు. కాని అవి, యితర వచ్చుబడిమీద ఆపన్న కట్టవలసిన రేటును నిర్ణయించడము లో గణించబడును, మరియు దానికి అధికపన్ను (నూపర్ టాక్సు) కట్టదగియుండును.

సెక్యూరిటీలు ఏరూపముగానుండునది:—యుద్ధపత్రములు (ఎ) ఇన్స్క్రిబ్డ్ (రెజిస్ట్రేషన్) ప్లాకు సర్టిఫికెట్ల రూపముగానో (బి) ప్రామిసరీ నోట్లరూపముగానో జారీచేయబడును. తదనంతరము ఇష్టమైనయెడల, ఇవి యిచ్చి వీనికి బదులు, లేదా (హాబు సెట్టువానికి చెల్లుబడిగల) పత్రములు ఉన్నపుడు ఆపత్రములను, కర్పలేకుండ పుచ్చుకోవచ్చును.

యుద్ధపత్రములు కొనునతడు ఫలానిరూపముగా జారీ చేయబడవలయునని ప్రత్యేకముగా ఉదాహరించి యుండని యెడల, అవి, ఇన్స్క్రిబ్డ్ (రెజిస్ట్రేషన్) ప్లాకు సర్టిఫికెట్లు రూపమున జారీచేయబడును.

ప్రామిసరీనోట్లు, ఆలస్యము కాకుండుటకై మొదట, షాఫ్ట్ మెనెంజ్ కొద్దిసంఖ్య చేరు చేరు నోట్లుగా జారీచేయబడును; అయితే ఆలూతర్వాత, ఇవి యిచ్చి వీనికి బదులుగా ఎట్టి విలువగల నోట్లకు దరఖాస్తు పెట్టుకొనబడినో, వాటిని

భర్పలేకుండ, పుచ్చుకోవచ్చును. కావలసిన మొత్తమునకు ఒక్కటే ప్లాకు సర్టిఫికెట్లు జారీచేయబడును.

(ప్రామిసరీ నోట్ల రూపముగా పత్రములను బ్యాంకులలోను గవర్నమెంటు ఆఫీసులలోను కొనుట

1. రూ. 100 గాని నూరుతో గుణించిన (పూర్తి నూర్లుగా నుండు) మొత్తములుగాని విలువగాగల ప్రామిసరీ నోట్ల రూపమున యుద్ధపత్రములు, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించినమీదట,

(ఎ) బెంగాలు, బొంబాయి, మదరాసు బ్యాంకుల యొక్క హెడ్ ఆఫీసులలోగాని యేదేని ఇండియా బ్రాంచిలోగాని విధ్యుక్తముగా దరఖాస్తు పెట్టుకొనబడను,

(బి) కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరు ఆఫీసువద్దగానియే అకౌంటెంటు జెనరలుయొక్కయైన లేదా కంట్రోలరు యొక్కయైన ఆఫీసువద్దగాని యేదేని గవర్నమెంటు (ప్రెజిరీవట్ల గాని సబ్ (ప్రెజిరీవట్ల గాని దరఖాస్తు పెట్టుకొనినమీదటను

1918 వ సం॥ జూన్ 3 వ తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖువరకు కొనవచ్చును.

దరఖాస్తులు నిర్దేశింపబడిన సమూహప్రకారము ఉండవచ్చును, లేదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమును, కొనువాని యొక్క పూర్తిచేరును వై విలాసమును, వడ్డీ యే (ప్రెజిరీవట్ల చెల్లింపబడవలయునని తాను కోరునో అదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేతే యే సమూహప్రకారమైనను దరఖాస్తులు ఉండవచ్చును. నిర్దేశింపబడిన సమూహ, మదరాసు అకౌంటెంటు జెనరలు ఆఫీసునుండి గాని యే గవర్నమెంటు (ప్రెజిరీనుండియైన గాని సబ్ (ప్రెజిరీనుండియైన గాని తెప్పించుకోవచ్చును.

గవర్నమెంటు ఆఫీసులవద్దను బ్యాంకులవద్దను

ఇన్స్క్రిబ్డ్ ప్లాకు రూపముగా పత్రములు కొనడము.

2. ఇన్స్క్రిబ్డ్ ప్లాకు రూపముగా యుద్ధపత్రములు, రూ. 100 ల లేదా దానితో గుణించిన (పూర్తి నూర్లు) మొత్తముల విలువగాగలవి, 1918-వ సం॥ జూన్ 3-వ తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14-వ తారీఖువరకును, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించిన మీదటను దరఖాస్తు పెట్టుకొనిన మీదటను, సరాసరి కలకత్తా పబ్లిక్ ఋణము ఆఫీసునుండిగాని ఈ క్రింది ఆఫీసులలో దేనిద్వారాగాని, తీసికొనవచ్చును.

(ఎ) కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరు ఆఫీసు, లేదా యే అకౌంటెంటు జెనరలుయొక్కయైన కంట్రోలరు యొక్కయైన ఆఫీసు;

(బి) బెంగాలు, బొంబాయి లేదా మదరాసు బ్యాంకుల యొక్క హెడ్ ఆఫీసులు లేదా వాటియొక్క యేదేని ఇండియా బ్రాంచి;

(సి) ఏదేని గవర్నమెంటు (ప్రెజిరీ లేదా సబ్ (ప్రెజిరీ.

దరఖాస్తులు ప్రామిసరీ నోట్లనివయములో వలెనే అదే నిర్దేశింపబడిన సమూహప్రకారము ఉండవచ్చును, లేదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమును, దరఖాస్తుదారుని యొక్క పూర్తిచేరును వై విలాసమును, వడ్డీ యే (ప్రెజిరీవట్ల చెల్లింపబడవలయునని తాను కోరునో అదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేతే యే సమూహప్రకారమైనను దరఖాస్తులు ఉండవచ్చును.

పోస్టాఫీసులవద్ద పత్రములు కొనుట.

3. ఇన్స్క్రిబ్డ్ ప్లాకు రూపముగా గాని ప్రామిసరీనోట్ల రూపముగా గాని యుద్ధపత్రములు రూ. 25 విలువ గలవిగా వై నను దానితో గుణించిన (పూర్తి రూ. 25 ల) మొత్తపు విలు

వగలదిగా నైనను, రూ. 10,000 ల మొత్తమునకు మించకుండు, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించినదానిని దరఖాస్తు పెట్టుకొనిన మీదటను, నేవింగుబాటుకి పనిచేయు ఏపొస్తాఫీసు వద్దనైనను, 1918-వ సం. జూన్ 3 వ తేదీనుండి 1918-వ సం. డిసెంబరు 21 వ తేదీ వరకు, కొనవచ్చును. దరఖాస్తులు నిర్దేశించబడిన సమానా ప్రకారము ఉండవలయును. తదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమును, దరఖాస్తు దారునియొక్క పూర్తిపేరును వైవిలాసమును, పక్షి యే (టైటిల్) వద్ద చెల్లింపబడవలయునని తాను కోరుకో ఆదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేత యే సమానా ప్రకార మైనను ఉండవచ్చును. నిర్దేశించబడిన సమానా యే పొస్తాఫీసువలన నైనను పుచ్చుకోవచ్చును.

పొస్తాఫీసు ద్వారా కొనినపత్రములు, పొస్తుల టైలి గ్రాఫుల అకౌంటెంటు జనరలుయొక్క స్వాధీనములో ఉంచబడుటకు కోరబడే యెడల అట్లుచేయవచ్చును.

చెల్లించడము

4. (కావలసిన పత్రపు మొత్తమును) రొక్కముగాగాని చెక్కములముగాగాని చెల్లింపవచ్చును. బ్యాంకులలోపత్రములను కొను సందర్భములో, (వెసిడెన్సీ బ్యాంకు యొక్క హెడ్ అఫీసువద్ద కొనినపుడు (వెసిడెన్సీ బ్యాంకు సెక్రటరీ అందు (టైజరీ) పేరును, (వెసిడెన్సీ బ్యాంకుయొక్క ఒక బ్రాంచివద్ద కొనినపుడు సదరు బ్యాంకు ఏజెంటు పేరును, చెక్కుల వ్రాయబడవలెను. ఒక గవర్నమెంటు అఫీసులోగాని ఒక పొస్తాఫీసులోగాని పత్రములు కొను సందర్భములో చెక్కును దరఖాస్తు ఏయాఫీసులకు పెట్టుకోబడునో ఆయన పేరుట వ్రాయవలెను.

పొస్తాఫీసు నేవింగుబాటులో దరఖాస్తు దారునిపేరుట జనరలుయొక్క మొత్తములను తీయడము (విట్రుడాఫ్ డెము) మూలముగా గూడ పొస్తాఫీసులలో (పత్రములకు వైకము) చెల్లించవచ్చును.

(వెసిడెన్సీ బ్యాంకుల హెడ్ అఫీసులలో, ఇండియా టైజరీ బిల్లులకు, (యద్ద పత్రముల క్రయమునకు వైకముగా) చెల్లించవచ్చును; బిల్లుయొక్క చెల్లుబడి కాలములో ఇంకను నిలిచియున్న భాగముమీద ఆ బిల్లులమీద ఉండే విలువలో సంవత్సరమునకు నూటికి 4 వంతున లెక్కకట్టి డిస్కౌంటు తగ్గించి అవి రొక్కముగా అంగీకరింపబడును.

బ్రోకరేజీ

5. ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల ద్వారాగాని (బ్రోకర్ల ద్వారాగాని యద్దపత్రములు కొనుటకొనకై రొక్కముగానో చెక్కు మూలముగానో చెల్లింపబడిన యేదని మొత్తము ఏమయినా అట్టివారికి నూటికి రూ. 0-2-0 చొప్పున బ్రోకరేజీని (వెసిడెన్సీ బ్యాంకులు చెల్లించవలయును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల యొక్కయు (బ్రోకర్లయొక్కయు స్థాంపు (ముద్ర) వేయబడియుండి కచ్చి కంట్రోలరునకు గాని యే అకౌంటెంటు జనరలునైన గాని కంట్రోలరునకు గాని యేదని గవర్నమెంటు (టైజరీ) వద్దగాని సబ్ (టైజరీ) వద్దగాని దాఖలు చేయబడు యద్దపత్రముల కొరకై దరఖాస్తుమీద అట్టి బ్యాంకర్లకును (బ్రోకర్లకును నూటికి రూ. 0-2-0 ల చొప్పున బ్రోకరేజీ యియ్యబడును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల ద్వారాగాని (బ్రోకర్ల ద్వారాగాని యద్దపత్రములు కొనుటకొనకై ఇండియా టైజరీబిల్లు దూపముగా చెల్లింపబడు ఏదని మొత్తముమీద (వెసిడెన్సీ బ్యాంకులచే నూటికి రూ. 0-1-0 చొప్పున (బ్రోకరేజీ అట్టి బ్యాంకర్లకుగాని (బ్రోకర్లకుగాని చెల్లింపబడును.

పొస్తాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు (వచ్చుబడి వన్ను మినహాయించబడినవి.)

జారీ చేయబడిన 5 సంవత్సరములకు తరువాత చెల్లింపబడవలసినవి.

జారీ నెల రూ. 7-12, రూ. 15-8, రూ. 38-12, రూ. 76-8, రూ. 387-8.

6. పొస్తాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు నేవింగు బ్యాంకి పనిచేసే యేపొస్తాఫీసులో నైనను ఎప్పుడైనను కొనవచ్చును. ఏ ఒక మనిషియైనను రూ. 10,000 ల గరిష్ట మొత్తమునకు మించి ఉంచుకొని యుండగూడదు.

7 ఆర్ సంవత్సరముల కాలములో ఎప్పుడైనను జారీ చేయు పొస్తాఫీసువద్ద ఈ సర్టిఫికేట్లు, వాటికి మొదట చెల్లింపియున్న మొత్తమునకు ఏసందర్భములోగాని తక్కువ గా యందు రెట్టప్రకారము రొక్కముగా మార్చుకోవచ్చును. ఈ వివరములను ఇతర వివరములను ఏ పొస్తాఫీసు వద్దనైనను రూ. 10, రూ. 20, రూ. 50, రూ. 100, రూ. 500, కొనకైనవి. తెలిసికో వచ్చును.

ఎల్. డేవిడ్సన్,

(1181) ఆక్టింగు చీఫు సెక్రటరీ.

ఫోర్టు సెంటుజారి గెజెట్

ఆగష్టునెల 20 వ తేది.

తలారి గోపాలరావు నాయుడుగారు గోదావరీ జిల్లా నుండి, కృష్ణా జిల్లా జనరలు డ్యూటీకి బదలాయించబడిరి.

(ప్రకృతము నేను డ్యూటీలోనున్న కె. మానమంతరావుగారు, విశాఖ జిల్లా జనరలు డ్యూటీకి బదలాయించబడిరి.

తిరుపతి మునిసిపల సంఘమునకు కర్నూలు కృష్ణారావుగారు, చంద్రగిరి శ్రీనివాసులు శ్రేష్ఠిగారు, సీరిగారింగయ్య శ్రేష్ఠిగారు, తిరుమల శ్రేష్ఠి వారాయణస్వామి శ్రేష్ఠిగారు తిరుమల కుమార దొరస్వామి అయ్యంగారు, కిడంచి కృష్ణమాచార్యులుగారు, సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి.

మాడభూషి సరసింహాచార్యులుగారు, నెల్లూరు ముని సిపలు సంఘమునకు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

కర్నూలు తాలూకా బోర్డుకు, మాడడిను ఆచార్యుడు సాహెబుగారు సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి.

విద్యాభాగ

కుంభకోణము కలాలాలలోనున్న ఎస్. బాలకృష్ణయ్యగారు, రాజమహేంద్రవరము కలాలాలలో ఉపాధ్యాయులుగా నియోజింపబడిరి.

ఎస్. వి. కుబ్జారావు పట్నాయకుగారు పద్మావతి రేంజీకి, ఎస్. గోపాలముగారు విశాఖపట్టణ నానకును, నలుఅసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరులుగా బదలాయించ బడిరి.

వి. వరహ సరసింహముగారు రాజమహేంద్రవరము అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరుగా నియోజింపబడిరి.

పి. రామచంద్రముగారు, విశాఖపట్టణము అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరుగారికి సహాయులుగా నియోజింపబడిరి.

పబ్లికవర్క్స్ భాగ.

గుడివాడ డివిజను అసిస్టెంటు ఇంజనీరు, బి. ఎస్. రామస్వామి అయ్యంగారు, మిలిటరీ డ్యూటీకి వెళ్లి (ఫ్రాంకు ఛార్జెస్ కి పునరి స్థానమున, కృష్ణా జిల్లా ఎక్జిక్యూటివు ఇంజనీరుగా నియోజింపబడిరి.

స్థానిక భాగ.

కాకినాడ తాలూకా బోర్డుకు గంటి వేంకటరావుగారు, అనధికారాధ్యక్షులుగా నియోజింపబడిరి.

బుక్క కీసింగు పరిక్షలు.

మొదటి తరగతి:—ఆర్. సుందరరాజ అయ్యంగారు (రాజమహేంద్రవరము).

రెండవ తరగతి:— మావాయి జయరామరావు (రాజమహేంద్రవరము), మాష్టి సత్యనారాయణమూర్తి (బందరు) వంకాయల మానమంత్రి రావు (బందరు), వెమ్మరాజు రామ కృష్ణయ్య (బందరు), కంభంపాటి సాంబయ్య (బెజవాడ), డి. పి. వాసుదేవరావు (బల్లారి), పాలూరు సుబ్బారామశ్రేష్ఠి (చెన్నైపురి), నెమలి రామయ్య (చెన్నైపురి), కనకపల్లి పుడమి శ్రీమనాయుడు, (చెన్నైపురి), బి. రామచంద్రరావు (చెన్నైపురి), ఆకెళ్ళ వెంకటేశ్వర్లు (కల్లికోట).

అమృతవల్లి

మనోరంజకమైన నవల.

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమండలియందు బంగారుపతకములను జూడిన కంచనపల్లి కనకమ్మ విరచితము.

దీని నెల 1-4-0.

గ్రంథశ్రీలి మనోహరము. కథ రసవంతము. భావములు గంభీరములు. చదివి అనందించుటకు తగినది.

చిరునామ:— ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

7, రంజు శెట్టివీధి, జి. టి. మదరాసు.

డాక్. జె. కె. రావుగారి సుఖప్రదాయిని.

(1209) పురుషులకు శుక్లవస్త్రమును, స్త్రీలకు కుసుమరోగమును, గుండెజబ్బు, ఒంటితలమెప్పి, తలపోటును, పొగొట్టును. రక్తమును శుభ్రపరిచి, నరములకు మెదడుకు బలము జేయును. మేనాము, సవాయి, సంబంధమైన, నల్లని, ఎర్రని, తెల్లని మచ్చలను బోగొట్టును. శరీరమునకు కండను బట్టించును. నెలకు సరిపోవు డబ్బా 1-3 నెల రు 5-0-0 మాత్రము. భస్మంత్ర ఆశ్రమము, 45 బిగ్ స్ట్రీటు ట్రస్టి కేసీ, మదరాసు.

న్యాయస్థానవార్తలు.

పెరిటెన్సి యరీ మాత్యక్తము:— ఈ కేసు విచారణ నిన్నటిదినమున ముగిసినది. కోర్టునకు బోవుపూర్వము న్యాయ మూర్తి సైక్ నరుగారు, జూరర్లు, ప్రొసీక్యూటరు మున్నగు వారు మాత్యజరిగిన స్థలమునకు వెళ్లి చూచిరి. 6 గురి సాక్షి విచారణ జరిగినది.

గతమే నెల 14 వ తేదీన వైఫల్యమున జరిగిన కొట్లాటలో దగిలిన గాయముల బాధ చే అబ్దుల్ రహీమాన్ అనునతడు మరణించిన అంశముగూర్చి సంక్షయము లేదనియు, కాని నేరములని యెంచబడినవారితో నతడు మరణించ లేదనియు గులామ్ రహూల్, అబ్దుల్ బాద్ షా అను వారలు వాని శరీరముపై గావించిన గాయముల బాధచేనతడు మరణించె ననియు వారు ద్రోహ భారము తమ భుజములపైనుండి నేరస్తులని పిలువబడుచున్నవారి శరణు నై నెత్తికత్తు తప్పుకొనిరియు హంతకుల న్యాయనాది జూరరులతో జెప్పెను. ఇప్పుడు నేరస్తులకు వ్యతిరేకముగ జెప్పినవారు జైలు గారితో నెవరో అబ్దుల్ రహీమాన్ అను ఎదుర్కొనినట్లు కోర్టుజరిగిన మరుసటి ఉదయమున చెప్పినదియు కూడ జూరర్లు తెలుపబడెను.

నేరస్తులవాదము సాక్షులచే బలపరుపబడలేదని ప్రాసిక్యూటరుగారు చెప్పిరి. నేరస్తులవాదమువలన గాని ప్రాసిక్యూటరు వాదమువలన గాని ఏ ఏ అభిప్రాయములు మూలాశ్రములు తీయబడినను గత మేయి 14 వ తేదీ రాత్రి పెరిటెన్సి డియరీలో గవర్నమేంట్ జరిగెనదియు వాని ఫలము అబ్దుల్ రహీమాన్ యొక్క మరణ మనియు వివాదములేని యంశములు అవి న్యాయమూర్తులు నుడిచిరి.

జూరర్లు ఏకగ్రీవముగ మొదటి హంతకులనై నేరము స్థిరపరచిరి. 2, 3, 4, 5, 6 హంతకులయందు దోష మున్నట్లు జూరర్లు వివిధాభిప్రాయములను కనబరిచిరి. 7 వ హంతకుని యందు దోషము లేనిదనుటయందు కూడ వారు ఏ అభిప్రాయ పడిరి.

ఈ తీర్మానమునకు సరించి మొదటివానికి 5 సంవత్సరముల కఠింశిక్షయు, 2, 3, 4, 5, 6, హంతకులకు జైలు యొకసంవత్సరము కఠింశిక్షయు న్యాయమూర్తులు విధించిరి. 7 వ వాడు విడుదల కాబడెను.

పట్టుకండువా దొంగతనము:— ఈ నెల 19 వ తేదీ రాత్రి 10 గంటలవేళప్పుడు పునఃపేత్తము వెట్టి అనునతడు తనదు కాణములో బనిచేసికొనుచుండుగ అయ్యోకల్లు అను వాడు వెట్టి తాలూకా పట్టుకండువా ఎత్తుక బారిపోయెను. సబ్ ఇన్స్పెక్టరు కల్యాణసుందరఅయ్యరు గారు వానిని పట్టుకొని కేసుచేసిరి. తానిదివరకు శిక్షబొందినట్లు నేరస్తుకు ఒప్పుకొనుటచే ప్రస్తుతపు కేసులో వానికి 2 సంవత్సరముల కఠింశిక్ష విధింపబడినది.

జేవాలయపు భర్తకర్తకు జుల్మానా విధింపబడుట:— రాజధాని ప్రధాన మేజస్ట్రేటుగారచే నూలు రూపాయలు జుల్మానా విధింపబడిన వి. పార్థసారథి అయ్యంగారి తరపున హైకోర్టులో నొక అర్జి దాఖలుచేయబడెను. మేజస్ట్రేటుగారి తీర్మానమును మార్చవలసిన దని అర్జిలో గోరబడెను. ఫయలులో అర్జి చేయబడినది. విచారణ జరుగును.

JUST OUT! A NEW NOVEL!!
YOUNG FISHERMAN

OR
THE SPIRIT OF THE LAKE
[BY G. W. REYNOLDS.]

Printed in bold types on good paper. Highly interesting. Complete in one Volume. Price Rs. 10 inclusive of all the charges up to 31st August 1918, after which date the above book will be sent for Rs. 12 free at the door.

OTHER BIG TYPE EDITIONS.

	Rs. A.		Rs. A.
Mary Price	8 vols 5 0	Mary Stuart	2 vo. 1 4
Bronze Statue	4 " 2 0	May Middleton	2 " 1 8
Soldier's Wife	" 1 4		
Pope Joan in	3 " 1 12	Seamstress	2 " 1 0
Faust	2 " "		1 8
Robert Macaire in	2 Vols.		1 0
Love of the Harem	in 4 Vols.		3 0
Secret Memoirs of a Clergyman's Daughter.	In 4 vols		3 0
Canonbury House	in 3 Vols.		2 4
Mysteries of Old London	in 3 Vols		2 4
Mysteries of Paris by Eugene Sue,	2 vols		1 0
The Rye House Plot	4 " "		3 0

SUPERIOR WATCH COMPANY
Post Box 167, (A) Madras

రెండవ యుద్ధమునకు

(1197)

ద ర ఖా స్త లి పు డ వ క్షి త ము లు.

ఈ యుద్ధము నూటికి 50 శాతము వరకు జయమును వృత్తిపన్నులేదు. ఈ యుద్ధమునకు పత్రికలు మురల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరురూపాయలు యివ్వబడును. 1922 వ సం॥లో గూడ నూటికి నూరురూపాయ లీయబడును. 1925 సం॥లో 100-కి 108 రూ॥ను, 1928లో 100-కి 105 రూపాయలును పత్రికలనుకొనువారి యిష్టప్రకార మియ్యబడును.

ఇంతకంటె భద్రమైన సామూదాయకమునుపద్ధతి నేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తు ఈ పత్రముగలవారు దీనిని చదివి మీ పేరుపైనే పంపుడు.

ద ర ఖా స్త న మూ నా.

మదరాసు జ్యూనియర్,..... 1918.

కో కా థ క తి,

జయ్యు.

ఇందులో.....రూపాయలచెక్కును లేక రొక్కమును పంపుచున్నాను.

దీనికోసం యుద్ధమునకు పత్రికలు (సామగ్రికోటు *) నుకరణ నిష్పించిన మీ కంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రికల సామగ్రిని ఏ సంవత్సరములో సామూహికమునా ఆ సంవత్సర ముందనిచ్చి తక్కినవారిని కొట్టివేయుదు.

* 1921, 28, 25, 28 సంవత్సరములో వాపసు చేయవలయును.

ప్రజలలో ఇవ్వబడును.

ఇట్లు విశ్వసనీయుడు.

నేను.....నిలాసము..... (స్వస్థముగా వ్రాయుడు.)

రెండవ యుద్ధమునకు

(రెండవ పేజీ)

ప్రస్తు

పరాసు పురోగమము

లండను, ఆగస్టు 28:- (పూర్వ 8-85) పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి:- శత్రువుల వెనుకదళములతో బోరుమ రాత్రి యందు ఆవరునది కు త్రరమునకు దక్షిణమునకు పురోగమము సలిపి చార్లెస్, ఓనీకోరు, బాలిబర్ రాయిగ్లెన్, వెర్నెల్లీ యర్పు అను గ్రామములను పరాసువా రాక్రమించుకొనిరి. ఇంకను దక్షిణమున మేము ప్రాపోమెస్లిజి అడవియందు జొరబడి డైవు అను గ్రామము నాక్రమించుకొంటిమి. నేటియంద యుద్ధ సామగ్రిలను పురోగమము సలిపి ఆవరునది కు త్రరమున డైకోరు, బోటి, మెస్సిల్ లావెటిల్, నెస్టిను అను స్థానములగుండ పోవుచుండు పంక్తిని తేరితిమి. నిన్నటి దినము నుండి 80 గ్రామములను కళపటచుకొని కొన్ని స్థానములందు 12 కిలోమీటరుల పురోగమము సల్పితిమి.

బెహమురంగము.

లండను, ఆగస్టు 28:- బ్రిటిషరంగమునుండి రూటరు విలేజిరి బుధవార ముదయమున నిట్లు లెంతినిచ్చెను.- బెహమురంగమున విచిత్రముగా స్థితిగలదు. మ్యాజీలందు దళములు ఉత్తరమువైపున చుట్టును ఆర్థచంద్రాకృతిగ నిలువబడియు న్నువి. అల్బర్హార్డునుండి బెహముపురమును మేము బాగుగా చూడగలగుదుము. జర్మనులు విశేష సేనలను దీసికొనివచ్చిరి. వన మాపురము నాక్రమించుకొనుటకుం దాలస్యము జరుగు నట్లు చేయుటకు విశేషవ్యయము భరింప వారు సంసద్ధులై యున్నట్లున్నది. జర్మనులు బెహము, గ్లాడ్కోరు, గిల్బాంటు పంక్తియందు సేనలను తేల్చుచున్నారు. కాని ఆ సేనాఫీరంగులను వారు గోల్పోయినందునను చాలాఫీరంగులను తమస్థానములకు చాలవెనుకకు గొనిపోయినందునను, వారికి ఫీరంగులసంఖ్య అత్యల్పముగనున్నది. ఇప్పుడు జర్మనులు వనపురోగమమును సాధించి నిలిపివేయుటకు విచక్షణలేక చాలదూరమున చెల్లాచెదలైయున్న బ్యాంకు వాయింపువారిని, ఆరోగ్యకాళాదళములను, రోడ్డును బాగుచేయువారిని తేల్చుచున్నారు. క్రొత్త సామగ్రిని విశేషముగా మేము స్వాధీనపఱచుకొంటిమి. మీర మాంటునందు ఇంజనీరింగుకు సంబంధించినవస్తువులు విశేషముగా దొరకను. అనేక స్థానములందు మేము గతి మార్చినెల యందు వదలి వెట్టిపోయిన మందుసామగ్రిస్థానముల నన్నిటి నాక్రమించుకొంటిమి. అతితర్జునితముగ పురోగమము సల్పుచున్న ఫీరంగిదళముల కిది చాల నుపయోగపడుటగో గాక (అతికష్టకార్యమగు) మందుసామగ్రిని చాలదూరము తీసికొని

పోవుకష్టమును తొలగించినది. ఆ రానుకు తూర్పున శత్రువు లెండుకు ప్రతిఘటించుచున్నది యూరొంచుట సులభమే ఇప్పుట మిత్రమండలివారు జయించినచో, శత్రువుల కతి కష్ట కరమగు ఉపద్రవస్థితి గలుగును.

జర్మను నూతనదళములు.

ఆండ్లము, ఆగస్టు 28:- సేనావికయమును గూర్చిన జర్మను రిపోర్టు లన్నియు పశ్చిమరంగమున ఇటీవల జరిగిన విషయములను వివరించి ప్రజలకు ఆశ గలిగించుచు మనలను ఛేదించుటకు మిత్రమండలి యుద్ధములు విశేషవ్యయతో భగ్నమైన వనియు తెలుపుచున్నవి. తాము కాలానుగుణ్యముగా యుద్ధమును కొంతకాలముకలుకు మానుచుంటి మనియు చరు త్కారముగా శత్రువులు ప్రకటించుకొనిరి.

విమానకార్యము.

లండను, ఆగస్టు 29:- (ఉద. 12-10) బ్రిటిషువారిట్లు ప్రకటించిరి:- మేములను, తుపాసులను మును విశేషముగా నున్నను, చాలదిగువన సేగుచువనిమానములు శత్రు సేనల వైపున కన్నసామగ్రిలనుగల పొంబులను మరఫీరంగులను వేయుచుం డెను. విమానయుద్ధము విశేషముగనుండెను. మేము 10 శత్రు విమానములను ధ్వంసముచేసి 5 విమానములను నిరుపయోగపఱచి నేలగుల్పితిమి. 7 బ్రిటిషు విమానములు కనబడుటలేదు. మేము పగటియందు 22 బంబుల బొంబులను వేసితిమి. రాత్రివిమానములు పనిచేయుట దుర్లభ మయ్యెను.

బ్రిటిషరంగము.

లండను, ఆగస్టు 29:- (ఉద 12-10) నిన్నటిరాత్రి 8 వేడగ్లను మేము గారిట్లు ప్రకటించిరి:- అస్ట్రేలియనులు విశేష పురోగమములను సాధింపఁగొని, హెబ్బుకోరుల పంక్తిని తేరిరి. దైవకోపముమొదలై సామగ్రియొద్దనుండు శత్రువులు మొండిగ ప్రతిఘటించుచున్నవి. సోమునది కు త్రరపు గట్టిన మేము కర్లు, వార్డికోరు అనుపునములను తీవ్రయుద్ధము జరిగిన వెనుక నాక్రమించుకొని మారపాసు వైపునకు పురోగమము సల్పుచున్నాము. బెహముకును స్కార్ప్స్-డికిని నడుమను పగ లంతయు ముట్టడిసలిపి అన్ని స్థానములందు ముందునకు వచ్చితిమి. లండనుదళములు క్రమముగా శత్రువులను చుట్టవేసి క్రొయిసెల్లను గ్రామము నాక్రమించుకొనిరి. శత్రువులు మొండిగ నిరోధించిరి. ఇంగ్లీషు సేనలు ప్రాకోరువైపునకు పొంపెను లాక్రొయిల్లనుకు వైపులముఖమునను యుద్ధము

సలుపుచు ముందుకువచ్చుచున్నవి. తీవ్రయుద్ధము పగలంతయు జరిగిన వెనుకను, కి నేడియనులు ఆ సేక బలియ రక్షితస్థానముల నుండియు మాఖ్య కందకములనుండియు శత్రువులను పాటగోలి బాయిరినోటరుడెను, వెల్సేస్ అనుస్థానముల నాక్రమించుకొనిరి. మే మనేపలకు వై దిలను పట్టుకొంటిమి. లోకను కు త్రరమునకు మనపంక్తిని ముందుకు తేల్చితిమి.

శత్రువుల ప్రకటనము

లండను, ఆగస్టు 28:- జర్మను ప్రకటనమునం దిట్లు కలదు. స్కార్ప్స్-డి కు త్రరమునందు మనపంక్తికి మందర శత్రు యుద్ధములను నిలిపివేసితిమి. శత్రువులు రూసువైపునకు వెళ్లిరి. స్కార్ప్స్-డికి దక్షిణమున మేము మాంకి కొండల వైపునకు వెనుకకు పోతిమి. తీవ్రయుద్ధము జరిగిన వెనుకకు శత్రువులు మాంకి ఘోమాప్పి అను కొండలను దాటిరి. టిల్బాయి, మార్చిన పీక్ అనుస్థానములు శత్రువుల కళ మయ్యెను. పరాసువారు సెంటుమార్డు, వెస్సాయి అనుస్థానములను జయించిరి.

నాటి సాయంత్రము జర్మను అధికారు లిట్లు ప్రకటించిరి:- స్కార్ప్స్-డికి దక్షిణమున ఆ రాను కాంప్రెకోర్డు ప్రక్కన ఇంగ్లీషు పురోగమమును నిలిపివేసితిమి.

బ్రిటిషువారు తెలుసున వైబడుట.

లండను, ఆగస్టు 28:- నేడుమధ్యాహ్నము బ్రిటిషు కదిరమునుండి యిట్లు తలెత్తివార్త పంపబడెను. నేడుదయమున ఆ రానుకు తూర్పున నవస్కందకము జరుపబడుటలో జర్మనుల వ్యవస్థితత్తులుగా నున్న తరుణమున మా సేన స్కెపురనకు మొక్కదాటున పోయినది. అందునలన శత్రువుల కత్యధికమగు రిచ్చపాటు కలిగినది. ఆప్రాంతముననున్న నిలువ సేనలను వారు బాహ్రాముకు పంపుటలో వారికి చాలవ్యయము కలిగినది. నేడవ స్కందకము బాగుగా జరిగినది. సోముకుదక్షిణమున గతి 24 దినములలోను నిరోధము కలిగినది. అదట జర్మనులు పలుసారులు తలపడి విఫలులైరి.

శత్రు సేన.

ఈ సెల 8-వ తేదీ ముందట ఆదివారమునాడు రాత్రిపరకును స్కెపు ఎయిసులకు మధ్య 70 డివిజనులను శత్రువులు పయోగించిరి. 2000 మందిని కొన్ని ఫీరంగులనుపట్టుకొంటిమి. మాకునష్టము స్వల్పము. స్థలమువివచము. పురోగమము సం తృప్తికరము. ఆ గ్రామకు వెనుక తలపడుటచే రంగము ఉత్తరముగా విస్తరించినది. హైలాండ్సులు రోడ్డు యంత్రాలయమునకళపచుచుకొనిరి. శత్రువులుమాంచిఅడవిలోని కేగి బోయి నుడుసార్లు మున్ను ప్రదేశములందు తలపడ గెంచుచున్నారు. వారు నుజనీకాపిపక్షికి తూర్పుననున్నారు. ఉత్తరమున వారు నా అడవిలోని కేగిరి. శత్రువు లింకను తిల్లోయిలో నున్నారు బాహ్రాముకు తూర్పునను కాంప్రేమార్గమునను వారిసంఖ్య హెచ్చుగా నున్నది. నిన్నరాత్రి 4-45 గంటలకు బ్రిటిషు సేనలు సోముయొద్ద తలపడెను.

పరాసు కేసడాసేన.

ఒకవో కేసడావారికి శత్రువు లాత్రిడి కలిగింపగా పరాసువారు వారికి తోడ్పడి తరిమిరి. మరికొంత సేపటికి పరాసువారికి తొందర కలుగగా కేసడావారు తోడ్పడిరి. నాడు సాయంకాల మా రెండు సేనలవారు కలసి భోజన మజ్జనారుల సునరించిరి.

శత్రువుల కధికమగు నష్టము.

ఆదివారమునాడు జావిగ్ని క్రేసి మాంటులనుండి పరాసువారిని తరుముటకు జర్మనులు యత్నించిరి. కాని లాభము కలుగలేదు. మరియొకసారి జర్మనుల కధికమగు నష్టము కలిగినది. జర్మనుల కళపములు రణరంగమునం దంతటను నిండియు న్నువి.

వెస్టి రంగము

ఈ రంగమున జర్మనుల కాండోళనము కలిగినది. వారి కళఫ్ఫిదళము ప్రతిహతమైనది. ముఖ్యముగా సోయిసస్సుకు ఈకాన్యముననున్న వారి వెడ్డఫీరంగులు నాశనమైనవి.

తీవ్రమగు పోరు

బ్రిటిషువారి స్థితి చాల క్రేవ్యముగనున్నది వారివార్తలు విజయమును పూర్తిగా వెల్లడించుటలేదు. వారిక ప్రదేశమును బలపరుచువరకును ఆక్రమణ వార్తను తెలుపరు. రాత్రి వేళ జనరలు బింగు సేనలకును జర్మను సేనలకును తీవ్రమగు పోరు జరిగినది. అదట రెండు జర్మను సేనలు పూర్తిగా సంకరించినవి. కనములు గుట్టలు పడెను. శత్రువులు పూర్తిగా నోడిరి.

శరణువారి క్రొత్తపంక్తి.

లండన్, ఆగష్టు 28:—ఉదయము 3 గంటలు:—గత రాత్రి శరణువారిట్లు ప్రకటించిరి:—శత్రువులకు మావలన ఒత్తిడి పెంచుటకు ఆనతి యిచ్చుటనందు వారు పూర్వమునుండి విస్తారముగా వెనుకకు పురలవలసినవా రైరి. మా ప్రాంతములు 20 కి లో మిటరులవరకు శత్రువుల నిరోధమును ప్రతిహతము చేసి కొన్ని స్థలములందు 4 కిలోమీటరులవరకు ఎక్కువగా ముందు కేగిరి. చాలస్స, పంచీ, లియాక్ కోర్టు హెచ్చుబిల్లులను పడమరకున్న సాధారణపు పంక్తిని వశపరచుకొన్నారము. హల్లు, ప్రాంసార్లు, ఎర్నిర్, గ్రూవీ, క్యారీఫూట్సు రోయి, ల్యాక్ కోర్టు, క్యాట్రా మెస్సీలు మా స్వాధీనమైనవి. ఓయిజీ ఎయిస్ మధ్య ల్యాగ్నిస్సీ ప్రదేశమున శత్రువులతో పోరు తీవ్రముగా జరిగినది.

బెల్జియనుల విజయము.

లండన్ ఆగష్టు 28:—ఉదయము 1-35. బెల్జియను పత్రిక లిట్టు తెలుపుచున్నది:—కొంతకాలము శత్రువుల పోరుదరిగిపడవ మేము గతరాత్రి ల్యాంజిమార్కు యనప దారికి దక్షిణముగా ఉత్తరముగా మూడు కిలోమీటరులు వైకొల్మముగల ప్రదేశమును ముట్టడించితిమి. శత్రువులు అతి మొలదిన మా సేనల నెదిరిపోరి ప్రతియుద్ధ మొనర్చినను శత్రు స్థానములలో చొరబడితిమి. మే పునకొన్న స్థలముల నన్నిటిని పోలితిమి. వానిని నిలువజేయుకొన్నారము. 90 మంది శత్రువులను బందీకృతులగా జేసివారము.

శత్రు ప్రతియుద్ధములు ప్రతిహత మగుట.

లండన్, ఆగష్టు 28:—(ఉదయము 12-15) గతరాత్రి బ్రిటిషుపత్రిక లిట్టు ప్రకటించినది:—స్కార్ప్స్ ఆడ్డుగ మరల ముట్టడి దిల్లీవారము: సెన్సి, స్కార్ప్స్ మధ్య కేడీయనులు చాలవరకు లోపల చొరబడిరి. చెర్నీ, విసెక్ ఆడ్డుగ్గి బోయి ధూబార్లు మా స్వాధీనమైనవి. అనేకమంది శత్రువులు గూడ మాచే జిక్కిరి. కేడీయనుల దక్షిణ భాగమున స్కార్టులాండు సైన్యము సెన్సిని దాటిరి. ఫాంటెయిక్ డిక్రొయిసిల్లును వశపరచుకొనిరి. గ్రామముయొక్క దక్షిణపు ఏటవాలు ప్రదేశములందు వీరు నిలిచిరి. వందలకొలది శత్రువులు బంధీలు చేయబడిరి. ఇతర స్కార్టులాండు సైన్యములు రో, గ్రేట్ ల్యాండు కొండ, గ్రావెల్లీలను బట్టుకొనిరి. అంగ్లేయ సైన్యములు అర్దూ ఎక్ గోహిల్లీలను వశపరచుకొనినవి. ఈ ప్రదేశమునకు దక్షిణముగనున్న ప్రాత జర్మను పంక్తిని వశపరచుకొనిరి. దక్షిణమున క్రోయిసల్లు, బొవుము మధ్య అంగ్లేయు న్యూజీలండు సైన్యములు మరల శత్రువులతో జోరదాడంగినవి. శత్రువులు ఎంత తీవ్రముగా ప్రతియుద్ధ మొనర్చినను వారి ముట్టను లన్నియు ప్రతిహత మైవి. చాలమందినిగూడ నవ్వబోయిరి. శత్రువు తొల మసేనల నెదిరింప ప్రయత్నించినను బాగ్నాటరు దొమ్ముజేసివారము. బాగ్నాటరు క్రోయిసల్లు మధ్య అనేకచోట్ల ముందుకేగినారము.

రణరంగమునుండి

శత్రువులు పూర్తిగా తలముబిడుట.

లండన్, ఆగష్టు 28:— శత్రువులు మమ్ము అతి తీవ్రముగా నెదురొక్కను బాపూముకు దక్షిణమున అంగ్లేయ సైన్యములకు కొంత ప్రదేశమును ఆక్రమించుకొనినవి. ప్లీర్స్ పడిమట్టి సరిహద్దులలో ప్రవేశించినారము. బాంగ్వివాలు, డెలి బ్లీ అడవినుండి శత్రువులను పారదోలితిమి. బెర్నా పేనుండి గూడ శత్రువులను బాదదోలితిమి. ప్రషియను సైన్యముల ముట్టదులను ప్రతిహత మొనర్చినారము. మేమముట్టడించిన రణరంగమునకు అంతిమములు అంగ్లేయులు స్కార్టులాండు వారు కలిసి సోమికడ్డుగ శత్రువులను వెనుకకు బాదదోలిరి. మ్యాకోర్టుకు తూర్పున ఉన్న ప్రదేశమును ఆక్రమించుకొన్నారము. ఫాంటెయిక్ లిన్. కాస్పీ, ఈస్టలమునకు సోమికే వధ్యులను అడవులను వశపరచుకొంటిమి. వందలకొలది శత్రువులను మాచే జిక్కిరి. బెర్నాండ్ విల్ల ర్నును గూడ స్వాధీనపరచుకొంటిమి.

లండన్ ఆగష్టు 4 మైళ్లవరకు విజృంభించుట.

లండన్, ఆగష్టు 28:—(సాయంత్రము 12-55) బ్రిటిషు పత్రిక లిట్టు ప్రాయచున్నది:—సోమికే దక్షిణముగా నన్ను పోకోర్టుకు శత్రువులు మరఫిరంగులతో అతి తీవ్రముగా బాదదోలుచుండిరి. దీనిని మంగళవారము నాడు స్వాధీనము జేసి

కొన్నారము. సోమికే తీరమున బ్రోస్ అడవి చాలవరకు మా స్వాధీనమైతి. ప్రషియను పటాలములో చాలమంది మాచే జిక్కిరి. అర్రాను, క్యాంబ్రే కడ్డుగన్న స్థానములను స్కార్ప్స్ కి దక్షిణముగా నన్ను మొదటి సైన్యము బలపరుచుకొనెను. మాకోర్టు బోయిర్, నాటరుదాము సరిహద్దులలో ప్రవేశించెను. స్కార్ప్స్ తీరముగా అర్రాను దోయియన పదార్థగర్ శత్రువులు తీవ్రముగా ప్రతియుద్ధ మొనర్చుటచేయుచు కేగిన మా సైన్యములు గ్రేట్ ల్యాండు కొండమీదనున్న జర్మను కందకములకు కొన్ని 100 గజములవరకు వెనుకకు పోవలసినవచ్చెను. ఇచట మా శత్రువులతో పోరి అగ్ని బాల్లలను బరపి శత్రువుల ముట్టడిని ప్రతిహత మొనర్చితిమి. న్యూపుబెర్గ్ ఇస్పెయిర్ను రస్తాకడ్డుగ జనుప్రదముగా ముందుకేగినారము. ఇట్లు 4 మైళ్లవరకు రణరంగమున విజృంభించినారము. కొంతమంది శత్రువులను బంధించితిమి.

వైమానిక యుద్ధము.

లండన్, ఆగష్టు 28:—ఆకాశమంతయు మేఘములతో నిండి కుసావన్న ము కురియుచున్నను ఆగష్టు 28-వ తేదీ గొప్ప వైమానిక యుద్ధముజరిగినది. మర ఫిరంగులను కాల్చువారి యుపయోగార్థము వైమానికులు ముందు గుంతు సామాను క్రిందకు బంపిరి. క్రిందకు దిగి వైమానికులు శత్రు సైన్యములను వారి ఆహారపదార్థములు మున్నగు వానిని బాంబులతో ముంచెత్తిరి. 26½ టన్నుల బాంబులను బరపినారము. 4 శత్రువిమానములను ధ్వంసము గావించితిమి. 2½ విమానమును నిమ్మియోజనముగా జేసి క్రిందకు బారదోలితిమి. 9 బ్రిటిషు విమానములు కాన్పించుటలేదు.

ఇతర సమాచారములు - గొప్పలాభము.

లండన్, ఆగష్టు 28:—ఉదయము 12-30 గంటలకు రోయిదగ్గర యుద్ధము జరుగుచుండెనని పరానువారి ప్రధాన కార్యాలయమునందున్న రూటరువిలేఖకుడు నిన్నటి మధ్యాహ్నము తొలినవచ్చెను. రోయి ఇతడు నాల్గువైపుల ముట్టడింపబడినది. (వెస్ట్ సై, రోయి సెలు అటవి, సెంటుమాలు వశపరచుట గొప్పలాభమని తెలియజేసినాడు. పూర్వము కట్టుదిట్టముచేయబడిన పంక్తులను జర్మనులు మరల బాగ్రత్తపరుచుకొనిరి. ఇచట శత్రువు యుద్ధము జరుగుటచే ఇయ్యది గొప్ప లాభమని చెప్పబడినది. (వెస్ట్ సై) యుద్ధగర్ జర్మనులు ఆకస్మికముగా ముట్టడింపబడిరి. ఇచట 400 మంది జర్మనులు బండిలుగా జేయబడిరి. ఇందులో పటాల వె సే నాని కూడ గలడు. ఆపరమీదనున్న వందలకొలది పరానువారి స్వాధీనమైనవి. పరాను కాల్యలములు గంటలకొలది నడుములోను నీళ్లలో నిలబడి వీనిని వశపరచుకొనుటకు శ్రమపడి విజయులైరి. 600 మందిని తమ స్వాధీనము జేసికొనిరి.

జర్మనులను వెన్నంటుట.

లండన్, ఆగష్టు 28:—పరాను శిబిరముల నన్ను రూటరు విలేఖకుడు నిన్నటికోజున ఇట్లుతొలినంపెను. రోయి మాచే జిక్కినది రోయి, గ్రూవీకి ఈకాన్యముగా నన్ను క్యారి ప్యూట్సుగూడ మా స్వాధీనమైనది. దక్షిణమున రోయి, స్ట్రెబు, విర్లియియర్సుగూడ వశపరచుకొనుచున్నారము. సేడు 4 మైళ్ల ముందు కేగగల్గినారము. సెంటుమార్డు దగ్గర మా ప్రతియుద్ధమును నెదుర్కొను జర్మనులు మా సేనలను వెంబడించిరి. కాని మార్డుకు ప్రక్కలను మా సైన్యములు ముందుకేగుటకు ఉత్తర పీఠముపైన పడవ జర్మనులు వెనుకకు మరల నారంభించిరి. మమ్ముల నెదుర్కొనుటకు బదులుదాకే మాచే వెన్నంటబడిరి.

జర్మనులు క్రమేణ వెనుకకు మరల్చబడుట.

లండన్, ఆగష్టు 28:—ఉదయము 8-30 గంటలు:—పరాను శిబిరములయందున్న రూటరు విలేఖకుడు నిన్నటి సాయంత్రము మిట్లు తొలినంపినాడు. జర్మనుల వెనుక సైన్యములకు మరఫిరంగులు శిరపరంపరలుగా సహాయార్థము పంపబడినవి. పీటెర్బర్గ్ ము చూచుకొని వారు కడునిబ్బరముగా మమ్ము నెదుర్కొనుచు సేయుచున్నారు. కాని వెనుకకు క్రమక్రమముగా మరల్చబడుచున్నవారు. చాల్సుకుడనుట్టి సరిహద్దులలో పరానువారు ప్రవేశించిరి. సేటియార్డును చాల్సుకు, క్రాపొమెస్సీలు వరకు వ్యాపించినది. చాల్సుకు, అవికోర్టు ప్రదేశమునకు శత్రువులు అతి మొలదిన నెదుర్కొనుచున్నారు. కొంతవరకు తీవ్రముగా పోరినపిదప పరానువారు చాల్సుకు అటవిని వశపరచుకొనిరి. శత్రువులు ప్రతిహతము చాలదూరము పోయెడి ఫిరంగులను ఉపయోగించుచున్నారు.

జర్మను తిరోగమనము ప్రారంభ మగుట

లండన్, ఆగష్టు 27:—సాయంత్రము 10-10 బ్రిటిషు శిబిరమునందున్న రూటరు విలేఖకుడు సేటి సాయంకాల మిట్లు తొలినంపినాడు:—సోమికే తీరముగా శివేల గజముల దూరమున ఆస్ట్రేలియనులు బ్రిటిషు సైన్యముతో కలసి ఉదయము 4-45 గంటలకు ముట్టడి నారంభించిరి. ఇచట వీరు దిగ్విజయములైరి. 10 గంటలకుగరికి మాలిని ప్రాగ్ని మ్యారికోర్టు బెర్నా ప్రే, బ్రోస్ అడవిని పాడుజేసివారము. వందలకొలది శత్రువులను బంధించితిమి. ఆరోజున పిళ్ళ అడవిని స్వాధీనము జేసికొనుట చాల ముఖ్యమైన విషయము. మా యొత్తిడికి తాళలేక శత్రువులు తామను కొన్న దానికంటె ఎక్కువగా తిరోగమనమును జేయవలసి వచ్చినది. డెల్విల్లు అటవిలో యుద్ధము జరిగినది. ఇచట మొదటి సోమియుద్ధమున దక్షిణ ఆఫ్రికా సైన్యములు మడిసినవి. గత సాయంకాలము 6 గంటలకు 17-6 జర్మను పటాలము తీవ్రముగా ప్రతియుద్ధమును ప్రారంభించిరి. 8 ఆగష్టునండి ఈ పటాలములో 2600 మంది మాచే జిక్కిరి. ఇతరసైన్యములు ఇందులో జేర్చబడలేదు. శత్రుసంఖ్య విస్తారముగా నుండుటచే జెల్లు సైన్యములు కొంతదూరము వెనుకకు పోవలసి వచ్చెను. హైవుడ్డు, జేబంటెను లీగ్రాండుమధ్య నన్ను స్థానములను ఆక్రమించుకొనిరి. మ్యారికోర్టుదగ్గర వైమానికులు అగ్ని బాల్లలను కంపించిరి. కాల్యలములకు వీరు తోడ్పడినది తెలియచున్నది.

సావకాశముగ చొరబడుట.

సోమికే దక్షిణమున ఆస్ట్రేలియనులు సావకాశముగా చొరబడుచున్నారు. కొన్ని రోజులవరకును జర్మను పటాలములకు ప్రధాన కార్యాలయముగా నున్న పాంటెకోలేసి కాష్టి వరకు ఆస్ట్రేలియనులు నిన్నటికోజున ప్రవేశించిరి. వెరోనికి ఆరుమైళ్ల దూరములో ఆస్ట్రేలియనులు ఉన్నారని సేటియను దయమున తెలిసినది. అర్రానుకు తూర్పుగా రాత్రియుద్ధము అతితీవ్రముగా జరిగినది. శత్రువులు మమ్ములకు వ్యాక్ కోర్టు స్పరునండి మరలించుటకు ప్రబలయత్నములను గావించిరి. కాని శత్రువులు విఫలమైరి. క్రమక్రమముగా స్థలమును కోల్పోయిరి. బిస్టానర్డు దగ్గర ముఖ్యస్థానములను బట్టుకొంటిమి. బోయిట్లు సార్లు మా స్వాధీనమైన వని కూడ తెలియుచున్నది. కాని ఇది దృఢముగా జెప్పబడలేదు. నిరుటి సంవత్సరము కంటె ఈపిడు ఎక్కువస్థానముల నాక్రమించినారము. సేటియనుదయమున మా సైన్యములు ప్లావేయను ముఖముగా పోయినది. శత్రువుల శత్రువుల పోరు బలపీనముగా నున్నది. క్రోయిసల్లు ఇంకను జర్మనుల మా ప్రకృతి యెన్నయిది. పాడెనరస్తా: ఉత్తరపడవరలయందు శత్రువుల స్వాధీనముతో నున్నయవి. శత్రుకాల్యలములు వీటిని బాగ్రరిగ కాపాడుచున్నవి. ఆ ప్రదేశమంతయు మేఘములచే నిండియుండుటచే వైమానికుల పోరు కాన్పించుట లేదు. మాకు ప్రాణనష్టము లేకుండగ పోర దలచుకొన్నారము.

క్రొత్త యుద్ధపంక్తి

లండన్, ఆగష్టు 27:—(సాయంకాలము 10-50) చాల్సుకుకు దక్షిణముగా క్రాపొమెస్సీను, హూబూ నడుమ జనరలు టెబెక్ ముందు కేగెనని రూటరు తెలుపుచున్నాడు. లయక్ కోర్టు హల్లూకు తూర్పుగా హెర్ విల్లికి తూర్పునుండి సోమికే వరకును డోంపిరా సరిహద్దుల వరకును పంక్తి వ్యాపించినది. మ్యారికోర్టును స్వాధీనము జేసికొంటిమి. అచటనుండి బాపూముకు తీరముగా ప్లీర్సువరకు పంక్తి వ్యాపించినది. వాల్కున్న ప్రాకోర్టు సరిహద్దులలో ప్రవేశించితిమి. అచటనుండి ఈకోర్టు సెంటుమిక్ సరిహద్దులవరకు పంక్తి వ్యాపించినది. డెల్విల్లు అటవిలో గొప్పయుద్ధము జరిగినది. లాంగ్వలలోగూడ తీవ్రమగు పోరుజరిగినది. సోము ఆకస్మాందము చాలముఖ్యమైనదని సాంగ్రామిక సైన్యములు అనుచున్నారు. ఇయ్యది హిందెక్ బర్డుగారికి నష్టముగా నుండుటచే ఇట్లు ఊహించబడినది. బ్రిటిషు విజయములకు గాను సోనరు అడ్వోడ్ గారు లాయడు బార్బి గారికి యభివందన వార్తల సరిపిరి.

విష వాయువ్యాధి.

లండన్, ఆగష్టు 22:—విష వాయువ్యాధిని మరణమునకు మొదటివైద్యుల వ మెరికావారు ప్రాన్స్ నం దేర్పరచిరి. ప్రపంచమున మరల ఎవరైన లేదు.

100000 మందిని 2000 ఫిరంగులను పట్టుకొనుట.

లండన్ ఆగష్టు 29:—బాలై సెల 18 వ తేదీ మొదలు ప్రాన్సునంగమున మిత్రమండలివారు లక్షమందిని 2 వేల ఫిరంగులను పట్టుకొనిరి. ఈ సెల 8 వ తేదీ మొదలు బ్రిటిషువారు 47000 మందిని 600 ఫిరంగులను పట్టుకొనిరి.

శ్రుతిసంగ్రహము.

అంశము, అగస్త్య 29:—ప్రస్తుతము జరుగుచున్న మహా సంగ్రామము కేవలము తాత్కాలిక సమరవైఖరియే గాని యిం కొకటి గాదని ముఖ్య పరామర్శత్రులు వ్రాసినవి.

1-2 లక్షలమంది పట్టువడుట.

అంశము, అగస్త్య 26:—జూలై 18వ తేది మొదలు 1-2 లక్షలమంది పట్టుబడిరి. శత్రువైరులు విగతదైర్యులగు చున్నారు. వారి సేనాన్నియు కలిసిపోయి హతమగుచున్నవి. చాలగ్రామములు మిత్రమండలి శత్రువులయ్యెను. జర్మను సేనలో చాల అల్లయులు జరిగెననియు చాలమందిని కాల్చి చంపి రనియు తెలిసినది. (బయినీరు.)

శత్రువుల పరాయనము.

అంశము, అగస్త్య 25:—30 కిలోమీటరుల దూరమున శత్రువులు నిలబడినారు. సోమకు ఎడమప్రక్క నన్ను గుట్టి లను చేరిరిమి. నేడు కొన్నివోట్లు 10 కిలోమీటరుల వరకు పురోగమము నడిపితిమి. 40 గ్రామములు మావశమైనవి. 500 మందిని సామగ్రులతో నిండిన మూడు రైలుబండ్లను ఇతర పదాధిపతులను పట్టుకొంటిమి. అమెరికావారు శత్రువు లను నిరోధించిరి.

అగ్రానుకూల బేహార్లము.

అగ్ర సేన ఒక మైలు నుందుకు వెళ్లెను. కనడావారి కను ముందు కేగిరి. అట్లనుకొని—పేలు మావశమైనవి. సోమకు చేరుకున్న మార్పులీటటును పరామర్శులు నికరమగుచున్నవి.

జనరలు ఫాకు గారు.

అమెర్షియా, అగస్త్య 29:—బ్రిటిషువారి అవస్థాంధన ము దిగిపోయెను. పొచ్చుచు జర్మనుల కాంక్షనమును కలిగిం చుచున్నది. ఫాకుగారి ఏర్పాటు జర్మను సేనాను లింకను గ్రహింప గలుగలేదు.

నోయసు వశము కానుండుట.

శత్రువులు కోయిమున్న సుధులములలో సామగ్రుల సధికముగా వదిలిపోయిరి. వారు కోయిమై గుండ్ల సధికముగా వదిలించు పోయెనన్న నోయసుకు 2 మైళ్లలోనున్న వాచె ల్లినును చేరితిమి. నోయిలాంగుటను నిర్ధయగా నున్నది.

ఇంగ్లండు

అంగ్ల దేశ వైఖరము.

అంశము, అగస్త్య 28:—కన్యసాయాధికారసంఘముచా రిట్లు ప్రకటించిరి:—ఇంగ్లండు పేల్చులందు కన్యసాయమునకు గానున్న స్థలము 12400000 యకరములు. అనగా 1917వ సం॥ మునం దుండిన స్థలముకంటె 1152000 యకరము లెక్కువ. కడవిన 20 సంవత్సరములందును ఇంత యభివృద్ధి గలుగలేదు. ఇందు గోదములు పండించు స్థలము 622000 యకరములు వృద్ధి యొంది. 1884 సం॥ మునండి యంతయభివృద్ధి యొన్నదను గలుగలేదు. ఓటుభాగ్యము పండించుస్థలము మాటికి 23 చొప్పు న అతిశయించినది. ఇదియు అపూర్వమే. ఇతర భాగ్యములను కాయభాగ్యములను పండించు స్థలము మాటికి 24 చొప్పున అధిక మయ్యెను. ఉరలగడ్డల పంటయు మాటికి 25 చొప్పున అధిక మయ్యెను. ఇదియు అపూర్వమే.

అమెరికను కార్మిక నాయకుడు.

అంశము, అగస్త్య 28:—అమెరికను కార్మిక నాయకుడు గాంధర్గుగారు అండనుకు వచ్చిరి.

అమెరికను రాయబారి రాజీనామా.

అంశము, అగస్త్య 28:—వాష్టాకార్యాలయమువారు అమెరికను రాయబారి యగు పేజిగారి రాజీనామాకు అమిత విచారమును దెలిపి వారు సల్పిన సేవకు ప్రకంసింది త్రిటను దేద వారు సల్పిన చక్రవర్తి యధాత్మార్థము అమెరికాయెడ వెంకటాద్రిగారి చక్రవర్తి సరిపోల్చిరి.

ఇటలీ

అల్బానియా రంగము.

అంశము, అగస్త్య 29:—ఇటలీవారు కొద్దిగా వెనుకకు పోయిరిగాని వలగా నాకాశ్రయమును లోగొనిన మలక్త్రు గుట్టునువా రాక్రమించిరి.

జపాను సైన్యములు ప్రవేశించుచున్నవి

అంశము, అగస్త్య 27:—(సాయంకాలము 11-35) తూర్పురంగమున పరామర్శులు తెలిసెను:—అట్లెనియలో మమ్ముల సైన్యము నుట్టలేదు. మా సైన్యము కొంచెము వెనుకకుపోయి నది. ఇటలీవాడితో మేము కలిసిపోయి యున్నాము.

అమెరికా

మెక్సికోవారి విచారము.

వాషింగ్టను, అగస్త్య 28:—నాగేట్సుయొద్ద పోరు తగ్గి పోయినది. మెక్సికోవారి విచారమును తెలుపుటకు కరంబా ప్రతినిధి వాషింగ్టనుకు వెళ్లుచున్నారని అమెరికా సేనాని జనరలు హ్యూబర్ గారు తెలిపిరి.

వాషింగ్టను, అగస్త్య 28:—నైనికపట్టుమును సెనెలు సభవారు ఆమోదించిరి. యధానంతరము వరకు ఎవరను సారాయి ముచ్చగువానిని ప్రాగజూడవలసి సెనెలు సభవారు తక్షణము ఉత్తరువును బారి చేయుదురని తెలిసియున్నది. బోల్ష విక్రమ సభ పొగొడొడలను మిత్రమండలివారు తరిమివైచిరి. తెల్లముద్ర ప్రాంతమును పట్టులనుందలి ప్రజలు తిండి లేక మాడుచున్నారు.

నై బేరియా

జనరలు హార్వెటు

అంశము, అగస్త్య 28:—నై బేరియాలోని రహస్య సేవలు తన సేనతో చేరునని జనరలు హార్వెటు తక్షణము జనరలు హార్వెటు ప్రకటించెను. అంతట నై బేరియా దొరతనమువారు చేసిన స్వచ్ఛంద సేన జనరలు హార్వెటు సేనతో చేరెను. నై బే రియా దొరతనమువారు రిచ్చపడియున్నారు. ప్రాణనష్టము కలుగలేదు. మిత్రమండలివా రాలోచించుచున్నారు. అండను లోనివారి కివిషయములు చాల చిక్కుగా కనబడుచున్నవి. టాకియోనుండి మాత్రమే వార్తలు రావలసియున్నవి. వారు బహు స్వల్పముగా ప్రకటించుచున్నారు. మేజరు జనరలు హార్వెటుగారు టాకియోకు వెళ్లిరి.

వాషింగ్టను, అగస్త్య 28:—ఉన్నాసిద్ధగర మిత్రమం డలివారు విజృంభించుటకు ప్రారంభించిరి. బోల్షుకులు 6 మైళ్లు వెనుక వదిలిరి అమెరికనులు, జపానీయులు ఉన్నా రికి పోవుటకు రైలుబండ్లలో వెళ్తుచున్నారు. ఉన్నాసి రణరంగము జరిగి పోరునందు బెత్తులు, బ్రిటిషుపరామ, జపానీయులకు 800 మంది పోయిరి. ఇందులో కొందరు హతు లైరి. మరికొందరు క్షతగాత్రులైరి. 6 మైళ్ళవరకుపంక్తి వెను కకు మరలించబడినది

స్వచ్ఛంద భటులు.

వాషింగ్టను, అగస్త్య 29:—జనరలు హార్వెటుతో చేరిన స్వచ్ఛంద భటులు ఆయుధములను త్యజించుటకు సమ్మతించుట లన కలత తీరినది.

రుష్యా

ఆర్మేంజులు సిరి.

ఆర్మేంజులు, అగస్త్య 28:—ప్రముఖులగు వారిట్లు వెలుపుచున్నారు:—ఎడమప్రక్కనున్న పటాలములను కొం దిలు రెడ్డుగాడ్డలను బోల్షెవిక్కు ప్రభుత్వమును నిలుపుచు న్నారని. వీరికి ఫిరంగులను తుపాకులను మంటును కాసుగా గడ్డయి చేయబడినవి. శత్రువులను బాగుగా నిర్మూలించుచున్నారని. భోజనమును కావలసినంతగలదు. కాని ప్రజలలో మిగిలినభాగ ము నిరాయుధులుగనొనర్చబడి భయపెట్టబడి దోచుకొనబడు చున్నారు. వారికాహారములేదు. దిగువభాతులలో విశేషమం దియు, కొందఱు జ్ఞానవంతులను భూమియంతయు రైతుల స్వాధీనమున నుండవలె ననియు, ఫార్మేట్ రియి పనివారి స్వాధీన మన నుండవలెననియు, నౌకలు నావికులస్వాధీనమున నుండ వలెననియు తలంచుచున్నారు. మొత్తముమీద జనులందఱును విశ్వాసపాతానమునకు నిమగ్నులై యున్నారు. కాన పూర్వస్థితులను స్థాపించుటకొక కేమెన్ ప్రయత్నముజరుగుచో బోల్షెవిక్కులకు బలము గలుగును. మాత్రప్రభుత్వనిధానమును క్రమముగా స్థాపించి అందు ఎన్నికలయందును వోటునిచ్చుట యందును అందరికిని సమానాధికార ముండునట్లు చేసి మిత్ర మండలివారివలన ఆర్థిక సేనాబల సహాయములు గలుగుచుండు నట్లు చేయుటయే ప్రశస్తమను ఏర్పాటు.

ఫిన్లండులో జర్మనుల దురాగతములు.

స్టావూము; అగస్త్య 26:—వైటుగాడ్డలు నిర్దోషు లను 10 వేలమందిని హతముచేసి 20 వేలమందిని నిర్బంధించిరి. ఏకగాజ పరిపాలనాకానము పన్నాగములకలన సామో దింపబడినది. కన్నవల నలిసిచుచుగా చూచుచున్నారు. కార్మి కసభ్యుల సక్రమముగ చెరసాలయం దడిరి. ఫిన్లండుసాంఘిక వాది టానరు ప్రకటించెను.

ఫిన్లండు సిరి.

స్టావూము, అగస్త్య 28:—ఫిన్లండు సాంఘికవాద నాయకుడగు టానరుగారిట్లు చెప్పుచున్నారు. ఫిన్లండునందు వైటుగాడ్డలు 10 వేలమంది జనులను తుపాకులతో కాల్చి చంపిరి. వారిలో ననేకులు నిరపరాధులు. ఇంతేకాక 20 వేల మందిని కైదులో నుంచిరి. ఏకరాజపరిపాలనమును స్థాపించు తీర్మానము 7 వోట్లవలన లాండ్టాగునందు ఆమోదించబడినది. అక్రమముగా ప్రతిపక్షులను తొలగించిరి. సాధారణతనని వారు హీనిజనులుగా జూడబడుచున్నారు. లాండ్టాగునసభ లోని కార్మికజనులలో ననేకులు అక్రమముగ కైదునందుంచ బడిరి.

జర్మనీ

జర్మనీలో ఆందోళన

అంశము, అగస్త్య 28:—కూయసు గెజటులో ఇట్లు ప్రక టించబడియున్నది:—జర్మను ఇపుడు ఆత్మరక్షపడితిమా ఇన్నాళ్లనుండి మనము చేసినదంతా మంటగలసి. పోవును, మనము వైకి గొప్పవారముగ నుండిమిగాని విస్తారముగ అట్లు గాదని ప్రజలు తలచుచువారలు. యధ్యమందు ఓడిపోయితిమా అన్యదేశీయులకు మనము బానిసలుగ నుండవలసి వచ్చును. ప్రపంచమంతయు తాముమీద నను మనము, కడపటిగిరికు పోర లయ్యెను. వేసవికాలమున కొంతవత్తు కల్పించిన జర్మనులు ఇపుడు ఫాక్ సేనాని బలమును జర్మనులు కనుగొన బాలరై రని తెల్ల సరు టాగిబ్రాటులో అట్లెనిగారు వ్రాసిరి. జర్మను లకు నానాటికి ఆత్మరక్షము కలుగుచున్నదని టాగిబ్రాటుచీరండు నూచాపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

స్పెయిను

స్పెయిను స్త్రీ మును ముంచుట.

అంశము, అగస్త్య 26:—కారసా యసు మరియొక స్పె యిను స్త్రీ మును ముంచబడినది. 6 గురు చనిపోయిరి. దీనివలన స్పెయిను జర్మనీదేశములవారి ద్వేషము మరింత ప్రబలగలదు.

విశాఖపట్టణమునుండి యొకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— 26 తేదీ యందయం నుమాను యెనిమిది గంటలకు అకాత్తుగా కొంతమంది వచ్చి పెద్దబజారులో నున్న ఒక బియ్యపు కొట్టును కొన్ని బట్టల దుకాణములను దూరి సామానులు యావత్తును పట్టుకొపోయిరి. అంతట మా జిల్లాకలక్టరు వచ్చి మూకను చెదరగొట్టి అల్లరులుజరుగకుండ అపహరణ. నుమారు లక్షరూపాయలు సామానులు పోయినట్లు వినుచున్నాను. పోయిన ఆస్తీలో కొంతవరకు పట్టుపడినది. దోపుసుచేసిన వారిలో కొందరిని అరెస్టుచేసివారు. ఇంకా పోలీసువారు విచారణ చేయుచున్నారు. దోపిడి జరుగుటవలన సామా నార్లు కొట్లు తెరువలేదు. ఎవరికి యే సామానులును చిక్కక చాల చిక్కులు పడుచున్నారు. ఆహారపదార్థముల కొరకు ప్రజలు చాల ఘోషించుచున్నారు. కొంతమంది సామానార్లు మాత్రము రు 1-కి యేను సేర్లు ఆటుసేర్లు వంతున బియ్యము ఆమ్ముచున్నారు. సరుకులు సప్లయయగుటలేదు. ఇందును గురించి తగిన యేర్పాటులు యేమి జరిగియుండలేదు. అన్న వస్త్రములకు ప్రజలు చాల అతుకరికలిగియున్నారు. వర్షములు లేవు ఎండలు తీక్షణముగ కాయుచున్నవి. పైనుండి దోన్ను యేమియు వచ్చుట లేదు. ఇక్కడనుండి సరకులు ఎటువటి చేయుటకు రైలుబండ్లు సప్లయలేదు. నాటుబండ్లపై సరకు లను తెప్పించెదమన్నచో త్రోవలలో దొంగలబాధ కలుగు చున్నది. మాపట్టణములలో సంసారులయిల్లలో పట్టుపగుల దొంగలు చొరబడి నగలను, పాత్రసామానులను పట్టుకొని పోవుచున్నారు. ఇందువలన పురవాసులు చాల భయభ్రాం తులైయున్నారు. ఇందునుగురించి మా జిల్లాకలక్టరు త్వరలో తగిన యేర్పాటులను చేసినగాని సామానార్లు ఎవరను వ్యా పారము చేయరని వినుచున్నాను. సామానార్లు వేగము సప్లయ చేసినయెడల సరకుల తెప్పించి చౌకధరలకు విక్ర యించెదమని చెప్పుచున్నారు. ఇందునుగురించి జిల్లాకలక్ట రు వెంటనే దఖలు పుచ్చుకొని సామానార్లు వేగము సప్లయ ఆయ్యే మార్గము సాలోచించెద రని సమ్మతించుచున్నారు.

ఆంధ్రవత్రిక

1918-వ సం. ఆగస్టునెల 30-వ తేది

శుక్రవారము.

అవసరదేశీయమహాసభ

అవసరదేశీయమహాసభ నిర్మితి దినమున బొంబాయి నగరమునందు సమావేశమయ్యెను. ప్రభుత్వ విధానముల కన్నిటికిని వల్లె యని తలలూపు కొందరు మితవాదులు తప్ప మిగిలిన దేశజాంధ్రులెల్లరును సభకు విచ్చేసిరి. పాపమీ మితవాదులను సమాధానపరచి కాంగ్రెసు సభకు వచ్చునటుల గావించుటకు పండిత మదన మోహన మాలవ్యాగారి రధికశ్రమకు లోనయి, ఓజయము గాంచలేక బోయిరి! కాంగ్రెసు ప్రతినిధు లొకదినమువరకును సభ నాపి నైచుటకు సయిత మంగీకరించి, ఓరిమి జూపిరి. కాని ఏరెవరి హితమును విననట్టి స్థితిలో లేరు. దేశభ్యుదయమున కన్నను, సంస్కరణ విధానమును విమర్శననుండి కాపాడుటయే వీరికి వరమా వధిక గన్నట్లుచున్నది. మార్గే సంస్కరణములు ప్రచురణమయిన సమయమునగూడ వీరిట్టి ప్రాస్థ దృష్టి నేజూపియుండిరి. మరియొక మారు వీరు తమ యవ్యక్తమును బయల్పరచుచున్నారు. త్వరలో వీరికి వ్యామోహము వీడగలదు. సర్జాను హ్యూ వెట్టుగారి యధ్యక్షతక్రింద, ఎలెక్టరలు సంఘముల వారు విచారణకు బూని నపుడయినను, వీరు తమ కార్య మనాలోచితమని గ్రహించక మానరు. కాంగ్రెసుపై భక్తిజాపు వారికమీద ద్విగుణకృతోత్సాహముతో దేశభ్యుదయమునకు కృషిసలుపవలసి యుండును. స్వల్పసంఖ్యా కులగు కొందరు మితవాదులను సమాధాన పరచుటకై, కాంగ్రెసు సభవారు, తమ ధర్మమును విడనాడుట దేశభ్యుదయ సూచకము గానేరదు. విడిపోయినవారు, త్వరలో విడిపోయి, కార్యసాను కూలమునకు తోడ్పడినందుల కభివందనీయులు.

హైకోర్టు జడ్జివదవి నలంకరించి యుండి, కాంగ్రెసుపక్షమున గాఢాభిమానము వహించి కృషిసలుపుచున్నట్టి, హాస్సేను ఇమాముగారు సభాధ్యక్షతవహించిరి. వీరు సర్ అలీఇమాముగారి సోదరులు, చిరకాలమునుండియు హిందూ మహమ్మదీయ సాహర్దమును పెంపొందించుటకై వీరు పాటు పడుచుండిరి. వంగదేశ విభజన సమయమునందు హిందూ మహమ్మదీయుల అంతఃకలహములు వెచ్చువేగిన తరుణమునందు గూడ, వీరు ఉభయ సంఘములయొక్క కలయికకై కృషిసలుపుచుండిరి. బేహారు రాష్ట్రమునం దాకాలమున హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములు విస్తరింపకుండుటకు ఇమాము కుటుంబమువారి సమరసభావమే కారణమనుట అతిశయోక్తి కానేరదు. ఇటీవల జరిగిన బేహారు రాష్ట్రీయభిభలో మాంటెగూ సంస్కరణముల గూర్చి వీరు భావగర్భిత మగు నుపన్యాస మిచ్చియుండిరి. దేశపరిస్థితులందు సందిగ్ధతరుణ మేలెంచిన యీ సమయమున దేశాభిమానులును మహమ్మదీయసమఘముల నగు హాస్సేను ఇమాముగారు దేశీయమహాసభాధ్యక్షత వహించుటెంతయు సంభావ్యముగ నున్నదనుటకు సందియము లేదు. వారి యధ్యక్షోపన్యాసమున, మాంటెగూ సంస్కరణవిధానముపై సమగ్రమగు విమర్శము గావించబడిన దనుట తేటతెల్లము. అధ్యక్షులు

సంస్కరణవిధానమును అకారణముగ నిందింప బూనుకొన లేదు. ప్రతి సంస్కరణమును పరిశీలించి దాని ప్రయోజనరాహిత్యమును సభికుల కెఱుకపరిచిరి. భాషాప్రజ్ఞము గలిగించుట కీయన ప్రయత్నింప లేదు. సత్యమును వెలుపుటకు మాత్రమే ఈయన పూనుకొనెను. సంస్కరణములు, ప్రజలవైగల అవిశ్వాసముపై నాధారపడి యున్నవని అధ్యక్షులు దృఢపరచిరి. కాని, యిందుకై మాంటెగూ ఛలమునకు గార్లపై అధ్యక్షులెట్టినిందమోపలేదు. వారి సదుద్దేశమును శంకింపలేదు. నివేదికగ్రంథకర్తలు ప్రథమభాగము నందు ప్రజాశయములను బలపరచిరి. ఆ భాగము అధికారవర్గ పరిపాలనము విషయము గాంచలేదని స్పష్టపరచుచున్నది. విద్యాధికుల కృషిని గూర్చి గ్రంథకర్తలు సానుభూతి చెలిపియుండిరి.

కాని, సంస్కరణసూచనలలో మాత్రము, సంకుచితదృష్టి వ్యక్త మగుచున్నది. గ్రంథకర్తలకు ప్రజల సామర్థ్యముపై నిండు విశ్వాసము లేదు. అందుచే, సత్వరాభివృద్ధి కవకాశము లేకుండ, అక్కరలేని ప్రతిబంధకములన్నియు నేర్పరుపబడెను. స్వపరిపాలనమున కీ సూచనలు ప్రథమసాహసములుగ నుండనేర వని, వీటిని జాగరూకతతో పరిశీలించు వారికి స్పష్టపడగల దని, అధ్యక్షులు చెలిపిరి. సామాజ్య ప్రభుత్వమునం దెట్టి బాధ్యత నైనను ఏర్పరుపవలయునని, గ్రంథకర్తలు సూచించి యుండలేదు. సామాజ్యశాసన సభాప్రయోజనమును మృగ్యము గావించుటకు, స్టేటు కొన్నిట ఉపయోగపడ గలదు. ఈ సూతన సభానిర్మాణముచే, క్రొత్త వర్గ మొకటి ఏర్పడునని, అధ్యక్షులు భయము జూపుచున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ మిప్పటికన్నను నిరంకుశత్వము వహింప వచ్చును. ప్రజాధికారమును నిరోధించు రెండవ సభ ప్రజాశయములను స్తంభింపజేయు ననియు, నీ ఏర్పాటు ప్రజలవైగల అవిశ్వాసముపై నాధారపడియున్నదనియు, అధ్యక్షులు నొక్క వక్కాణించిరి. స్వదేశ సంస్థానాధీశులను బ్రిటీషు రాజ్యాంగ న్యవహారిములందు పాల్గొన నిచ్చుట, బ్రిటీషుప్రభులకుగాని సంస్థానాధీశులకుగాని లాభకరము గాదని హాస్సేను యిమాముగారి యభిప్రాయము. ఇందుచే గలుగు లాభములకన్న అనర్థములే హెచ్చని ఏరభిప్రాయపడుచున్నారు. బడ్జెటుపై ప్రాటునిచ్చుటకు సామాజ్యశాసనసభ కధికారము లేదు. శాసనసభవారి తీర్మానముల నమలులో బెట్టవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వమునకు లేదు. రాష్ట్రీయప్రభుత్వముల విషయమునగూడ, ప్రజాసామర్థ్యముపై సవిశ్వాసమే గన్నట్లుచున్నదని, అధ్యక్షుల యభిప్రాయము. గ్రాండు కమిటీ నిర్మాణము, గవర్నరుగారి సర్టిఫికెట్లు, రిజిస్ట్రుడు ట్రాన్సుఫర్లు శాఖావిభజనము మొదలగు నవి యన్నియు సత్వరాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకము లగుచున్నవి. బాధ్యతాయుతప్రభుత్వమునకు మూల బీజము లీ సంస్కరణములందు గాన్పించుట లేదు. ఇట్టి ప్రతిబంధకములు, బలవంతుని హస్తములలో సంస్కరణములను ప్రయోజన విరహితములుగ గావించుటకు తప్పక తోడ్పడును. రిజర్వుడు శాఖలు అయిదు సంవత్సరములు జరిగిన పిమ్మట తక్కువ ప్రజల స్వాధీనముజేయబడునని అభయ మిచ్చినను కొంతమేలే యని, అధ్యక్షులు నడుపుచున్నారు. కాని అట్టి ఆశకు తావు లేకున్నది. అధ్యక్షులు నుడివినటుల, స్వపరిపాలనాధికారము ప్రజలకు లేకపోగా, మంత్రుల పరిపాలనముగకు చాలినంత భనము లభింపకుండుటచే, ప్రజాపరిపాలనము అపజయము గాంచినదని లోకమునకు వెలిబుచ్చుట కవకాశ మేర్పడు

చున్నది. ఇంతియగాక మంత్రులు నైచు పన్నుల భారమును భరింపలేక, ప్రజలే మంత్రుల పరిపాలనముపై కంటగించుజూపి, దానిని తొలగింప వలయునని గోరవచ్చును. మంత్రులయినను, ప్రజలకు బాధ్యులు గారు. నాస్థితి యంతయు గవర్నరుగారి యనుగ్రహముపై నాధారపడి యుండును. వారికి కార్యనిర్వాహక సభయందు స్థానము లేదు.

ఇక ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము విషయమై ప్రశంస గాన్పింపదు. ఈ సంస్కరణము జాతీయ జీవనమునకు ప్రాణాధార మని అధ్యక్షుని తలంపు. విద్యాధికులు స్వపరిపాలనాభారమును వహించుటకు తగియున్నారని హాస్సేను ఇమాముగారు నుచ్చైస్వరముతో బలుకుచున్నారు. విద్యావంతులు ప్రజాసామాన్యపు తేనుమును భంగము కావించెదరనుట కల్లయని వీరు చెలిపిరి. ఇంతవరకును ప్రజాసామాన్యజేమమునకై, విద్యాధికు లెంతయో కృషి సల్పిరి. వారిప్రయత్నములు ఫలంపకుండ అధికారవర్గమువార్యుపడినటుల, అధ్యక్షులు నిదర్శనముల జూపిరి. ఇట్టిస్థితిలో ప్రజలకర్తవ్యమును నిర్ణయించుట అత్యవసరము. అధ్యక్షులీ రీతిగ హిత మొనగడుచున్నారు. “మీకోర్కెలను నొక్క వక్కాణింపుడు. నిరంతరము నివేదించుచుండుడు. ఇప్పుడు ఫలంపకున్నను అవి మున్నుదయినను ఫలించితీరును. ఏలనన, మీ యద్యమము ధర్మముపై న్యాయముపై నాధారపడి యున్నది.”

ఈ వాక్యములలో అధ్యక్షులకు గల ప్రబల విశ్వాసము వ్యక్తమగుచున్నది. ఈ తరుణమున భారతీయులు నిశ్చలమానసులై ప్రవర్తించుట యవసరమని వీరు హెచ్చరించుచున్నారు. దేశము నందు మితవాదులనియు, అతివాదులనియు రెండు ప్రత్యేకపక్షములవా రున్నారనుట కల్ల యని, వీరి యభిప్రాయము, ఈపేర్లు మనప్రతికూలరచేమనలో మనకు విభేదముల గలిగించుటకు సృజింపబడినవి. అంగీకారము, నిరాకరణ మను వివాదస్థుగూర్చి ఏరభిప్రాయము చెలువకపోలేదు. నిరాకరణ వాదులగూర్చి వీరిటుల నుడువుచున్నారు. “సంస్కరణలో కొందరు నిరాకరణవాదులు గలరు. వారి యభిప్రాయములపై నాకు గౌరవము కలదు. బిచ్చవలకై మనపై గావించబడకుండుటకై, వీరు విశేష రాజకీయపరిజ్ఞానమును వెల్లడించుచున్నారు. జాతీయస్వత్వములను స్వయంకృషిచే సంపాదించవలయును గాని దయాధర్మముగ గైకొనుట సమంజసముగాదను రాజకీయతత్వసిద్ధాంతముపై వీరు తమయభిప్రాయముల నాధారపరచుకొనుచున్నారు. సంస్కరణములను తిరస్కరించుటలో, స్వాతంత్ర్యము లభించువరకును పోరాడుచుండవలయు ననుపట్టుదల వీరియందు గన్పట్టుచున్నది. పోరాటము తీవ్రమయిన కొలదియు, జాతీయదాగ్ధ్యమతిశయించుచుండు నని ఎల్లరంగీకరించి తిరనలయును.” సంస్కరణములు ప్రయోజన విరహితము లని దోచుచో, ప్రజలు తమ హృదయమును మర్కరహితముగ పాలకుల కెఱుకపరుచుట లాభకరము గాని, శింకాసహితమానసమును గనుపరచుట ఎవరికిని లాభకరముగాజాలదు. స్పష్టముగ తమకోర్కెలను ప్రజలు చెప్పుగలిగినపుడే, ఆంగ్లేయ ప్రజలు సత్యమును గ్రహించగలరు. హృదయమును మరుగుపుచ్చుచో, వారు నిజాభిప్రాయమును గ్రహించుటకు శ్రమ దీసికొనరు. హాస్సేను ఇమాముగారు మాత్రము నిరాకరణవాదులకును మార్పులతో సంగీకరించువారలకును భేదము గన్పట్టదని తెలుపుచున్నారు. వీరలలో హృదయమునందు భేదము లేకపోయినను, విభేదీయులు మాత్రము భేదము కలదని తలంచుటకు అవకాశ మేర్పడు

చున్నది. ఇట్టి అపహాసకాశ వియ్యకుండుట శ్రేయస్కరము.

అహ్వన సంఘాధ్యక్షులగు గౌ. వి. జే. పటేలుగారి యవన్యాసము విశిష్టముల ప్రాస్తవ్యమైనవిగా భాగించుచున్నాము. కాంగ్రెసు సభవారి యాందోళనముచేతనే మాంటాగూగారి దేశమునకు వచ్చి ప్రజాశయములను కనుగొనుటకు సాధ్యమయినదని మీరు స్పష్టపరచిరి. అందుచే ప్రజలు ఆత్మవిశ్వాసము గలిగి, స్వప్రయత్నములపై నాధారపడి యుండుచో విజయము ధ్రువమని, మీరు హెచ్చరించిరి. విశిష్టములైనను, సంస్కరణవిధానమును ఉన్న దున్నటుల అంగీకరించుట లేదు. వాడును తీవ్రమగు మార్పులనే కోరుచున్నాడు. ఏదే గాక, నివేదికగ్రంథకర్తలయినను తమ నివేదికము లో పరహితముని వాక్కుచ్చియుండలేదు. ప్రజలు దీనిని భాగ్యముగా విమర్శించవలయు ననియే వారును గోరిరి. ఇంతకన్నను శ్రేష్ఠముగు విధానమును నిర్ణయించుచో, తమ విధానమును మానుకొనుటకయినను సిద్ధముగనున్నటుల మాంటాగూగారు స్పష్టపరచిరి. ఇట్టి స్థితిలో ఎల్లరుగలసి యేకవేదికపై సంస్కరణసూచనలను విమర్శించుట కెట్టియభ్యంతరము గలదని, పటేలుగారు ప్రశ్నించుచున్నారు. కాంగ్రెసు, లీగు విధానమును నివేదిక గ్రంథకర్తలు తిరస్కరించిరి. గౌ. వాచా, శ్రీనివాసశాస్త్రి మొదలగు ప్రముఖులే కాంగ్రెసుసంస్కరణప్రకటనమునకు గారణభూతులయిరి. అట్టిస్థితిలో కాంగ్రెసుసూత్రముల ననుకరించని ప్రస్తుత విధానమును మీరు సంపూర్ణముగ నంగీకరించుటకు కారణము దురూహ్యము. ఈసంస్కరణముల నంగీకరించుటకు వాటియందు గావించవలసిన ముఖ్యముగు మార్పులను పటేలుగారు సూచించియున్నారు. కొన్ని రాష్ట్రముల కయినను వెంటనే సంపూర్ణస్వపరిపాలన మొనగవలయును. మిగిలిన రాష్ట్రములలో నయిదు సంవత్సరములలో నిశ్చిత తీర్మానము చేయవలయును. సామాన్య ప్రభుత్వము నందు బాధ్యత గల పరిపాలన మిప్పటినుండియు ఆరంభింపవలయును. సంపూర్ణ బాధ్యత 15, 20 సంవత్సరముల లోపల సమకూడు నని, కాలనిర్ణయ విషయము గావించవలయునను, మొదలగు సూచనలను పటేలుగారు తెలిపిరి. అహ్వనసంఘాధ్యక్షోపన్యాసమును, అధ్యక్షోపన్యాసమును విశేషములములై భావగర్భితములై తనరారుచున్నవి. కాంగ్రెసుసభవారు ప్రజాశయములను మరుగుపరచక, ప్రజలహృదయములను స్పృహముగ వ్యక్తపరచెడి తీర్మానములను గావించుట ధర్మము. ఈ తరుణమున దేశీయమహాజనసభ గావించెడి నిశ్చయముపై హిందూదేశపు భావిసాభ్యాగ్య మార్ధారపడి యున్నది. కాంగ్రెసుసభ తన విధ్యుక్తమును అచంచలమగు భక్తివిశ్వాసములతో సమయమునకు దగిన మార్పుతో, నెఱవేర్చుచు గాక యని కోరుచున్నారము.

మ్యునిసిపలు సంఘములు

నర్సారావుపేట, విజయవాడ, కర్నూలు మ్యునిసిపలు సంఘముల 1917-18 సంవత్సరపు పరిపాలనా నివేదికలును, అందుపై ప్రభుత్వము వారు గావించిన విమర్శనమును మా కార్యిష్టానము చేరినవి. నర్సారావుపేట మ్యునిసిపలు సంఘమునందు 12 మంది సభ్యులు ఉండుటకు ప్రభుత్వము వారంగీకరించిరి. వీరిలో 8 మంది ప్రజానియంత్రసభ్యులు ఉండుటకు ప్రభుత్వమువారు 9 వ మార్చి తేదిన యుత్తరువడిరి. ఈ వత్సరము 29 సభలు జరిగెను. ఏ సభయు సభ్యులు రాక

నిలిపివేయలేదని తెలిసికొనుటకు సంతసమగుచున్నది. ఈ సభలలో సభ్యులు సంతృప్తికరముగనే హాజరయిరి. కర్నూల వసూలు గూడ తృప్తికరముగ నున్నది. నిర్బంధపద్ధతు లవలంబింపవలసిన యవసరము లేకపోయెను. ప్రజలు తమ బాధ్యతలను గుర్తెరిగి రనుట కిది నిదర్శనము. మురుగు నీరు ప్రవహించుటకు ఏర్పాటు గావించబడలేదు. కొళాయిలను పెట్టిన పిమ్మట ఈ పనికి గడంగెదమని మ్యునిసిపలు సంఘమువారు చెలుపుచున్నారు. ఇది మాకు సమంజసముగ గన్పట్టలేదు. డ్రైనేజీకి తగిన ఏర్పాటుల గావించకుండు నీటి కొళాయిలను పెట్టటచే, అనారోగ్యము హెచ్చుట నిశ్చయము. ఇందుకు ప్రభుత్వమువారు తగిన ధన సహాయము గావించ గోరుచున్నారము. స్పృటకము 307 మందికి తగిలెననియు, వీరిలో 69 మంది చనిపోయిరి నయు చెలుపబడినది. మ్యునిసిపలు సంఘమువారు ఆరోగ్యము విషయమై తగిన శ్రద్ధ వహించుట భావ్యము. శ్లైగు సూచనకూడ కన్పించెనగాని, వెంటనే తగిన రక్షణోపాయము లవలంబింపబడెనని చెలుపబడినది. మొత్తముమీద యీ మ్యునిసిపలు సంఘపరిపాలనము సంతృప్తికరముగ నున్నది. సంఘము వారు ప్రభుత్వపుప్రశంసకు హక్కులయిరి. ఇట్టి స్థితిలో ప్రభుత్వమువారి సంఘమునకు సభ్యుల నెన్ని కొను సభికారమును త్వరలో ప్రసాదించుట భావ్యము.

విజయవాడ మ్యునిసిపలు సంఘపరిపాలన మంత యత్సాహకరముగ లేదు. 52 సభలు జరిగినవి. వాటిలో 4 సభలు అవసరమగు సంఖ్య లేక నిలిపివేయబడినవి. సంవత్సరాంతమున పన్నులలో రు 8447-10-5 లు వసూలుచేయబడక నిలిచి యుండుట శోచనీయము. పట్టణమునందు అంటు రోగములు విరివిగ వ్యాపించినవి. కలరా, స్పృటకము, శ్లైగువ్యాధులు మరణములసంఖ్యను వృద్ధి గావించెను. విజయవాడయందు డ్రైనేజీకి తగిన ఏర్పాటు లేకుండుటచే, రోగముల యభివృద్ధి కవకాశ మేర్పడుచున్నది. ప్రభుత్వమువారిందులకు మ్యునిసిపలు సంఘమువారికి తగిన ధనసహాయమును వెంటనే చేయుట అత్యవసరము. అంటు రోగములచేత మరణించినవారి సంఖ్యలను పూర్తిగ చెలుపలేదని ప్రభుత్వమువారు రభిప్రాయ పడుచున్నారు. వేతనముపై నియమించబడుచేకోమేనుగారి పరిపాలనమున, లోపములు నివారణ యగునని ప్రభుత్వమువారు రభిప్రాయపడుచున్నారు. కాని, చేర్చెనుచు ఎన్నికొను సభికారమును కొన్నిలవారికి ఏల ప్రసాదించగూడదో తెలియకున్నది. విజయవాడ ప్రముఖులు ఎన్నిక హక్కును ప్రసాదించవలయునని అనేకమారులు గోరియుండిరి. వేతనము గైకొను అధ్యక్షులు వలదని కూడ తెలిపియుండిరి. ఇట్టి స్థితిలో, మిగిలిన పట్టణములతోబాటు తమకు గూడ చేర్చెను నెన్నికొను హక్కు ప్రసాదించబడు వలయును, పౌరులు అంతేకలహములను విడనాడి తమ కోర్కెలను ఆవరతరము ప్రభుత్వమువారికి నివేదించుచుండవలయు నని కోరుచున్నారము.

కర్నూలు మ్యునిసిపలు సంఘమువారు 28 సభలు జరిపిరి. అందులో ఒకసభ నిర్ణీతసంఖ్య రాక నిలిపివేయబడెను. సంవత్సరాంతమునకు వసూలు గావలసిన మొత్తము 10,009 రూప్యములుండెను. శ్లైగుమొదలగు వ్యాధుల వ్యాపకముచే, ఇంత మొత్తము వసూలుగాక మిగిలి యుండెనని చెలుపబడినది. అధ్యక్షు లీ విషయమై ఎక్కుడు శ్రద్ధను వహించుట భావ్యమని తోచుచున్నది. నీటిసప్లయ తృప్తికరముగ నున్నది. రోడ్ల స్థితి గత

వత్సరమునకన్న అభివృద్ధి జూపుచున్నది. మ్యునిసిపలు హైస్కూలు నుంచిస్థితిలో నున్నటుల, ఇక స్పెక్టరుగారి విమర్శనమునందు గానించుచున్నది. స్పృటకము, శ్లైగు, కలరా మొదలగువ్యాధులు ప్రబలుటచే, కర్నూలుపురమునకు దుస్థితి ప్రాప్తించెను. ఇందుకు పరదలుగూడ తోడ్పడి, ప్రజలకష్టముల నినుమడించెను. శ్లైగువ్యాధికము నాటంక పరచుటకు టీకాలువేయుటచే కొంతవరకు విజయము గలిగెనని తెలుపబడినది.

ఆర్థికస్వాతంత్ర్యముండి తగిన పాలనాధికారమున్న గాని, స్థానిక స్వపరిపాలనాసంఘము లభివృద్ధి జూపనేరవు. మున్నుం దొసగబడు సంస్కరణములలో, మ్యునిసిపలు సంఘములకు తగిన స్వాతంత్ర్య మిచ్చిన గాని, అయ్యవి ముందంజ వేయనేరవు. సర్వాధికారమును జల్లాయధికారుల హస్తములయందుంచికొని, మ్యునిసిపలు సంఘముల వారు పురోభివృద్ధి జూపుటలేదని విమర్శించుటచే నినుమంత యయినను లాభము గలుగజాలదు.

ఆంధ్ర దేశము : దోపిడులు

ఇంతకు పూర్వము ఆంధ్రదేశమున కృష్ణా గుంటూరుమండలములందు దోపిడులు జరిగి జనులలో కలవరము గలిగించెను. కృష్ణామండలాధికారి ఆహారపదార్థములను పరసముగ విక్రయించు నటుల జేయుటచేతను, ధాన్యముల ఎగుమతి నాపివైచుటచేతను, వర్తకు లీ ప్రయత్నములకు తోడ్పడుటచేతను, కలవరముతగ్గి శాంతి చేకూరెను. కాని యీవత్సరమున సకాలమున వర్షములు లేకుండుటచే, పంటలు బండక కరువుబాధ యధికమగుచున్నది. విశాఖపట్టణ మండలమున లూటీ లారంభమయినవని తెలిసికొనుటకు చింత ప్రేడముచున్నది. అనకాపల్లియందు బట్టల అంగడులు లూటీ గావించబడెను. విశాఖపట్టణమున బట్టల అంగడులును, ధాన్యపు అంగడులు లూటీ గావించబడెను. ఉభయప్రదేశములందును నష్టమధికమని గూడ తెలియుచున్నది. త్వరలో మండలాధికారులు పరిస్థితులను చక్కబరుప ప్రయత్నింపవలెను. సివిలుసప్లయల డైరెక్టరుగారు ముఖ్యవసరముల ధరలను నిర్ణయించి ప్రజల దుస్థితిని బాపుటకు తోడ్పడుట యవసరము. కృష్ణామండలాధికారివలెనే నీ మండలాధికారియు వెంటనే నివారణోపాయముల నవలంబింపని యడల, కలవరము త్వరలో నడగజాలదు. ప్రస్తుతము సాధింపవలసిన సమస్య ఆర్థికసమస్య. ఈ సమస్యను పరిష్కరించుటకు అధికారులేగాక, ధనవంతులును, వర్తకులును, బూనుకొనినగాని లాభము గలుగనేరదు. గౌ. ఆకెళ్ల సూర్యనారాయణరావు పంతులుగారు, గౌ. వేంకటపతిరాజుగారు మొదలగు ప్రముఖులు ప్రజల భీతిని దొలగింప అధికారులకు తోడ్పడుట ధర్మము. ఈ సందర్భమున యొక్క విషయముచు గమనింపవలసి యున్నది. విశాఖపట్టణమున శాంతిస్థాపనమునకు విద్యార్థులును, ఉపాధ్యాయులును నడుములుగట్టి, పౌరుల సొత్తును కాపాడి కలెక్టరుగారి ప్రశంసకు పాత్రులయిరని తెలియుచున్నది. దేశ ప్రముఖులనేకులు పౌరసాన్య నిర్మాణ మవసరమని తెలిపినపుడు అధికారు లీ సూచనకు జెవియొగలేదు. అట్టి నిర్మాణ మెంతటి యవసరమో యిట్టి సమయములందు సువ్యక్తమగుచున్నది. ఇక వైనను ప్రభుత్వమువారు దేశములో శాంతి స్థాపనమున కవసరమగు పౌరసాన్యమును నిర్మించి, ప్రజల కృతజ్ఞతకు బాత్రులగుట భావ్యము.

యంత్రములపై ప్రముఖము:— ఈ నెల 28-వ తేదీ కలకు 81,62,93,700 ల పత్రములు విక్రయింపబడెను.

యంత్రసహాయము:— ఏటా ఉదయపురు రాజాగారు యంత్రాంతమువలన 2½ లక్షలు వార్షిక మిచ్చెదమనిరి.

నేనలను చేర్చుటకు సైమలు రైలుబండి:— బర్మాలో యంత్రములను ధనము సమకూర్చుటకు సైమలు రైలును చేర్చుటచే నుంచిపని జరిగినదిగాన నేనలో కొత్తవారిని చేర్చుటకును సైమలు రైలును చేయదగునని వారాలో చించిరి.

కోవాల్సె ప్రభువు సంస్కరణములు:— పాట్నాలో ప్రభువుగారి కిల్లు నడిచిరి. సంస్కరణములకు గూర్చిన 2 వేది కనుకు బాగుగా పరిశీలించినగాని విమర్శింపగూడదు. విమర్శించుట కనుకు నులభము. అక్కడ కను. అది ప్రజల చందము గాదు. కాన విద్యార్థులు దీక్షాలోచని చేసి తమ అభిప్రాయములను తెలుపదగును.

ఆశురు కళాశాల:— కళాశాలకు చేరిన పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు గేజి, ప్రోఫెసరు క్రాలు గార్లు రాజీనామాచిచ్చిరి. తెలుకన్య ద్వివిధములు టవల్లుగార్లును మరి ముగ్గు రాల్లగోపాధ్యాయులును రాజీనామాచిచ్చిరి. ఉపాధ్యాయులకును ధర్మకర్తలకు నభిప్రాయభేదము కలుగుటచే యిందులకు కారణము.

బుద్ధులచేతనులో విచ్చిక ప్రైవేటు:— పటాలమున నానాటికి ఏకవర్ణచేరుచున్నాడు. తుస్తిములు అనుకూలముగ నున్న యని. గవి మూడుమాసములకంటె ఈ సత్తుములో ఎక్కువ నుండితేరు. ఇట్లు తెల్లొప్పులోగూడ ప్రైవేటు విస్తారముగ జీరుచున్నాడు. వాటరు పోర్టులోగూడ ప్రైవేటుచేరుచున్నాడు మాట్లముగు 4 గురు సికాఫీసులు సైమలులో చేరిరి.

ధర్మకుల యర్రాజు:— యంత్రమునకు పూర్వమున్న ధర్మ లో యంత్రములకు జనుమును యంత్రకాలవారు 4 వర్సెరులు లకు కొని ప్రతివర్సెరుమును కోట్లకొలది లాభమును గడించుచున్నాడు. బట్టల ధర్మ బీదల కందరాకుండ హెచ్చినది ఇట్లు బీదలకు తిండిలేవండ చేసి ధర్మకులు కోటికొలది లకు చుండుట న్యాయముగాదని సి.ఎఫ్. ఆంధ్రుడుగారు వ్రాసిరి.

జలమిక్త సంకీర్ణించినందుకు చంపివేయుట:— వంగదేశములో ఖురానా జైలులో గహిమముల్లా అను సైక ఖయిదీ ఎజోహార్ మిత్రా అను నొకని సైకకత్తితో బాది చంపెను. ఎందుకు వానినిచంపితిమి పోలీసువారు వానిని ప్రక్క వేసినప్పుడు తా నమగ్గనే తనకు వాడు జలమిక్తమందున తానట్లుచేసి నటు వాడు పోలీసువారితో జెప్పెను.

బట్టల ధర్మకులు:— నవరాత్రములు సమీపించుచున్నవి. వాంశాశమున బీదలు ధర్మకులందఱును బట్టల సభికముగా కొందురు. ధర్మకులు హెచ్చునండ నమిచేయరలెనను విషయము నాలోచించుటకు కలకత్తాలోను ఇతరచోట్లను చాలసభలు జరిగినవి నేతపనివాండ్రకు గృహసరిక్రమల సంఘమువారు దూదిని ఆంద జేయుచున్నాడు. పురపాలక సంఘమువారు మహాసభను జరుప నెంచిరి.

కోట్లాట:— కలకత్తాలో హెచ్చుంగుగోసెసంచుల యంత్రకాలలో ఒక కాపలాబంట్లోను ఇద్దరు నేతపనివాండ్రును గంటె. వారు లోనకే తక్కినవారితో చెప్పగా వారందఱును నచ్చి కాపలా జవానుల నందరిని కొట్టిరి. మేనేజరు పోలీసువారికి తెలుపగా పోలీసు దళముతో డిప్టీ మామర్సెంటును సము దివిజనలు మేజస్ట్రేటును వచ్చిరి. మరునాడు చాల నుంది నిలిచిపోయిరి. కొందరిని పోలీసువారు పట్టుకొనిరి.

సామ్రాజ్యశాసనసభ:— ఈ దేశమున ఆయుధశాసనమును ఆంగ్లదేశము నందున్న ఆయుధశాసనమునలె మార్పుటకును పత్రికా శాసనమును గూర్చి ఆలోచించుట కొకసంఘము నేర్పరచుటకును గొంకపర్తి గారుపాపించెదరు. జరుగవలసిన సవరణలు నివేదికమునందలి ఏర్పాటుల ననుసరించి ఏర్పడెనున్న శాసనసభలు పరిష్కరింపవలెను గాని ప్రస్తుత మున్న సభలు పరిష్కరింపగూడ దని గొంక పట్టుగా రుపపాపించెదరు. సంస్కరణములను గూర్చి నురేంద్రనాథదేవర్ గారును బంధక వ్రాతమును గూర్చి పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారు నుపపాపించెదరు.

సా ని క వార్త లు

తెలిగ్రాఫునోటిసు:— తూర్పుమార్గమునను పసి ఫిట్సు మార్గమునను ఆంగ్లదేశమునకు పంపబడు తంతివార్తల ఆలస్యము సాధారణస్థితి వచ్చినది.

తిరువల్లికేణి సంగీతసభ:— ఈ నెల 31 వ తేదీ సాయంకాలము 4 గంటలకు సభామండరములలో (1 వేంకటాచలపెట్టివీధి) బ్రహ్మశ్రీ ముత్తయ్య భాగవతం గారు 'వల్లి నరణయ' మను మౌళికధా కాలక్షేపము జరుపుదురు.

హైదరాబాద్ లిట్టేరిలాస సభ:— పదిసంవత్సరములకు లోపు వయస్సు వారికెల్లు ఈ నెల 31-వ తేదీ శనివారము మధ్యాహ్నము 4-30 సమయములకు విక్టోరియా పురమండరములో (ఉపాపరిణయము) అనునాటకమును ద్రవిడ భాషలో ప్రదర్శింపురు.

జగన్నాథ భక్తసభ:— ఎగ్ మూరులోపీరాస్వామి పిళ్లవీధి నెం 4-4 కు గృహమందు రాబోవు నెవ్ నెంబరు నెల 1 వ తేదీ యాదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు పల్లడమునా ప్రవృత్త లకు సంబంధించు గారి పిల్లగగోవి చాద్యమును, కిరూరు వాస్తవ్యులకు చిన్న స్వామి అయ్యగారి ఫిడేలు వాద్యమును మెలటూరు వాస్తవ్యులకు కృష్ణయ్యగారు వృత్తవం వాద్యమును జరుగును.

శ్రీ కృష్ణమందిరము:— వెన్డినాయని పేటలో వరదాముత్రియప్పకవీధి నెం 97 కు గృహమందు ఈ నెల 31-వ తేదీ శనివారమునాను సాయంకాలము 5 గంటలకు పిశాచుత్తూరు పి. టి. శ్రీనివాసభాగవతులవారిచే 'లక్ష్మణ శక్తి' అను కాలక్షేపమును 1-వ తేదీ యాదివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ మధురాంతకము కృష్ణస్వామి అయ్యగారిచే 'వత్సలాకల్యాణము' అను కాలక్షేపమును జరుపబడును.

చెన్నపురి దొరతనము:— వెన్డిలలు యంత్రకాల:— 3 వత్సరములనుండియు దొరతనమువారి పరిశ్రామిక కాఖవారు వెన్డిలలును చేయించిరి. పసిబాగుగా జరిగినందున వారు యంత్రకాలను ప్రజలకము చేయదలచిరి. 1-9-17 మొదలు 7 నెలలకు రు 5871 లు లాభము వచ్చినది. పెట్టుబడి రు 50,000 లమీద 100 కి 20 వంతున లాభము వచ్చినది. ప్రజలు పెట్టుబడిని హెచ్చించి వ్యయమును తగ్గించిన లాభము హెచ్చునందు నీసపు కణికలను చేయుటలో గల యిట్లుంది తీరినదిగాన దీనిని తీసికొన గోరువారు దరఖాస్తులను పంప దగునని దొరతనము వారు ప్రకటించిరి.

రాజుద్రోహము.

డాక్టరు వరదరాజులునాయుడుగారిపై కేసు చేయబడుట:— మధురా షేక్టరీ కూలీ లాందోశముగూర్చి మధురా నగరమునకు వెళ్లిన డాక్టరు పి. వరదరాజులునాయుడు గారు ఈనెల 18-వ తేదీన తాము చెప్పిన ఉపన్యాసములో రాజుద్రోహపు వాక్యములు వక్కాణించినట్లు సబ్ డివిజనులు మేజస్ట్రేటుగారియొద్ద కేసు చేయబడినది. ఆయనకు వారంటు పంపబడినది. తిరుచినాపల్లి జైళ్ల నుండి నాయుడుగారు పట్టుకోబడిరి. నాయుడుగారు బోటుమెలలో మధురా నగరమునకు గొనిపోబడలేదు. కాని నిన్నటిదినమున (29-8-18) మధ్యాహ్నము 2-30 నిమిషముల రైలులో మధురకు వీసుకు వెళ్లబడిరి.—(హిందూపత్రిక.)

2500 మందిని క్లాఫించుట

లండను, ఆగస్టు 27:— మెసపోలోమియా రంగమున క్లాఫించుముగా పనిచేసిన వారిలో స్త్రీల పురుషుల పేర్లు 2500 పేర్లున్నవి.

కాశీ విశ్వవిద్యాలయము:— ఈ విశ్వవిద్యాలయమునకు ఛాన్సలరు మైసూరు మహారాజగారును విజయపుర సర్ హార్సెల్లు బట్టరుగారును అనుమతించుటచే వైసుఫాస్సెలరు సర్. శివస్వామయ్యగారు రాయబహదరు శ్యామేంద్రనాథ చక్రవర్తిగారిని ప్రోఫాన్సలరుగా నియమించిరి.

సర్ జానుహుస్సాయిలుగారు. సంస్కరణవిధానములకు సంబంధించిన సంఘములకు సర్ జానుహుస్సాయిలుగారిని మరి ఏసిరితునునుగాని నియమింపగూడదని నురేంద్రనాథ దేవర్ గారును సర్ దివావాచా గారును ఇండియా మంత్రిగారికి తంతివార్తల నంపిరి.

సమావేశ గారితేజ

జాతీయవాదులతో నాలోచించుటకు సభకు రావలెనని ఆనిలిసెంటుక్కు, మాస్సును ఇమాము, మహమ్మదాబాదు రాజా, పండిత మాలవ్యగార్లు సంతకముచే సమావేశ గారి కా హ్వోపత్రికను పంపిరి. 20-వ తేదీన గరుగుసభకు వచ్చురచ్చుని మీ రాతేదీని వ్రాసిన అహ్వోపత్రిక చేరినది. మీ కంఠముకు వందనములుగాని ఆ సంస్కరణములు ఇండ్లందువారిచ్చుటకును ఇండియావారు పుచ్చుకొనుటకును గూడ తగినదిగావు. అవి ప్రభుప్రయత్న మనిపించుకొనుటకుగూడ చాలవు. వానినిచ్చుట భారతీయులను మోసగించుట యని కలంచువారికిని యింకోకరిచిరి తలచు మాబోటివారికిని చాల నభిప్రాయభేద ముండుటచే కేవా సభకు వచ్చుటకులన ప్రయోజనములేదు గాన రాజులమికి నింతిలు చున్నానని సమావేశ గారు బహులా వ్రాసిరి.

మాంటేగ్యు సంస్కరణములు.

మాంటేగ్యుగారు ప్రకటించిన సంస్కరణముల గ్రంథము ఆంధ్రభాషయందు ముద్రిత మగుచున్నది. గ్రంథము ఒక పక్షములోపున వెలువడ గలదు. భారత రాజ్యాంగ జ్ఞానమున కీ గ్రంథము కల్పతరువునలె నున్నది. ప్రతి యాంధ్రుడును చదువలసిన గ్రంథము. డిప్యూ ఆర్డోమైజానందు 300 పుటలకు మించి యుండును. దీనివెల ఒక రూపాయ నాలుగణాలు మాత్రమే. వలయువారు వెంటనేదరఖాస్తులు రిజిస్టరు చేయించుకొనవలెను.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

7, లింబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

ఆంధ్రవిద్యావిధి; విన్నపము.

ఆంధ్రులయందు విద్యావ్యాప్తమున తృప్తి కరముగ లేదు. ఇంజనీరింగు వైద్యకళాశాలలందు విద్యార్థులకు ప్రవేశము దొరకుట సుర్లభము. ప్రవేశము దొరకినవారికి బోషణము సుర్లభము. ప్రస్తుతము ముగ్గురు విద్యార్థులు ప్రవేశమును పొంది బోషణకై అల్లాడుచున్నాడు. విద్యాభిచూనులు ఆంధ్రదేశభిమానులు ప్రత్యేకము ఈ విద్యార్థులకు గాని ఆంధ్రవిద్యావిధికిగాని సహాయము చేయటకు ప్రార్థితులు. దానములందెల్ల విద్యాదాన ముత్తమదానము. సొమ్ము నీ శ్రీంది చిరునామాకు పంపవలయును.

ఆంధ్రవిద్యావిధి కార్యదర్శి,

7, లింబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

శారదాంబి
ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను నాటకము.
సంఘమురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ దీపిండునావబడినది. అందరును జదివి తిండి తరలమును. నెల 4 లుగాలు. పోస్టేజ్ వేరు.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.
7, లింబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

కీర్తిశేషులయిన గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చ. గ్రంథి
రంగుల చిత్ర పటము
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.
బి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
పోస్టు బాక్సు 212 మదరాసు.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Bombay

THE SPECIAL CONGRESS.

The Opening Ceremony.

FROM THE HIGH COURT OF CALCUTTA TO THE HIGH COURT OF THE INDIAN NATION.

BOMBAY, August 27.

An attendance of about 10,000 people marked the opening day of the special session of the Congress. A few moderates including Sir Dinshaw Petit who remained a member of the Reception Committee, the Rajah Sahab of Mahmudabad, Mr. Dalubhai Samaldas and Mr. C. V. Mehta were present. Punctually at 1 o'clock the presidential procession entered the pandal amid cries of "Bande Mataram." The proceedings commenced with the singing of patriotic songs after which the Hon'ble Mr. V. J. Patel, Chairman of the Reception Committee delivered his address.

Mrs. Annie Besant being invited by Mr. Patel to propose Mr. Syed Hasan Imam to the Chair said that the election of a Muslim to the Chair of the Indian National Congress at a critical juncture in the history of India would make Great Britain realize that the understanding arrived at between the Hindus and the Moslems was a real understanding which was growing day by day. From the High Court of Calcutta Mr. Syed Hasan Imam had now come to the High Court of the Indian nation to lead and guide the people of India with the same integrity, independence, judicial calmness and strong common sense which characterized him as a former Judge of the Calcutta High Court.

The Raja Sahab of Mahmudabad seconded the motion which was supported by the Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya, the Hon'ble Mr. M. A. Jinnah, Dewan Bahadur L. A. Govindraghavan, Dewan Bahadur Harchandrai Vishindas, Mr. S. Chakrabarty and the Hon'ble Mr. Khaparde. The motion being unanimously carried Mr. Hasan Imam took the Presidential Chair amid enthusiastic cheers. The Congress Secretary then read letters and telegrams from various people including Sir Rash Behari Ghose and Sir Subramania Iyer sympathizing with the objects of the Congress. Mr. Imam then delivered his presidential address which was listened to with great attention. After the address the Congress proceeded with the election of the Subjects Committee members.

Moslems Attend the Subject Committee.

At the conclusion of his address Mr. Syed Hasan Imam announced that at the deliberation of the Subjects Committee of the Congress the members of the Council of the All-India Moslem League will be present and take part in discussing the draft resolutions. The Congress meets to-morrow at 3 P.M.

Mr. Samarth's Letter.

Refusing to Attend the Round Table Conference.

BOMBAY, August 29.

In reply to an invitation to attend the Round Table Conference held at the Presidency Association rooms to come to an understanding with the moderate party in regard to the reform scheme, Mr. N. M. Samarth wrote the following letter jointly to Mrs. Besant, Mr. Hasan Imam, Raja of Mahmudabad and Pandit Madan Mohan Malaviya:—

MADAM AND SIRS,

I beg to acknowledge the receipt of your letter dated the 27th August inviting me to take part in to-day's conference. I am thankful to you for your kind invitation but I beg to be excused for not responding to it as I am convinced that no useful purpose will be served by such a conference as there is a radical and fundamental difference between persons of my way of thinking and those who hold the view that the Montagu-Chelmsford scheme is unworthy to be offered by England or to be accepted by India or that it is not even a first step towards responsible government or that it is a fraud on the people of India etc.

I have the honour to be,

Madam and Sirs,

Your Most Obedient Servant

(Sd.) N. M. Samarth.

The Pioneer on the Differences.

ALLAHABAD, August 28.

The "Pioneer" writes in connection with the gathering at Bombay:—The growing strength of the Moderate movement in Indian politics has evidently taken the Extremists by surprise, and seems to be causing them some anxiety. Accordingly, desperate efforts are now being made by the Extremists leaders to gather the Moderates once more in their fold. There seems little prospect of any compromise being effected. Disingenuous attempts of these apostles of a spurious and artificial unity to win over the moderates by minimising differences that divide them from the Extremists, will deceive no one. In other words, both Lord Chelmsford and Mr. Montagu are obviously afraid of a catastrophic breakdown, if full responsible government is granted, before the people of India have proved their fitness for it. Nothing in our opinion, shows more clearly the irresponsibility of Mrs. Besant and the extremists than their refusal to face this risk squarely and their attempt to ignore it, as if it did not exist. If they had their way, a breakdown at the outset would be assured and the progress of India towards the goal laid down by the Secretary of State would be arrested for at least a couple of generations.

The "Times of India."

BOMBAY, August 28.

There is a good deal of mild humour here at the curious duties of the Congress Extremists and the latter's alternatives between abusing the moderates and cajoling them. The "Times of India" says:—"It would be easier to understand the Congress if its members understood themselves, but they live in such a state of perpetual change, punctuated with apocryphic indignation, that it is not reasonable to suppose that any of them understand their own position at any given time. The appeals by the left party organization in the interests of the country have met with singularly poor results, and the eleventh hour appeal for unity has only placed its originators in a ridiculous position. The appeal was addressed to men who, but recently, were being denounced as seditious or unimportant, but whose co-operation is now regarded as essential. In view of this rapid change from denunciation to intriguing advances it is hardly remarkable that the failure to bring about a round table meeting has been followed by branding the centre party as traitors."

Sir John Hewett's Appointment

As Chairman of Electoral Committee.

Sir D. E. Wacha's Protest Telegram.

BOMBAY, August 29.

Sir Dinshaw Wacha on behalf of the Bombay Presidency Association has cabled the Secretary of State urging the undesirability of the appointment of Sir John Hewett or any other civilian as Chairman of the Committees under the reform scheme.

Simla

The Coming Simla Meeting of the Indian Legislative Council.

Resolutions for Discussion.

SIMLA, August 29.

The following resolutions have been admitted for discussion during the coming session of the Imperial Legislative Council by Mr. Khaparde:—This Council recommends to the Governor-General-in-Council that the Indian Arms Act be so modified as to bring it into line with English legislation on the subject. (2) This Council recommends to the Governor-General-in-Council that a Committee consisting of an equal number of officials and non-official Indians be appointed to inquire into and report on (a) the effect produced on the press in India by the legislative relation to it and by the Defence of India Consolidation Rules, 1918 and (b) the moral and material conditions of the press in India.

By Mr. Patil:—This Council recommends to the Governor-General-in-Council to rule that all legislation necessary to give effect to the reforms indicated in the local Self-Government resolution dated the 16th May 1918 shall be undertaken by the Chelmsford-Montagu reforms and not by the existing provincial Councils.

Mr. Bannerjee's resolution on reforms has been fixed for discussion on the Imperial Legislative Council on the 5th September. Pandit Malaviya's resolution on indentured labour will come on for discussion on the 11th September. The cotton bill will be introduced at the first meeting of the Council on the 4th September and the introduction of companies Foreign Interests Bill will be deferred. The Hon'ble Mr. Patel has given notice of his intention to introduce a bill relating to land acquisition with a view to restore the right of appeal to Privy Council.

Calcutta

Sale of War Bonds.

CALCUTTA, August 29.

The sales of war bonds at Banks and Government Offices up to the 28th August 1918, amount to Rs. 21,62,92,700 and are distributed as follows:—

	Rs.
Bengal	12,79,85,500
Bombay	8,57,43,800
United Provinces	2,11,99,300
Madras	2,13,39,700
Punjab	2,05,52,200
Burma	1,26,64,700
Central Provinces	40,72,700
Bihar and Orissa	40,09,400
Assam	1,75,400
Minor Administrations	1,02,51,000
Nizam's Government	56,00,000
Baroda State	36,00,000

High Prices of Cotton Cloth.

Why Should the Rich Grow Richer?

Out of the Very Poverty of the Poor.

CALCUTTA, August 29.

The high price of cotton cloth is agitating the minds of the people of Bengal, rich and poor, at present more than any other question especially in view of the approaching Puja when a large number of purchases take place. Meetings are being held in Calcutta and mufussil and committees are appointed to help the poor. The Ramakrishna mission has opened relief work in the worst affected districts and appealed to the general public for funds. The Home Industries Association are supplying cotton to weavers.

At yesterday's meeting of the Calcutta Corporation the following resolution was moved:—That having regard to the near approach of the Puja celebration and the large number of purchases of cloth that are made during the season a committee be appointed to consider what steps can be taken to bring relief to the rate payers by effectively checking the present nefarious practices which are forcing up the prices of cloth and spreading discontent. The resolution was, however, negatived as the matter was not in the province of the Corporation and a suggestion was made to hold a public meeting for the purposes.

Mr. C. F. Andrews in appealing for charity writes:—In jute districts where distress is very great indeed

jute merchants have been buying jute for four years in succession at half the prices given before the war, yet out of jute thus brought, they have been making fabulous profits year after year. Again cloth merchants have been raising the price of cloth till it has got beyond the reach of the impoverished villagers. In England all this is called by one simple name "War profiteering." In a war like this which is declared to be fought on behalf of the oppressed and helpless it is a hateful thing that the poor should be made to suffer and the rich should grow richer out of the very poverty of the poor.

Riot in a Jute Mill.

CALCUTTA, August 28.

A riot took place last evening at Hastings Jute mills. Richra owned by Messrs. Birkhore Brothers, culminating in the removal of four Durwans to the Serampore hospital in precarious condition. Two of the mill weavers had an altercation with a Durwan who pushed them off. Going inside the mill, they informed other weavers of the incident, who coming out in a body assaulted all the Durwans. Mr. Black, Manager, on sending information to the police a force of Serampore police under the Deputy Superintendent and the Sub-Divisional Magistrate, arrived at the scene. The mill is working to-day with reduced staff. Some arrests are expected.

Dacca Recruiting Efforts.

Mr. Surendranath Banerjee's Appeal.

DACCA, August 18.

Under the auspices of the Dacca Recruiting Committee, a recruiting meeting was held at Curzon Hall, Dacca College, yesterday afternoon. Attendance was satisfactory, the student element being strongly in evidence. The Hon'ble Mr. N. D. Beantson Bell, Chief Commissioner, Azam, Mr. J. T. Rankin, Commissioner Dacca Division and Mr. W. R. Gurday attended. Babu Avanda Chandra Ray presided. The Hon'ble Mr. Surendranath Banerjee in the course of a speech said all Indians had a duty to the Empire and that they were to help vigorously the prosecution of the war. The interest of Indians was bound up with the interest of the Empire. He then referred to the change in the angle of vision of our rulers, a change effected through the memorable pronouncement of 25th August. This change should be reiterated by a spirit of cooperation by the people. He appealed to parents not to stand in the way of a career fraught with immense possibilities. He commended Dacca on the excellent work done in connection with recruiting.

70th Burma Rifles.

Deserters Escape From Guard.

RANGOON, August 26.

(Delayed in Transmission.)

Twelve deserters from the 70th Burma Rifles who had been rounded up in various parts of Lower Burma and incarcerated at the quarter guard of Palamcottah (2) pending their return to Leikula, escaped from that guard on Sunday night by boring a hole in the rear wall of the guard room with an iron bar which one of them is said to have picked up in the latrine several days previously. The escape was made at 10 P.M. and on its being discovered details were sent in all directions in search of the fugitives. Five of them were traced, arrested and taken to the Brigade Officer and then incarcerated.

South India

Madras Government's Pencil Factory.

Its Success—Tenders Invited for its Sale to Capitalists.

O TACANUAD, August 29.

A press communique announces that the Government have decided that experiments made by the department of industries for the past three years in the manufacture of pencils have reached a stage at which the industry should be handed over to private enterprise. The accounts for 7 months from the 1st September 1917 show that the factory made a profit of Rs. 5871 which represents over 20 on the assumed capital of Rs. 50,000. The Government consider that private firm would increase the output, reduce costs and increase profits. The difficulty of making satisfactory pencil leads having been solved the Madras Government believe that they can safely retire and tenders are invited from private individuals to take over the factory as a going concern.

United Provinces

Aligarh College Resignations.

Trustee and Staff Disagree.

ALIGARH, August 28.

Disensions have arisen between the College trustees and the staff. Principal Boyle has resigned. Other resignations are apparent.

Disunion in Aligarh College.

Staff Resignations.

ALIGARH, August 29.

Mr. Gaze, Head Master of the Collegiate School and professor Krall had already resigned owing to the disunion between the trustees of Aligarh College and its staff. Resignation of Miss Beck, Lady Superintendent of English Reading house and three other English professors followed the resignation of Principal Towels and this has made the situation still more serious.

Blind Indian Soldiers.

Provision for Training.

Arrangements have been made to enable Indian soldiers, who have lost their sight in the war, to receive training on modern lines in the institutions at Lahore and Bombay with free quarters and rations and also six rupees monthly allowance, additional to any pension, and free railway passes to and from their homes.

The Great War.

(c)
(Reuter's Agency)

Great Britain

2500 Men and Women Mentioned in Despatches.

From Mesopotamia

London, August 27.
A twenty page gazette has been issued containing names of two thousand five hundred Officers, Ladies, Non-Coms, and Men mentioned in despatches by General Marshall in connection with the Mesopotamia campaign.

London, August 26.
The American Labour Leader, Mr. Gompers, has arrived in London.

Record Arable Area.

London, August 28.
The Board of Agriculture states that the arable area in England and Wales is twelve million four hundred thousand acres, an increase of one million one hundred and fifty thousand compared with 1917 and a record for twenty years. The wheat acreage has increased by six hundred and thirty eight thousand, and is a record since 1884. Oats have increased by twenty-three per cent, which is also a record. Other corn and pulse crops have increased twenty-four per cent while potatoes have increased twenty-five per cent, also a record.

Good Prospects for Irish Recruiting.

Four Sinn Feiners Enlist.

London, August 28.
The prospects of Irish voluntary recruiting campaign are improving daily. The new machinery promises to move smoothly and with good effect. There is reason to believe that, as a result of the first fortnight's voluntary effort, under the new 'regime' response will be more than equal to that made during the three months, preceding the initiation of the scheme. Recruiting meetings have had a good effect in Dublin and Belfast. Recruiting is proceeding in Waterford encouragingly. Four prominent local Sinn Feiners have enrolled.

France

Treatment of Gas Cases.

American Institution Opened.

London, August 28.
The Americans in France have opened the only institution in the world for the exclusive treatment of gas cases. Arrangements have been made for a large supply of serum for the cure and prevention of gas gangrene.

America

A Frontier Incident.

London, August 28.
NEW YORK.—A telegram from Nogales says:—A frontier incident there developed into serious firing between the Border Guards. There were numerous American casualties and it is estimated that the Mexican lost one hundred killed and two hundred wounded.

Mexican Regret to be Expressed.

The Border Quiet.

London, August 28.
WASHINGTON.—Firing at Nogales has quieted down. General Hottelock of the American army who has placed in charge of the border has reported that Carranza's representative is proceeding to Washington to express Mexican regrets.

The American Ambassador.

Press Tribute to his Service.

London, August 28.
The Press unanimously and profoundly regret the resignation of Mr. Page, the American ambassador. They pay a tribute to his service and contrast his attitude towards Britain with that of Mr. Bernstorff towards America prior to the United States entry into the war.

Man Power Bill Passed by Senate.

London, August 28.
WASHINGTON.—The Senate has passed the Man Power Bill. It is expected that the Senate will immediately pass National Prohibition for the period of war.

Central Powers

German Retreat Explained.

Enticing Enemy Advantages to Germans.

London, August 28.
AMSTERDAM.—The official writer of the 'Vossische Zeitung' who is usually entrusted with the task of preparing the people for a change of policy, elaborately explains that the German attempts to force a decision means that the much vaunted hammerblows were really abandoned on July 15th. He proceeds to declare that even the Entente's recent considerable tactical successes cannot alter the fact that E. M. Von Hindenburg brought nearer the end of the war which the English and Americans are endeavouring to prolong as much as possible. Apart from the consideration of the loss or gain of ground it is to the advantage of the Germans to entice the enemy into the trackless, roadless and waterless waste of the Somme.

England and Germany.

Mr. Lloyd George is General Von Hindenburg's great opponent and as so often before, is endeavouring to shift the centre of gravity of the operations in accordance with the positions occupied by England and Germany at the beginning of the twentieth century. Germany is a purely continental power and fights for Europe, while England which has been a world power for centuries is fighting all over the world. It is to her interest to establish an equilibrium on the Western Front and seek partial decisions elsewhere, but the decision must be made in France, which is all to Germany's advantage. Germany must realise however that England's history clearly shows that she can learn her lessons, a striking proof of which is afforded by the successful resistance offered to the last German offensive.

General Foch's Strategy.

Confounds the German High Command.

London, August 29.
AMSTERDAM.—The 'Cologne Gazette' candidly admits that surprise is growing at the extent of the attack especially of the British which is daily growing more terrible dwarfing even great German onslaughts. The writer reveals that German Command is still groping in the dark regarding General Foch's intentions. He complains that large forces are tied in so called quiet sectors as they never know where the next attack is coming from.

Germans Must Fight.

Even if Heaven Becomes Still Darker.

KEEP A STIFF UPPER LIP.

London, August 28.
The following remarkable statement is published in the semi-official 'Cologne Gazette':—Now, if ever, is the moment to keep a stiff upper lip. If we grow weak and faint-hearted, then everything we have done and suffered will fade away. One will read that we were a race which seemed great, but, which, in reality, was small. We have to slave for a foreigner if we lose the war. We must fight on, even if the heavens become still darker. The critic Herr Ardenne, writing in the 'Berliner Tageblatt,' frankly admits that Germans have underestimated Marshal Foch's resources, thinking they had received a knock out blow in the spring.

London, August 28.
ZURICH.—The Commander of the Frankfurt district has ordered householders to shelter air raid fugitives. Martial law will be applied to any, who refuse to do so.

Pessimism in Germany.

London, August 28.
AMSTERDAM.—The 'Tagliche Rundschau' reviewing the battle complains of the increasing number of Germans who are spreading pessimism and appeals to Germans at home to close ranks at home and to encourage soldiers in the field.

Russia

London, August 28.
ARCHANGEL.—The Allies have dispersed the Bolsheviks' river flotilla. Inhabitants of several villages on the White Sea coast are starving.

Italy

London, August 28.
ROME.—Signor Orlando has congratulated Mr. Lloyd George on the British victories.

General

The French Eastern Communique.

London, August 27.—11.55 P. M.
The French Eastern Communique says:—In Albania we were not molested. Our troops effected slight withdrawal, contact with Italians being maintained.

German Atrocities in Finland.

Several Thousands Killed.

London, August 28.
STOCKHOLM.—A prominent Finnish Socialist Tanner states that the White Guards in Finland recently shot ten thousand persons many of whom were perfectly innocent and imprisoned twenty thousand. The proposal for monarchy had passed the Landtag by seven votes by an illegal exclusion of the opponents. Working classes are treated like Pariahs and a great number of labour members of Landtag have been illegally imprisoned.

Another Spanish Steamer Torpedoed.

London, August 26.
The Spanish Steamer 'Carava' has been torpedoed and six of the crew drowned. This greatly aggravates the Spanish-German situation.

Western Front

A British Surprise Attack.

Counter-Attacks Fail.

London, August 26.—10.10 P. M.
Reuter's correspondent at British headquarters, telegraphing at noon to-day, says:—This morning's attack eastward of Arras carried out the battle flank towards the Scarpe at a moment when the eyes of the Germans were nervously turned elsewhere. Consequently the enemy was rudely surprised when, in an equally clouded moonlight, dense British waves swept forward, after only a very brief artillery preparation. Heavy wastage has been caused during the past few days by the transfer of reserves in this region towards the Bapaume sector. This morning's attack progressed most favourably and, at the moment of telegraphing, was going well. Com-

paratively few prisoners have hitherto come back, but this conveys no indication regarding the character of the fighting of the Canadians and other British troops at Monchy Le Freux. Southward of the Somme the movement, in the past twenty-four hours, has been restricted but there has been intense activity, especially on the part of the Germans, who have failed in numerous counter-attacks and are unable to arrest our progress, where we are determined to push it.

The Storming of Favreuil.

By the storming of Favreuil last evening, we have drawn half a circle round Bapaume, the exit from which is now closed save towards Cambrai. Our airmen report that the town is deserted, but undetected machineguns may be concealed in the ruins. Anyway, the Germans are certainly denied the use of this important centre of communications. This morning, the Australians apparently captured Suzanne and Cappy and approached within ten miles of Peronne. The Welsh troops, who penetrated Mametz wood yesterday belonged to the same division who took part in the fierce fighting of 1996, while the capture of Miraumont rebounds as the finest feat to the credit of the East Lancs. Touching the enemy casualties, official figures show the terrible grueling to which the enemy has been subjected. Some battalions are reduced to a hundred men, and even to fifty men. The old animosity between infantrymen and artillerymen broke out in the cages, where the infantry accused the artillery prisoners of ignoring barrage signals, and contemptuously charged them with withdrawing guns to a safe distance from the heat of battle. A most stirring story reaches me of the splendid courage of the King's Company of Grenadier Guards. The latter were suffering heavily from artillery fire, when they were attacked by masses of Germans. The Guards fixed bayonets and charged and routed the Germans, seventy-five of whom were slain.

Result of Attack.

Enemy's Position Described.

London, August 27.
Reuter's correspondent at British headquarters says:—It is estimated that up to Sunday night the enemy had been forced to use between the Scarpe and the Aisne at least seventy divisions since August 8th. Two thousand prisoners and some guns were captured as a result of yesterday's extension of the battle-front northward by the attack behind Arras. Our progress was excellent considering the difficulties of the ground and our casualties very light. A few tanks co-operated. But perhaps it partook more of the nature of an infantry battle than any recent fighting. Northwards of the Scarpe we merely adjusted our flank in the course of which the Highlanders occupied the famous Rœux chemical works. The enemy has withdrawn into the wooded cantours eastward of Monchy where they are stiffening their resistance in a favourable defensive country especially in Boisduart. Meanwhile they are now well eastward of the Suzanne-Cappy line, while northward of the river they have entered Vaux Wood. The enemy is still in Thillois and is reported to be in considerable strength on the eastern edge of Bapaume and along the Cambrai road. It is understood that at 4.45 this morning some British troops attacked near the Somme but no details are available at present.

An Epic Fight Described.

London, August 27.
PARIS.—Newspapers point out that the British position is even better than the communiques make out. For example the British never claim to have captured a place until it has been consolidated. The French correspondents on General Byng's front describe an epic fight in the night when there was a great clash of Germans and British with bayonet and hand grenades in the light of some flaming tanks whose petrol was burning as the result of shell-fire. Spurts of flames were ninety feet high and lit up hundreds of airmen who in spite of torrential rain machinegunned the enemy, while thousands of men were engaged in a deadly bloody grapple. Two German divisions here were positively annihilated and the ground was strewn with thousands upon thousands of bodies. It was a gigantic tragedy ending in the utter defeat of the enemy.

British Attacks Astride the Scarpe.

Progress made at Several Points.

London, August 28.—12.15 A. M.
Last night's British communique says:—We again attacked astride the Scarpe. The Canadians penetrated deeply between Senzee and Scarpe, captured Cherisy Vis-En-Artotsi and Bois-Du-Bart taking many prisoners. On the Canadian's right, the Scots crossed Senzee seized Fontaine-De-Croisilles and established themselves on the slopes southward of the Village taking hundreds of prisoners. Other Scots took Rœux, Greenland Hill and Gravreille. The English took Arieux, Engghelle and the old German line south of that place. Between Croisilles and Bapaume to the south the English and New Zealanders were again heavily engaged and repulsed many determined counter-attacks inflicting heavy casualties. Despite enemy's efforts we stormed Beaugnatre and made progress at several points between Beaugnatre and Croisilles.

General Debeny's Advance.

Somme Offensive Affects the Hindenburg Line.

London, August 27.—10.50 P. M.
Reuter learns that General Debeny's advance was between Crapeaumeuil and Hallu south of Chaulnes, and the line now runs east of Liencourt and Hallu east of Harleville to the Somme and outskirts of Compiègne. We have captured Maricourt thence the line runs to Fiers; north of Bapaume we have reached the outskirts of Vaux-Vraucourt thence the line goes to the outskirts of Recourt-St-Mein whence it bends back to Croisilles which is still in German hands, from Cherisy line it runs to the outskirts of Rœux. Heavy fighting has occurred in Delville Wood and also at Longueval. Military experts attach the greatest importance to the Somme offensive because it affects the Hindenburg line.

Foucaucourt Captured.

LONDON, August 28.—12.55 P. M.

The British communiqué says:—We captured on Tuesday Foucaucourt south of the Somme which enemy had held strongly with machineguns. North of the Somme we captured the bulk of Trones wood taking a number of prisoners from the Prussian guard division. Southward of the Scarpe the first army improved their positions astride of Arras-Cambrai Road and reached the outskirts of Haucourt and Boiry-Notre-Dame. North of the Scarpe strong counter-attacks along Arras-Douai Railway forced back our advanced troops a few hundred yards to the old German trenches on Greenland Hill where the attack broke down under our fire. We carried out a successful operation astride Nauf-Berquin-Estaires Road advancing our line on a four mile front taking a number of prisoners.

**The Somme Battle Resumed
British Success.**

LONDON, August 27.—10.10 P. M.

Reuter's correspondent at British headquarters, wiring this evening says:—A concentrated attack this morning by the Australians and other British troops began at 4.45 on a front of eight thousand yards northward of the Somme. It has been completely successful and by ten o'clock we had apparently overrun Moulin-De-Fraigne, Maricourt, Bernafay, and Trones Wood. We captured hundreds of prisoners not the least important of the day's successes is the clearing of Vaux Wood. It is becoming increasingly clear that our pressure is forcing the enemy to expedite his retirement far beyond his original intentions. Talk of prisoners suggests that rearguard fighting began on the night of 24th August and all enemy attacks since have been in the nature of delaying actions to cover withdrawals. There has been fighting in Delville Wood where the South Africans died in the first Somme battle. About six last evening a determined counter-attack was launched by the remains of the 117th German division which is known to have lost 2,600 prisoners since 8th August, irrespective of other casualties. Welsh troops fell back a short distance before the weight of numbers, and took up positions between High Wood and Bazentin-Le-Grand. Heavy continuous aircraft fire is reported about Maricourt thus indicating co-operation with infantry movement. Southward of the Somme Australians are carrying out what they call a peaceful penetration consisting of patrol stalks which is most demoralising to the harassed enemy. Yesterday Australians advanced to Fontaine-Lex-Cappy which only a few days ago was the German divisional headquarters. This morning some Australians are reported to be six miles from Peronne. Eastward of Arras the battle which began yesterday morning reached great intensity during the night when the enemy made determined attempt to oust us from Wancourt spur. He failed and since has steadily lost ground. We gained valuable ground at Belduvert and an unconfirmed report is that we have captured Belduvert. Anyway we have overreached the point attained during the long and bitter fighting last year and this morning our troops worked towards Fleuvain. Enemy's artillery retaliation has been comparatively weak. Croisilles still remains German and the sunken road north and west of it are strongly held by enemy infantry. We are following the policy of not forcing the pace by sacrifice of lives. The weather is gloomy and air craft visibility is bad.

Enemy Troops Constantly Bombed.

LONDON, August 29.—12.10 A. M.

A British communiqué referring to aviation says:—In spite of clouds and rainstorms our lowliers constantly bombed and machinegunned enemy troops and transports. There was much air fighting in the course of which we destroyed ten aeroplanes and drove down five out of control. Seven British machines are missing. We dropped twenty-two tons of bombs during the day. Night-flying was impossible.

**Germans Massing Reinforcements.
An Amazing Jumble of Units.**

LONDON, August 28.

Reuter's correspondent at the British headquarters, wiring on Wednesday morning, says:—A curious position exists at Bapaume. The New Zealanders are now strung out in a half moon well around the northern side and we command the place astride the Albert Road. The Germans however have brought considerable reinforcements and are evidently prepared to pay heavily to delay our occupation. The Germans are massing on the Bapaume-Guisecourt-Guillaume line, but remain conspicuously weak in guns, having lost so many and withdrawn others far to the rear. The Germans are putting in bandmen, solitary units and road menders to reinforce. This amazing jumble of units has been swept up over wide distances to try and stem the tide. We have captured an immense quantity of the new equipment. Miraumont yielded vast quantities of engineering stores, while in many places we have retaken whole ammunition dumps abandoned during our March retreat. These are proving of inestimable service to our swiftly advancing gunners, as well as relieving transport of one of its heaviest tasks. It is quite understandable why the Germans are retreating eastward of Arras, as an Allied success here would constitute a serious strategic menace.

British Pressure Maintained on Somme Front.

LONDON, August 29.—1.30 P. M.

The British communiqué says:—Southward of Somme we maintained pressure upon the enemy during the night and are advancing eastward. Northward of the Somme as far as the neighbourhood of Fontaine-Lex-Croisilles the night was comparatively quiet. In the sector astride the Scarpe enemy's strong counter-attacks eastward and southeastward of Vis-En-Artois and eastward of Boiry and in the vicinity of Gavrelle were repulsed with loss to enemy after heavy fighting. Our advanced posts westward of Oppy were withdrawn slightly as a result of the repeated hostile attacks. We have taken since the morning of August 21st upwards of twenty six

thousand prisoners and over a hundred guns. Tanks took active part in the fighting southward and northward of Somme on all possible occasions and rendered valuable and gallant service in co-operation with infantry and other arms.

**General Humbert's Army
Crosses Roye Road.**

LONDON, August 29.

Reuter's correspondent at French headquarters wiring last night says:—Germans are strongly holding the outskirts of Noyon, particularly with machineguns concealed in houses. General Humbert's army has crossed the Roye-Noyon road near Sermaize and Catigny. The Germans are energetically defending hills east of Catigny. General Debecy has reached the neighbourhood of Cuchy and Ramecourt and reached the Somme between Roule, Petit and Cezancourt.

**2,000 Guns & 1,00,000 Prisoners Taken
Since July 18th.**

LONDON, August 29.

Since July 18th the Allies on the western front have captured over one hundred thousand prisoners and nearly two thousand guns. Since August 8th the British have captured forty-seven thousand prisoners and six hundred guns.

**Enemy Stubbornly Resists Passage of
the Somme.**

LONDON, August 29.—12.10 A. M.

Last night's communiqué from Marshal Haig said:—Australians vigorously advanced and reached the general line of Fresnoy-Hebecourt. Enemy is stubbornly resisting before the passages of the Somme at Brie and Peronne. On the north bank of the Somme we captured Cusla and Hardecourt after hard fighting and are advancing in the direction of Maurepas. Between Bapaume and the Scarpe we attacked throughout the day and made progress at all points. Londoners gradually outflanked the enemy who obstinately resisted and they captured Croisilles. English troops fought their way towards Vraucourt and southeastward of Fontaine-Lex-Croisilles. After severe fighting all day the Canadians drove the enemy out of several strongly defended localities and important trench systems and captured Boiry-Notre-Dame and Peives. We took a number of prisoners in these operations. We also advanced our line northward of Logon.

**Canadians Outflank Arras-Cambrai
Road.**

LONDON, August 28.—9.30 P. M.

Reuter's correspondent at the British Headquarters telegraphing this afternoon says:—The British this morning by hard fighting in wet mild weather advanced eastward of Arras, thus carrying the line a mile further east along the Scarpe than we have ever hitherto penetrated. The Canadians began pushing beyond Vis-En-Artois soon after day light, after which the second Canadian attack was delivered on a front of five miles fairly evenly outflanking Arras-Cambrai road. The significance of present fighting is that it will carry us right into the main arteries of the Hindenburg Line. Croisilles was carried by guards in the face of tremendous odds. The Canadians reached the old German lines on a considerable sector while Ablaincourt and Fay are in our hands. The French on the right captured Marche-Le-Pot which is very close to the Somme.

**Collapse of German Resistance.
One to Two Hundred Thousand
Prisoners Taken.**

ALLAHABAD, August 29.

LONDON, August 26th.—All estimated figures of prisoners for August have been surpassed. One hundred to two hundred thousand have been taken since 18th July. The enemy's morale is steadily declining. His invasion which never took permanent hold was swept back and he is being hurled back in dire confusion. Little reorganisation is possible. All his units are mixed and are being gunned and bombed night and day in British advance. Lines of villages were taken rapidly despite gun nests. German newspapers realize the Americans strength is not yet fully tapped. There are apologists everywhere. Prisoners state collapse of German offensive has caused disorder which have been repressed with shooting. Significant explanations of defeat are made to the units such as the enemy is suffering from the shortage of guns. ("Pioneer")

**Enemy Retreat on a Front of
30 Kilometres.**

LONDON, August 29.—1.40 A. M.

Last night's French communiqué says:—We continued to pursue enemy who under our pressure precipitately retreated on a front of thirty kilometres. We reached the heights left of Somme from Cuzancourt as far as east of Negic. Further south we reached the western bank of Canal Du-Nord and a greater part of the course between Neale and Noyon. North of the Oise we carried Suzy, Pont Leveque, Vauchelles, and Porquericourt. Our advance to day exceeds ten kilometres at some points. Forty villages were recaptured. A vast quantities of material abandoned by Germans includes three heavily laden trains. Five hundred prisoners were captured. There was lively fighting between the Oise and the Aisne. In the region of Juvigny the Americans repulsed several counter-attacks and likewise frustrated a big German attempt to cross the Vesle south of Bagochez-Timetter.

The Fall of Noyon Imminent.

LONDON, August 29.

Reuter's correspondent at the French headquarters wiring yesterday evening says:—In his retreat the enemy has abandoned large quantities of munitions especially in Roye. Enemy is stubbornly resisting our advance shelling Roye heavily. We are approaching the canal at

Bethencourt, Cressy and Ecuilly. General Humbert's army has reached Vauchelles two miles from Noyon, the fall of which is imminent.

Present Operations only a Diversion.

LONDON, August 29.

Well-informed French papers hint that the present operations despite their extent are merely a diversion.

Violent Bombardment on Somme Front.

LONDON, August 29.—4.11 P. M.

The French communiqué says:—There were violent bombardments during night on the Somme. Enemy raids on Lorraine achieved no result. We made two raids in Champagne taking fifteen prisoners. The front was calm elsewhere.

A Considerable Achievement.

LONDON, August 28.—12.30 A. M.

Reuter's correspondent at French Headquarters, wiring yesterday afternoon, describing the fighting in the vicinity of Roye, which is now encircled, says that the captures of Fresnoy, Croisette Wood, and St. Mali constituted a considerable achievement, because fighting occurred at the old fortified lines when the enemy had reorganised. The Germans were surprised at Fresnoy, where four hundred prisoners were taken, including a battalion commander. Many bridges over the Avre, during the last few days, were seized. The French, whose infantry were fighting for hours waist-deep in water, withstood all attempts to retake them, and secured six hundred prisoners.

A Twelve Kilometre Advance.

LONDON, August 28.—3.35 P. M.

A French communiqué says:—Maintaining contact with the enemy's rearguards, we continued to advance during the night north and south of the Avre and occupied Chaumes, Opiécourt, Balatre, Roghise, and Verpilliers. Further south we penetrated Crapeau-Mesnil Wood and captured Dives. This morning we continued our progress to the Somme. We reached north of the Avre the general line through Licourt, Pote, Mesnil-le-petit, and Nesles. Since yesterday we have retaken about thirty villages and have advanced twelve kilometres at certain points.

Desperate German Resistance.

LONDON, August 28.—8.50 A. M.

Reuter's correspondent at French headquarters wiring yesterday evening says:—German rearguards, supported by swarms of machineguns, continue to resist desperately, but are being steadily pressed back. The French have reached the western outskirts of Chaumes. To-day's attack has extended to Chaumes and Charpeau-Mesnil. Resistance was particularly stubborn in the region of Chaumes and Avricourt. The French occupied Chaumes Wood after a lively struggle, the enemy everywhere using long range guns.

Fresh News of New Advance.

LONDON, August 28.

Reuter's correspondent at the French headquarters wiring yesterday evening, says:—Fresh news of new advance is coming in every minute. Roye is completely in our hands, also Carreputte, northeast of Roye and Grunty. To the south we hold Roghise and Verpilliers. To-day's advance at certain points reached a depth of four miles. A feature of this new retreat was the swiftness with which the German line broke up, following our counter-attack at St. Mard, on both sides of which, when the troops got order to advance, they found the enemy retreating and the offensive changed into pursuit.

**The French Advance More than four
Kilometres.**

LONDON, August 28.

Last night's communiqué says:—Yielding to our continued pressure enemy was today compelled to increase his withdrawal on both sides of the Avre. On a front of twenty kilometres our troops overcoming an opposition realised an advance exceeding four kilometres at certain points. We held a general line immediately west of Chaumes-Punchy-Liancourt-Herpilliers. We occupy Hallu, Fresnoy, Eremery, Grunty, Carreputte, Roye, Liancourt and Crapeau Mesnil. We took prisoners. Artillery duel has been lively in the region of Lassigny and between the Oise and Aisne.

Allies' Amity.

French and Canadian Help Each other.

LONDON, August 26, 4.45 P. M.

Reuter's correspondent at French headquarters, telegraphing to day, says:—In a certain portion of the line the Canadian regiment, thirty per cent of whom spoke French, were hard pressed by the enemy strongly posted in the wood. They appealed for assistance to the French regiment on their flank, and the latter immediately attacked and turned the position. The French, shortly afterwards, were similarly held up and appealed to the Canadians, who also immediately attacked and saved the situation. The two regiments, in the evening, massed and bivouacked together.

Futile German Attacks.

Heavy German Loss.

LONDON, August 26.—11.45 P. M.

Reuter's correspondent at the French headquarters wiring yesterday evening says:—One feature of Sunday's fighting by general Mangin's army was the German attempt to cut the French from the heights between Juvigny and Croy-au-Mont. The French at first yielded a little ground, but recovered it by brilliant counter-attacks. The Germans, latter made another futile attack and lost heavily, as the result of French machinegun fire and artillery barrage. The battle field was covered with German corpses.

Situation on Vesle Front.

LONDON, August 27.

Reuter's correspondent at American headquarters has ascertained from prisoners that the Germans on the Vesle front are gravely concerned at the steady advance of General Marglin's army eastward across the Juvigny plateau towards the Soissons-St. Quentin road. German artillery supporting the line of the Vesle is already being taken in the reverse. This especially applied to their guns on the lime stone buttress northeast of Soissons which are not only of great importance for the maintenance of the Vesle positions but are the strongest of the flank defences covering the western end of Chemin-Des-Dames.

The Belgian Communique.

LONDON, August 28. 1.35 A.M.

The Belgian communique says: After an artillery fire of short duration we attacked last night on a front of three kilometres north and south of Langemark Railway and penetrated enemy positions despite stubborn resistance and a counter-attack. We reached and maintained all our objectives taking 90 prisoners.

Southward of Bapaume the English and Welsh gained ground in face of strong opposition. We reached the western outskirts of Flers and drove enemy from Longueval, Delville Wood and Bernafay Wood. We repulsed counter-attacks by Prussian guards. Astride of the Somme the Australians, English and Scots drove back the enemy on the whole front of our attack. We gained high ground eastward of Maricourt. We captured Fontaine-Les-Cappy and the woods between that place and Somme taking hundreds of prisoners. We also captured Vermandovilliers.

26 Tons of Bombs Dropped.

AVIATION.—Despite clouds and rainstorms a great amount of work was accomplished on August 26th. Aeroplanes dropped ammunition by parachute to machinegunners. Low fliers bombed and machinegunned enemy troops and transports. We dropped twenty six and half tons of bombs. We destroyed four hostile machines and drove down one out of control. Nine British are missing.

Germans Admit Capture of Territory.

LONDON, August 28.

A wireless German official message says:—We arrested enemy attacks northward of Scarpe before our line which bent back only on Roux. Southward of the Scarpe we withdrew to Monchy heights. After a bitter fight enemy crossed Monchy and Ghemappe heights. Enemy took Tilloy and Martinpaich. The French captured St. Mard and Fresnoy.

The German evening official communique says:—We stemmed the English thrust southward of the Scarpe in positions astride Arras-Cambrai road.

Endeavours to reassure the People.

"Costly Failure to Attain the Aim."

LONDON, August 28.

AMSTERDAM. German supplementary army reports continue to endeavour to reassure the people by representing the recent events in the west as a costly failure to attain the aim ascribed to the Entente, namely, to break through. Semi-official statement euphemistically refers to the timely evasion of enemy attacks.

Italian Front

Italian Withdrawal in Albania.

LONDON, August 29.

It is confirmed that Italians have slightly withdrawn in Albania but they occupy Malakstra Ridge commanding the harbour of Valona.

Siberian Front

Siberian Situation Puzzling the London Officials.

LONDON, August 28.

The situation in Siberia and the intervention of General Horvat and its probable effects all completely puzzle official quarters in London. The whole situation is so complex and confused that nobody understands it. All official news comes from Tokio where the authorities are very reticent. Major-General Knox has arrived in Tokio.

The Coup-D'etat of Russian Volunteers.

Siberian Government Non-Plussed.

LONDON, August 28.

Reuter wires from Vladivostok on the 25th that General Plehkov on behalf of General Horvat has carried out a Coup-D'etat and issued a proclamation declaring that Russian Military forces in the Far East will henceforth be included in his command. Whereupon the Russian volunteers organized locally on behalf of the Siberian Government went over to General Horvat en Masse. The suddenness of the affair has non-plussed the Siberian Government which is unable to organize opposition. No bloodshed occurred. The Allied representatives are considering the situation.

LONDON, August 29.

VLADIVOSTOK.—As a result of an ultimatum by the Allied Czech and local authorities the volunteers who went over to General Horvat have submitted to disarmament thus ending an intolerable situation.

Allied Advance.

LONDON, August 28.

VLADIVOSTOK.—General advance of all Allied forces has begun on Ussuri front. Bolsheviks have retired six miles. Americans and Japanese are entraining for Ussuri.

Allied Withdrawal in Siberia.

Bolshevik Success.

LONDON, August 27.

A telegram to the 'Times' from Harbin states that in fighting on the Ussuri front the Czechs, the British, the French and the Japanese lost three hundred in killed and wounded. The line was withdrawn six miles. Japanese reinforcements are arriving.

RUSSIA

Bolshevik Government's Position.

The Only Desirable Policy.

LONDON, August 28

ARCHANGEL.—People, competent to speak, say that the Bolshevik Government is maintained by the left battalions and Red Guards in limited numbers, but well supplied with guns, rifles and ammunition and very highly paid and well fed, whilst the remainder of the population is completely disarmed, terrorized and robbed, and is very short of food. A large percentage of the lower classes and a small percentage of intelligent classes favour the appropriation of land by peasants, factories by workmen, and ships, by sailors, whilst the population generally opposes conscription. Thus any attempt to return to the old order would favour the interests of the Bolsheviks. The only desirable policy appears to be the gradual establishment of a new system of Government, based on universal suffrage with the economic and military assistance of the Allies.

Latest Telegrams.

A Recruiting Train for Burma.

A Proposal.

RANGOON, August 29

The subject of running a special train for recruiting was considered at a meeting last evening of Burman clerks' and Skilled Workers' Association Committee and a resolution was carried to the effect that in the opinion of the Association in view of the splendid results achieved by the war loan special train, the Local Government and the Recruiting Committees should immediately take into consideration the question of running a similar train for recruiting.

SIMLA, August 29.

Recent patriotic war offers include a quarter of a lakh annually for the period of war from the Raja of Chhota Udaipur.

Lord Ronaldshay on the Reform Scheme.

CALCUTTA, August 29.

Lord Ronaldshay who visited Pabna, one of the districts in Rajshahi division, to-day in reply to local bodies addresses referred to the reform scheme and His Excellency said:—I note with satisfaction the welcome which you accord to the proposals which have been put forward by the Secretary of State and the Viceroy for enlarging the political liberties of the people of India. The whole process of administration is a much more complicated matter than is sometimes imagined and hasty opinions formed after a cursory glance through the report on constitutional reforms are not only certain to be valueless but are likely to be extremely misleading. Under these circumstances the wise will endeavour by careful study to form a sound judgment as to the effect of the proposals before they pronounce an opinion upon them remembering always that while the role of an irresponsible critic is an easy and to some natures an attractive one it is one which invites neither consideration nor respect. I devoutly hope that now that the educated classes of the country are confronted with issues so momentous, they will show that they are alive to the supreme importance of the occasion and to the grave responsibility which it imposes upon them.

The Congress President Speech.

The "Times of India's" Criticism.

BOMBAY, August 29.

The "Times of India" criticising Mr. Hassan Imam's presidential address at the congress to-day says: It is not worthwhile to follow Mr. Imam through his lengthy remarks of unessentials. He trips himself with such acrobatic ease that it would be superfluous for any one to perform that office for him. The chief contention of his Congress is that impatience ought to be gratified and the president advances it. A man who is incapable of seeing the difference between acceptance and rejection, between extremist and moderate as Mr. Imam professes to be, should fear nothing except the day when he wakes to the nature of his delusions. There was a young lady who told Whistler that she painted nature as she saw it. To her Whistler replied "Ah but the shock will come when you see nature as you paint it." So it will be with Mr. Imam when his eyes are opened.

Mr. Wacha's Telegram.

ANOTHER REPORT.

BOMBAY, August 29.

On behalf of the Bombay Presidency Association the following cablegram has been sent by the Hon'ble Sir Dinshaw Edulji Wacha, president of the Association, to the Secretary of State for India:—"The reported proposal to appoint Sir John Howett as chairman of one committee or both has caused widespread alarm and apprehension regarding the result of the Committee's labours and the success of the reform scheme. It is extremely desirable that the chairman should be an independent person of sufficient standing in English public life to inspire confidence. The appointment of a civilian in service or retired is undesirable. In any event the official view is fully represented by official member of committee."

ALLAHABAD, August 29.

An interesting fact is mentioned by a Hyderabad correspondent. During the present year His Exalted Highness's Government have been able to assist the financial situation in India by a loan of fifty lakhs in silver bullion pending the arrival of dollar silver ordered by the Government of India from America. The state mints have also undertaken coinage of small change for the Government of India.

A Provisional Chancellor to Benares

Hindu University.

Appointed By Sir P. S. Sivaswamy Iyer.

BENARES, August 29.

With the sanction of His Highness the Maharaja of Mysore, Chancellor and his Honour Sir Harcourt Butler, Visitor, Benares Hindu University, Sir Sivaswamy Iyer, Vice Chancellor, has been pleased to appoint Rai Bahadur Gyanendranath Chakravarti as provisional Chancellor of the University.

అమృతం జనము

పక్కని డిస్ట్రిక్ట్ నుండి సీసా 1-8 వల 0-8-0

పంచభావచీటి చూచుకొనిన మానము గలదు.

తలనొప్పుల మానము.

కార్యపునోత్సవ కార్యదోలును

నాచుట్టు చీట్లు చూచుకొను.

సహనానందగతిని యుంచును.

ప్రతియును నింపడగినది.

అమృతం జనం నొప్పులకు దివ్యమృతము.

నవభూరికలచే హిందూ దేశ హిందు

తయారుచేయుటకు మంచిముందు.

విదేశములలో కూడ దీనిని వాడుచున్నాడు

మోహిని తైలము:— శ్రీ పురుషులు నాడు

లకు యోగ్యుడైనది. సెందకు చలువజేయును.

బెండ్రుకలు కాలకుండును. బెండ్రుకలు నునుపు

లేదును. సువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0

అమృతం జనము డి హో,

109, ఫోకోడ్డు పోస్టు, బొంబాయి, తిరువళ్ళూరు, కర్రామ

ఆంధ్రపత్రిక

1.7.18 మొదలు చందాచివరము.

చందా సం॥ కు	రు.	పి.సి. వి.సి.కా.
6 మాసములకు	9-0-0	9-12-0
3 " "	4-8-0	5-8-0
1 " "	1-8-0	

వి.సి. వి.సి.కా. చేత తయారు చేయవలయును.

లోకలు చందాదారులకు మాత్రము

పి.సి. వి.సి.కా. చందా సం॥ కు	రు.	పి.సి. వి.సి.కా.
6 మాసములకు	7-12-0	
3 మాసములకు	4-0-0	
1 మాసములకు	1-6-0	

విడికృతిక 0-1-0

చందా సం॥ కు 3-0-0 4-0-0

మేనేజరు: ఆంధ్రపత్రిక.

ఆత్మచిహ్నం

శరీరమును వికచివరదవార ఆత్మచిహ్నం.

దయ్యము సద్భావమును సునింపి కాశ్రీయచిహ్నం

గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి.

విన్నవెకా చక్కని గ్రంథము. పేరు. 0-8-0

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పొట్టూరు 212, చదరూరు

అంధుల చిత్తవలయు

చందా 1-8 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి.సి. వి.సి.కా. ప్రకటన.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పొట్టూరు 212, చదరూరు

చెన్నపురి ట్రాముకంపెనీ పనివాండ్ల సమ్మెకట్టు.

(1)

ఈ నెల 28 వ తేదీ బుధవారము మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు ఎగ్ మూవల్ ఇ. ఎల్. ఆయ్యగారు గృహమంత్రి పనివాండ్ల సభ జరిగినది. ఆయ్యగారు అగ్రాసనాధిపతియై వసించిరి. పద్మవతి కట్టుబడి యుండవలసినదని పనివాండ్లకు ఆయ్యగారు కోరిరి. పనివాండ్లకష్టముల గూర్చి తమ కేమియు నెఱుకలేనట్లున్న ఇట్లు జరుగునని తామెప్పుడును నెలచి యుండునట్లున్న కంపెనీ వారు నెలవలసిన నోటీసు గూర్చి పనివాండ్లకు తెలియజేయబడెను. 1916 సంవత్సరము జూను నెలలో చెన్నపురి ట్రామువే (ట్రాఫిక్) సూపరింటెండెంటు గారికి పనివాండ్ల కష్టములను బహిష్కరించునట్టి ఒకటి పంపబడెను. పిమ్మట కొద్దికాలము క్రిందట కంపెనీ మేనేజరుగారి కొక అనామధేయ పత్రము పంపబడెను. కంపెనీవారు న్యాయవర్తనకు వెళ్లెదట పనివాండ్లను సమాజేశపరిచి అట్టిలో వివరింపబడిన కష్టములను వారు నిజముగ పొందుచుండిరో లేదో యాపూరికి కంపెనీవారు విచారణ చేసి యుండుననియు నెలవులోనున్న మునుస్వామి రాజును తింటిమాలమున రప్పించుట వలన పనివాండ్ల సమ్మెకట్టుటకు సిద్ధముగ నున్నారని వారికి తెలిసియే యుండుననియు ఆయ్యగారు నడివిన పిమ్మట పనివాండ్ల కంపెనీలో వివిధ కాఫులలో బనిచేయు వారిలో గొందరి ప్రతినిధులను మొత్తుకొని అట్లు ఎన్నికొనబడిన వారిని ఒక సంఘమని ఆయ్యగారిలో నేతీధివించి పనిచేయుటకు నియమించిరి. పనివాండ్ల కష్టములు దుఃఖములగూర్చి మాకేమియు భోగిట్టా తెలియలేదని కంపెనీవారు తప్పిపోకుండుటకు యా సంఘమువారును ఆయ్యగారును కలసి పనివాండ్ల కష్టములను ఎన్నిటిని ప్రాసే కంపెనీ వారికి పంపుటకు నిశ్చయింపబడినది. తమకష్టములు కంపెనీవారికి పూర్తిగా తెలిసి యుండునని తాము భావించినను ప్రజల తమ్ము నిందించకుండుటకు తమ దుఃఖముల బాబితా కంపెనీవారికి పంపుటకు తాము నిశ్చయించినట్లు కంపెనీవారు చెప్పెను.

పనివాండ్ల మతియొక సమాజేశము:— నిన్నటిసాయంత్రము (29-8-18) 5 గంటలకు ఇ. ఎల్. ఆయ్యగారు గృహమంత్రి మతియొక పర్యాయము పనివాండ్ల సమాజేశమైరి. పనివాండ్లలో తాము చాలమంది పురవాసులును కొంతమంది పోలీసు ఉద్యోగులునుగూడ సమాజేశముండుడిరి.

గత సాయంత్రము (బుధవారము సాయంత్రము) ఏర్పడిన ట్రాము కంపెనీ ధివిధాన పనివాండ్ల ప్రాతినిధ్య సంఘపు సమాయముతో సీక్రెడికోర్కెల బాబితా వ్రాయబడినదియు బాబితాగూర్చి తమ ముఖ్యోద్దేశములు చెప్పవలసినదియు ఆయ్యగారు చెప్పిరి.

కోర్కెల బాబితా.

ఇక స్పెక్టర్లు:— ఇక స్పెక్టర్లు ప్రతిసాన నెల వేతనములలో నొసగుబడు వృద్ధికాక చెరియొక రూ॥లు నెల జీతములందు వృద్ధి యొసగుబడవలెను.

వారికి సాలూకు ఒకమాసము జీతముమీదను 14 దినములు మామూలుగను నెలవులు ఒకగబడవలెను.

వారికి కోజాకు 8 గంటలకన్న జాస్తికాలము పనిచేయించకూడదు. 8 గంటలకు మేగ పనిచేసిన కాలములో ఒక గంటకు రెండుగంటలజీత మొసగుబడవలయును.

వారికి సాలూకు మూడుదుస్తుల జీతము ఇయ్యవలయును.

వారికి ప్రతి నెలకు ఒకసగబడుచున్న మూడు రూపాయల బట్టెములోను 45 దినములు నెలవులకు మేకము మినహాయించబడకూడదు.

కండక్టరును మోటారుమనుష్యులు:—

ప్రతిదినము పనిచేయు కాలమును, సంవత్సరమునకు నెలవుకాలమును, దుస్తులలోను ఇన్ స్పెక్టర్లతో సమముగ సమ్మానింపబడవలెను. వారికి ప్రస్తుత మొసగుబడుచున్న నెలవేతనములు 5 రూ॥ల చొప్పున వృద్ధి చేయబడవలెను.

పొంబంటు, లైను శుభ్రముచేయువారు:— వారికి ప్రతిదినము ఒకసగబడు జీతము 8 అజాలనుండి 9 అజాలకు పెంచబడవలెను. మామూలుగ ఇయ్యబడుచున్న అరజా వృద్ధికూడ వారికి మట్టవలెను. వారు అనుదినము 8 గంటలకన్న అధిక కాలము పనిచేయుకూడదు. అట్లు చేసినయెడల జాస్తి కాలములో గంటకు రెండుగంటల జీతము వారికి ఇయ్యవలయును.

సాలూకు రెండు దుస్తులజీతము వారికి ఇయ్యవలయును. సంవత్సరమునకు 14 దినములు మామూలు నెలవు ఉండవలయును. కోజాకు అరజా చొప్పున యుద్ధవత్సరము యుద్ధానంతరము 6 మాసములవఱకు వారికి మట్టవలయును.

వర్కుషాపు పనివాండ్లు వారికి ప్రస్తుతము ముట్టుచున్న జీతములు దినమునకు రెండు అజాల వంటిన వృద్ధిచేయబడవలెను. వారికి సాలూకుగలను అనావృద్ధి కూడ వారికి మట్టవలయును.

వారేదినమున పనిచేసేవారు ఆదినము జీతము మాత్రము కంపెనీవారు తీసుకోవలయును.

వర్కుషాపు కూలీలు:— తమ కోజాకూలీలు ఒక అరజావంటిన వృద్ధిచేయబడవలెననియు, తమకు సాలూకు ఒక మాసము నెలవు ఉండవలెననియు వర్కుషాపు కూలీలు కోరిరి.

ఇతర కోర్కెలు:— ట్రాము మార్గము అంతమయ్యె ప్రతిస్థలమందును ట్రాముపనివాండ్ల నిమిత్త మొక కమిషనును, భోజనకాలము నియమింపబడవలెను. భోజనకాల మందు తులాయి ఉండవలెను.

ఈబాబితా చదివినతోడనే పనివాండ్లందఱును తమ సంతుష్టిని తెలియజేసి దీని నజూరు కంపెనీ అధికారులకు పంపబడవలెనని ఆయ్యగారిలో నుడిచిరి.

రాజకీయ హెచ్చరికలచే నీ సమ్మెకట్టు హెచ్చరింపబడినట్లు ట్రాముకంపెనీ అధికారులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కనుక మీలో కొంతమంది కమిటీగా నేర్పడి జాయింటు మేనేజరుగారి యొద్దకు వెళ్లదని ఇ. ఎల్. ఆయ్యగారు పనివాండ్లతో జెప్పిరి. ట్రాము కంపెనీవారిచే బంపబడిన నోటీసులో మొదట పనివాండ్లకు పనులు ప్రారంభించవలె ననియు పిమ్మట తమకోర్కెలను, దుఃఖములను కంపెనీవారిలో మొరపెట్టుకొనవలెననియు వ్రాయబడియుండుటచే మేము కంపెనీ వారి యొద్దకు భోమని పనివాండ్లు ఆయ్యగారికి మారుపలికిరి. ఏదియే ఒక వాగ్దానము కచ్చినపిమ్మట పనివాండ్లు పనులు ప్రారంభింతురని జాయింటు మేనేజ్మెంటు గారికి లేఖనమున తెలియపరచవలెనని పనివాండ్లు ఆయ్యగారిలో జెప్పిరి. ఈ గందరగోళము నంతను లేనదీన ట్రాఫిక్ సూపరింటెండెంటు మునుస్వామిరాజు తిరిగి పనిచేయుట. కొంతమంది పనివాండ్లు ఆటంక పరచిరి. దీనినిగూర్చి కొంతసేపు చర్చజరిపి పిమ్మట యూరకుండిరి. పద్ధతికి లోబడియుండవలెనని ఆయ్యగారు వారిని తిరుగ హెచ్చరించి సమ్మెకట్టు పూర్తియగువఱకు ప్రతిదినముదయము 7 గంటలకు తమ గృహమందు పనివాండ్ల సమాజేశము జరుగునని చెప్పిరి. (ఈ దినమునమాత్రము (30-8-18) మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు సమాజేశము జరుగును) ప్రస్తుతము భోజన సదుపాయములేక బాధపడుచు ఉన్నవారు తమ పేర్లను చెప్పియెడల వియ్యము మొదలగునవి కొనబడి భోజనసౌకర్యములు చేయబడునని ఆయ్యగారు సమాజేశము వారికి తెలియపరచిరి.

వారికష్టము తీర్చుటకువఱకు పనివాండ్లు పనిచేయుటకు ఆంగీకరించుట లేదు. రాజకీయ హెచ్చరికలచే వారు హెచ్చరింపబడలేదని వారు తమకు తెలియజేయమని కోరిరి. కొంతమంది ట్రాముపనివాండ్లను తమయొద్దకు తీగయిదానివారణకొరకు పంపదలంచుకొన్నట్లు తమకు తెలియపరచవలసిన దని పనివాండ్లు నన్ను కోరిరి ఇ. ఎల్. ఆయ్యగారు చెప్పి పురి ట్రాముకంపెనీ జాయింటు మేనేజరుగారి కొక లేఖను పంపిరి.

కొద్ది ట్రాముబండ్లు మాత్రమే నడచుచున్నవి.

ట్రాము అధికారుల కోర్కెప్రకారము 6 గంట ట్రాము ఇక స్పెక్టరులు నిన్నటియందయమున (29-8-18) ఆఫీసుకు వెళ్లిరి ఈ కఠినసమయమున తాము కంపెనీవారికి సమాజు మొనర్చవలయుననియు వారికి కష్టములు చొలగించవలసినదియు అధికారులు వారితో జెప్పిరి. కొంతవరకైన పురజకులకు కలిగిన అసౌఖ్యములను తగ్గించు నిమిత్తము లెక్కబండ్లను నడపుటకు ఇక స్పెక్టర్లు కోరబడిరి. సమ్మెకట్టువారు తిమ్మ కొట్టుచురేమో అనుభయముచే నాయానుగురు పనిచేయుటకు జంకిరి. ప్రతిబండ్లలో కనిష్టముల నుంచుటకును మూల్య ఆకలిగా వారు ఇండ్లకుభోవునవలసి కనిష్టములను దోడు ఇచ్చుటకును అధికారులు వాగ్దానము చేసినపిమ్మట వారానుగురు పని ప్రారంభించిరి. ప్రధానపు ఇక స్పెక్టర్లు, ఇక స్పెక్టర్లు, వర్కుషాపుపనివాండ్లు మోటారువాండ్లు, కండక్టర్లు నేర్పడి నిన్నటియందయమునండి పదముగు ట్రాముబండ్లను నడపుచుండిరి. నూరుబండ్లనడచుచుండినపుడే ప్రజలకు ఇబ్బందులు కలుగుచుండినపుడు 25 బండ్లు మాత్రమే నడచునట్లును పురవాసులకు కలుగు ఇబ్బందులు వేరే వ్రాయ నక్కరలేదు.

నేడుకూడ లెక్కబండ్ల నడచుచున్నవి. కొద్దికు వియ్యనకీర్లు ఉద్యోగులు గునుస్తాలు మున్నగువారు చాల కష్టములు పొందిరి. సమయమునకని వెట్టి, జట్కూబండ్ల వారు రిక్షావారు గుట్టపుబండ్లవారు తమ రేటులను రెండురెట్లు పెచ్చించిరి.

(2)

స్వేషముకాంగ్రెసు ప్రారంభము

(3)

నిన్నను (29-8 తేదీ) కాంగ్రెసు ప్రారంభమైనది 10 వేల మంది సభాభవనులు నలంకరించిరి. మితివాదులలో సర్ కిన్నావెటిట (వీరుసన్యానసంఘసభ్యులను వదలలేదు) మహమ్మదాబాదురాజా, లాలాభాయి కామటాను, సి. వి. మెహతా, గార్లమున్నగువారు కొద్దిమందిసభ్యులవచ్చిరి. సరిగమధ్యాహ్నము 1 గంటయగుసరికి ఊరేగింపుతో నభ్యుత్తుని వేదికకు తోడ్చిచ్చిరి. వంజేమాతర నివాసములు బోరునెలగినవి. జేయగీతములు మొదట పాడబడెను. పిమ్మట సన్యానసంఘాభ్యుత్తులు గా॥ వి. జే. వజేటాగా రువన్యనించిరి. వజేటాగారి కోరికపై సభ్యులక నియోజన తీర్మానమును ఆనిచి నెంట్ల ముగా రుప పాడించిరి. ఇట్టి విషయముయమున జేకీ యుమహాజనసభాధిపత్యమున కొక మహమ్మదీయుని నియోజనముటవలని సొండుమహమ్మదీయమైత్రి నానుమాత్రము గాదను విషయ మాంగజేశమువారికి బాగుగా స్పష్టము కాగలదు. కలకత్తా మైకోర్టు న్యాయాసనమునుండి సయ్యదు హాస్సును ఇమాంగారిపుడు యావద్భారత మహాన్యాసమున సభిష్టింపగలిగిరి. వీరు న్యాయాధిపతిగా నున్నపుడు వీరిధీశక్తియు స్వాతంత్ర్యమును న్యాయ శాంతియు అధి:లోకజ్ఞానమును బాగుగా విదితమయ్యె నని ఆనలి నెంట్లము గారు నడిచిరి. మహమ్మదాబాదు రాజాగా రనువడించిరి. గా॥ పండితుడన మోహనమాలవ్యా గా॥ జిన్నా, దివానుజనాదరు ఎల్. ఏ. గోవిందరాఘవయ్యగారు, దివానుబనాదరు హరిశ్చంద్రవిష్ణుదాసు, ఎన్. చక్రవర్తి, గా॥ కపర్తి గార్లు బలపడిరి. తీర్మాన మేక గ్రీనముగా నామోదింపబడినది. ఇమాముగా రగ్రాసనాసీనులైరి. కరతాళధ్వయు ప్రబలినది. సర్ రసవిహరభూషా, డాక్టరు నుబ్రహ్మణ్యయ్యగార్లు మున్నగు ప్రముఖులు సభకు రాజాలమికి చింతిలుచు పంపిన తంతివారలను కార్యదర్శి చదివెను. పిమ్మట నభ్యుత్తకోపన్యాసము చదువబడెను. సభ్యులత్యంతశ్రద్ధతో శాలకించిరి. పిమ్మట విషయ నిర్ధారకసంఘ సభ్యునియోజనము జరిగినది. విషయ నిర్ధారకసంఘసభకు మాన్సిము లీగు స్థాయి సంఘసభ్యులు గూడ వచ్చి చర్చించిన అధ్యక్షులునుడిచిరి. నేడు (30-వ తేదీ) మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు మరల కాంగ్రెసు సమాజేశము జరుగును.

పెనుగొండ డి॥ మునసపు కోర్టులో

స్థాయికాను నెంబరు 935, 1917.

వాది:— అన్నం వెంకటరమణప్ప వరై రాలు

ప్రతివాది:— అయ్యుఖం శెట్టి

వాదులు ప్రతివాదినుండి లేఖ పంపి:— 88-4-0 లు రాబట్టుకొనుటకు దావా చేసెయున్నాను. ఈదావా 17-9-18 కి వాయిదా వేయబడినది. ప్రతివాది స్వరహాగా గాని ప్లిడరుద్వారా గాని హాజరుకానంతట పరోక్షమున తీర్మానించబడును. (1297)

హెచ్. ఆర్. శేషప్ప బి. ఏ. వారుల నేతలు.

పెనుగొండ డి॥ మునసపు కోర్టులో

అసలు నెంబరు 993, 1917.

వాది:— మూకలపాటి కోటారెడ్డి.

ప్రతివాది:— కురుబరా తెప్ప.

వాది ప్రతివాదినుండి ప్రత్రముల పంపిన పోకీరు. 156-6-0 లు రాబట్టుకొనుటకు దావా చేసెయున్నాను. ఈదావా 10-9-1918 కి వాయిదా వేయబడినది. ప్రతివాది స్వరహాగా గాని ప్లిడరువల్ల గాని హాజరు కానంతట పరోక్షమున తీర్మానించబడును. (1298)

హెచ్. ఆర్. శేషప్ప బి. ఏ. వారుల నేతలు.

పజాభిప్రాయములు

I రాజపుత్ర సమాజము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సమాజము:

అయ్యో, రాజపుత్రునిధినుండి దొరతనమువారి పాతకాలయందు ఇంగ్లీషు విద్యాభ్యాసముచేయు తుత్రియవిద్యార్థులకు పై సమాజమువారు విద్యార్థివేతనము లిచ్చుచున్నారు. ఇందుకు జాతీయకాలాకాలముందు కష్టసాయనాభిప్రాయములు ఉత్తము తుత్రియాలకు కష్టసాయన ప్రధానవృత్తిగా ప్రస్తుతముండుటచేతను కష్టసాయనవిద్యార్థివేతనములుకూడ ఇంతటి హుండి యియ్యదలచియున్నారు. వలయువారు రాజపుత్రసమాజకార్యదర్శి అల్లూరి రామరాజుగారు మంచిలి, కృష్ణాజిల్లా అని దుర్భాస్తులు పంపుకొనవలయును.

మం. వేంకటేశ్వర్లు.

II

సూర్యవీడుతాలూకా రైతుల అవసరసభ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సమాజము:

అయ్యో, దొరతనమువారు చేయబోవు నీటితీరుక బాస్తీ నిగుడించి రెండుచించి రైతుల యభిప్రాయ మెసంగుటకు "అన సర సూర్యవీడు తాలూకా రైతులమహాసభ" ముందునెల తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 2 గంటలకు కాటూరుగ్రామముందు సమావేశమగును గాన తాలూకాలోని వివిధ గ్రామముల రైతులందరు కప్పక దయచేయ ప్రార్థితులు.

సుంకర బసవయ్య,

ముస్తాబాదా.

(పసిడెంటు,

సూర్యవీడుతాలూకా రైతులసంఘము.

III

నేత్రోగములకు చికిత్స

ఆంధ్రప్రదేశ్ సమాజము:

అయ్యో, పేలకొలది నేత్రోగములను గ్రుడ్డివారను అంధిరకుశముతో బాధపడువారును నూ ఆనుపత్రిలో నివారణ చేయించుకొని నుఖము పొందినసంగతి ఆంధ్రజేతనం దంతట ను తెలిసినవిషయమే. ప్రస్తుతము ఆనేకమంది గ్రుడ్డివారు ధనములేక గాని బొంబాయి, చెన్నపట్టణము మొదలగు మారడేశములు వెళ్ళలేక గాని వృధాగా బాధపడుచున్నారు గాన మా ఆనుపత్రి అధికారులు ఈ విషయము బాగుగా ఆలోచించి బీదలకు అందరకును ఒక సంవత్సరము అంధిరకుశములవల్ల బాధపడు గ్రుడ్డివారలకు రైద్యము ఉచితముగ చేయ నిశ్చయించివారు. కాబట్టి తెలియ జేయడ మైనది.

విజ్ఞోగియా ఆనుపత్రి కాకినాడ.

వి. గోపాలకృష్ణ, ఎం. డి.

IV

ధాన్యపు ధర.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సమాజము:

ధాన్యము వారములోజలనుండి బస్తారు 7ల చొప్పున ధర గలిగియున్నది. ఏజిల్లాలోని ధాన్యము ఆజిల్లాలోనే నిల్వ జేయబడు నని వదంతియే గాని జరుగుటలేదు. మా తాలూకా ధాన్యము రాజమహేంద్రవరముకు అంతగా వెళ్ళుటలేదుగాని నైజామురాజ్యమునకు ఏలూరు ప్రాంతములనుండి వర్తకులు ఎగుమతి చేయుచుండుటచేత ఆవర్తకులు ఇక్కడనుండి సరకులు విశేషముగా కొనిపోవుచుండుటచేతను ఈ విపరీతధర మా ప్రాంతములలో ఒక్క మారుగా విజృంభించుటకు పోతువని చెప్పుచున్నారు. కృష్ణాజిల్లానుండి గోదావరిజిల్లా పట్టణమైన రాజమహేంద్రవరములకు ధాన్యము ఎగుమతి లేక పోవుటచేతను ఇదివరకు ఈ జిల్లా ధాన్యమువల్ల విశేషలాభము దొరుకున్న వర్తకులు కొందరు ఇక్కడి కమీషను ఏజెంట్లవారూ ధాన్యము కొనిపించి యిక్కడే నిల్వచేయుచున్నారట. ఇది మిక్కిలి అన్యాయము. ఇట్టి అక్రమములు జరుగకుండగ గవర్నరు మెంటు కలుగ జేసికొన వలదా? ఆహార వస్తువులకు సర్వ సామాన్యమైన ధరలు నిర్ణయించి ఎగుమతులు ఆపుటకు కఠినమైన ఉత్తరువులుచేసి దొరతనమువారు తమ ధర్మమును నెరవేర్చి ప్రజల మెప్పును పొంద యత్నింపరా? సిపిర్, కృష్ణాజిల్లా.

మం. వేంకటేశ్వర్లు.

V

నీటితీరువను వృద్ధిచేయుట.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సమాజము:

అయ్యో, సర్కారు జలాధికారులనుండి నీరుపొందటము మొట్టమొదట నీటి తీరువను వృద్ధిపర్చ దలచి చెన్నపురి

దొరతనమువారు 18-7-18 తేదిగల ప్రకటనను ఫోర్టు నెంటు జార్జి X జెట్ యందును, జిల్లా X జెట్ యందును ప్రచురపరచి కాని యావిషయ మింతవరకు, కూడ విశేషము మంది రైతులకు తెలియలేదు. X X జెట్లలో నీ ప్రకటనకు విశేష ప్రాముఖ్యము నిచ్చినట్లు కనుపడనందున విద్యార్థకుతులగు రైతులు పై తమివిషయమును గమనించలేదు నీటి తీరువ నీ ప్రకారం వృద్ధి చేయుటకుగల ఆజ్ఞపణలను తెలుపుటకు 20-9-18 వరకు సర్కారువారు దువు నిచ్చినారు. అట్టిగడువుకూడ సమాపించుచున్నది. ఇప్పుడు ఆజ్ఞపణలను చెప్పకొనక రైతు లూరకుండిన యెడల నీ నీటితీరువ వృద్ధిమైన పిదప రైతులు ఆజ్ఞపించుటకు ఆర్జులుకారు. ఇట్టి ప్రకటనలను సర్కారువారు ప్రతిగ్రామముందు సాటింపు చేయనెడల రైతులకు వెంటనే నులభముగ తెలియును.

ఈ ప్రకటనను కృష్ణా వెస్టర్న్ డెల్టాకుకూడ వర్తించునని తోచుచున్నది. ఈ డెల్టాలో నీరు అతివర్షములవల్ల సగము పంట అయినను పండలేదు. అందువలన నీసంవత్సరము తగినంత నిలవధాన్యములేదు. ధాన్యములకు ధరలు హెచ్చుగ నున్నందున నిలవయున్న యావత్తు ధాన్యమును వర్తకులు కొని కొన్నాలకు యెగుమతి చేసినారు. లూటీ ప్రయత్నములు కొద్దికాలముక్రిందట జరిగినందున వర్తకులు తమయొద్ద ధాన్యమేమూత్రమును నిలవయుంక యెగుమతిచేసినారు. కఠవువచ్చునట్లు చిహ్నము కనుపడుచున్నది. కందులు వెనుల మొదలగు నసరధాన్యములను, మిరపకాయలు, నెయ్యి మొదలగువానికిని ముమ్మాటకుంబై ధరలు అయివారు రెట్లు హెచ్చినవి. ద్రవ్య వృద్ధిశక్తులగుచున్న పెద్దకుటుంబీకులగు మధ్యమ తరగతి వారికిని బీదవారికిని దుర్భర మగుచున్నది.

ఈ సంవత్సరము కృష్ణానీరుతరుణములో వర్షములు లేక పనిపాలు లాగిపోవుచున్నవి. నాట్లు సగ మైనను కా లేదు. నాట్లు తరుణము కూడ గతించుచున్నది. ఇందువలన నీ సంవత్సరము వర్షములు లేక కాని, వర్షము లక్కరలేనప్పుడవివర్షములు కురిసికాని పంట వర్షమగునని రైతులు భయపడుచున్నారు. కాబట్టి రాగల సంవత్సరస్థితి యెట్లుండునో తెలియదు. రాజధక్షిని వెలిబుచ్చుచు నీరహిత హెచ్చువడ్డకి తెచ్చి యైనను యాధునికము నుత్సాహముతో నిచ్చుచున్నారు. కాని, నా నాటికి మధ్యమ తరగతివారును బీద వారైనను సామ్రాజ్య వేతనలలో చిట్కొనుచున్నారు.

సర్కారు జలాధారములకల్ల పనులు, ఉల్లి, మిర్చి మొదలగు మెట్టవైర్లు నీరు వెట్టబడుచున్నవి. వీనికి యిది వరక నీటితీరువ హెచ్చుగ నున్నదనియును పంటలు తక్కువ నున్నవనియును రైతు లనుకొనుచున్నారు. ఈ డెల్టాలో ఖరీద తర్వాత పనులు యెక్కువగా పండింపబడుచున్నది. నీటి తీరువ వృద్ధి యగునెడల రైతులకు యెక్కువ వర్షము సంభవించును. సర్కారువారి ప్రకటనము నెఱిగిన కొందరు రైతు లీ మెట్టవైర్లకు నీటితీరువ వృద్ధిమైన ఓమట్టు మాగాని వైర్లకు కూడా వృద్ధియగునని అభిప్రాయమై యున్నారు. నీటితీరువను వృద్ధిచేయుటకు గల హేతువులను ప్రకటనలో సర్కారువారు తెలియపర్చలేదు. రైతు లిట్టి కారణముల నెరుగుట ముఖ్యము. అట్టి కారణములను సర్కారువారు వెంటనే వెలిబుచ్చునో కాననిర్యాణసభలో ప్రజలపక్షమున నున్న గౌరవనీయులగు సభ్యులైన నీవీషయము నాలోచించి సర్కారువారి కారణములను వెలిబుచ్చవలయును. ఐనను, సర్కారువారే ఈ ప్రయత్నమును మాని రైతులలో కలవరము లేకుండ చేయదు రని నమ్ముచున్నాను.

వెద్దిభట్ల లక్ష్మీనరసింహము

తెనాలి

స్టేషన్.

25-వ తేదిని వెల్లూరుజిల్లా గూడూరు గ్రామములో గ్రద్దలూరు వేంకట్రామానాయుడుగారి గృహమందు జి. రామయ్యనాయుడుగారి ఆధిపత్యముక్రింద గూడూరులోని అది నెలను మహాజనులు సభ చేసి ఆహ్వానసంఘనిర్ణయము జరిపిరి. నెల్లెంబరునెల 21-22 తేది లం దు ఆ ది నెల మ మహాజనసభ గూడూరులో జరుపవలసినట్లును, సభకు కావలసిన ఖర్చులకు భవన చందాల రూపముగా వసూలు చేయవలసినట్లును, కల్లటూరు వేంకటసుబ్బయ్య నాయుడుగారు, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు, వి. నారాయణయ్య, జి. వేంకటసుబ్బయ్యనాయుడుగార్లు కార్యదర్శులు, జి. వేంకట్రామయ్య ని. సుబ్బయ్య నాయుడుగార్లు, సభ్యులుగ నియమితులైరి. ఆహ్వానసంఘమువారు మరయొక సభ చేరి అధ్యక్షనిర్ణయము చేయుదురు.

భీమవరం వార్తలు

(మాస్కోము విలేజుకునియొద్దనుండి)

నీటితీర్పు

భీమవరం. ఆగస్టు 28:—నీటిపన్ను హెచ్చించు విషయమై దొరతనమువారు కొంతకాలమునుండి ప్రయత్నించుచుండిరిగాదా! ఈవిషయమై చర్చించి తమ అభిప్రాయమిచ్చుటకు భీమవరంతాలూకా సంఘమువారు ప్రత్యేకసభ గావించి క్రింది తీర్మానమును ఆమోదించి గవర్నరు మెంటువారికి పంపిరి. "ఇదివరలో వసూలుచేయబడుచుండెడి నీటిపన్ను హెచ్చుగాను అన్యాయముగాను ఉండుటచేత, ప్రస్తుతం 9 ఆగస్టు 1918 సంవత్సరం కృష్ణాజిల్లా నెల్లెంబరు ప్రయోగపరిషత్తు చేస్తుంది దొరతనమువారి నె 345 రు గల ప్రకటన ప్రకారమింకను నీటిపన్ను హెచ్చుచేయుటలంపు చాల దుర్మయముగాను అన్యాయముగాను ఉన్నదని ఈసంఘమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు." ఈ తీర్మానమును గమనించిన యెడల ప్రజలలో ఎంత అలజడిగ నున్నదో గోచరింపగలదు.

మిలిటరీ

కృష్ణా జిల్లాలోని సిపాయీలతోను రిక్రూయిట్మెంట్లోను కూడుకొనిన 64 వ పయన్సిర్ యొక్క రెజిమెంటులో బ్యాండు మాతాలూకాలో ఆటవిక్కు ఉండి, భీమవరము వీరవాసరం గ్రామములమీదుగా ఊరేగుచు నరసాపురం వెళ్ళినది. దీని యుద్ధకీము ప్రజలను ఆకర్షించి కొలువునకు క్రొత్తవారిని చేర్చుకొనుటయే. ఈ ప్రాంతముందు కొందరు మిలిటరీ కొలువుకు చేరిరి. పూర్వము బర్మాయుద్ధమునకు కావలసిన సిపాయీలను కులగోత్రములను, ధైర్యసాహసములను ఆలోచింపకయే హీనజాతులనుండి చేర్చుకొని ఆంధ్రులకు ఎన్నటికిని పాని కళంకమాపాదించుటచే ఆంధ్రులు వైస్రాయున కనర్వులని కదా మొన్నటివరకు నిషిద్ధమయిరి. ఇప్పుడు కూడ ధైర్యసాహసములు గలవారు చేరుటకు సంకల్పించుట వారి తత్కృత చీతమే గదా కారణము. సిపాయీలకు చీతము వృద్ధిచేసిన యెడల వీరసంతతివారు వైస్రాయులో తేరి జేతమయొక్క గౌరవమును కాపాడుదురు.

ద్వితీయ బర్మారాజకీయసభ.

శనివారమునాడు ప్రభుత్వ భవనమున బర్మను ప్రతినిధులతో రెండవ బర్మారాజకీయసభ సమావేశమైనది. సంస్కరణములను గూర్చి తెప్పి నెంటు గవర్నరుగారిచే ప్రతిపాదించబడిన నూచనలన్నియు ఏకగ్రీవముగ అందరను అంగీకరించిరి తెలియచున్నయది. బర్మాలోకూడ మాంబేగ్యు చల్యనుభవ సంస్కరణ ప్రచారకను ప్రనేకబెట్ల నిశ్చయించుకొనినవారు కూడ చివరకు తెప్పి నెంటుగవర్నరు గారిసూచనలను సరిశోధించి ఎంతవరకు ప్రయోజనకరముగ నుండగలవో జూడ నిశ్చయించుకొనిరి. స్థానిక ప్రభుత్వమువారి తీర్మానములు క్వెరలో ప్రకటింపబడును. కాసనసభలో 17 గురికి బదులుగ 50 మంది యందురునియు ఇందులో 30 ప్రజా నియమితులు నుందు రని తెలియచున్నయది. ముగ్గురు బర్మనులతో ఉపజేతకసభ యొకటికూడ నెలకొల్పబడును. ఈసభకు మంతయు ప్రకటితమైన పిదప వీనిని అందరను విచారించవచ్చును. రంగూనుప మాత్రము సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము నూచింప బడినది. జిల్లాలకు నూచింపబడలేదు.

స్వమాత్యచేసికొనుట:—కలకత్తాలో డబ్ల్యు. హెచ్. మాంతు అనునాతనిభార్య గత 19-వ తేది సోమవారమునాడు తుపాకితో గాల్చుకొని మరణించెను. ఆమెకు అనుమాన హెచ్చు ననియు లేనిదని భయములు కలగజేసికొని భయముపోవుటకు అమితముగ త్రాగుచుండెననియు మితలేని త్రాగుడు వలన మతిశ్రమణము కలిగ ననియు దానిచే నామె స్వమాత్య గావించుకొనె ననియు ఆమెధర్మ మరణవిచారణ కర్తగాదితోను పంచాయతీ దారులతోను జెప్పెను. మతిచంచలత్వముచే స్వమాత్య గావించు కొనినట్లు తీర్మానించిరి.

నాగసముద్రములోని గీర్వాణభాషాభివర్ధన సంఘమువారు 22వ తేదిని సమావేశమైరి. కరణము రఘురామప్పగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. భాండాగారముల విధానకానితిని గురించియు, సభ్యులను గురించినయు భాండాగారముల ఫలితములను గురించినయు సుపన్యాసములు జరిగినవి.

బర్మాసేన:—ఈసేనలో చేరినవారు 12 గురు ఘోషాగా వారిని పట్టుకొని కైదులో పెట్టిరి. వారు వెరటిగోడకు కంఠచేసి మరల పారిపోయిరి. వారిలో 5 గురిని మరల పట్టుకొనిరి.

వృత్తాంతములు

బర్మా రైల్వే నెట్టు గవర్నరు:—వీరు మెక్లిన్ హు వెల్లిరి. ఆటనుండి మైమాడోట్ వెల్లిరు.

సేనాపతిలనము:—బెంగళూరులో మెట్టుండు ప్రభుత్వ గారు రెసిడెంట్ గారు మున్నగువారిలో కలసి బ్రిటిష్ ఇండియా సేనలను తిలకించిరి. ఇండియా సేనల కల్లులు దేశ రాజకీయ గారు నాయకత్వమును వహించిరి.

బొంబాయిలో సేనాసంచారము:—ఈ నెల 31 వ తేదీన సేనల వారు నాకాదశమును ఊరేగింపు బయలుదేరెదరు. యధ్యక్షులును వందలను చేర్చుటకు సేనలో కొత్తవారిని చేర్చుటకు ప్రజలకు యధ్యక్షులను దుర్భాసమును కలిగించుటకు ఈ యూరేగింపు జరుపబడుచున్నది.

వర్ధానురాజిగారు:—యధ్యక్షులను దొరతనము వారికి చాల సహాయము చేసిన విశాఖపట్టణముజిల్లా అసతా పల్లి నాకాపల్లి జియను అధికారిని రాజిసాహేబ్ సీతాబాయి వర్ధానుగారిని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చాల ప్రశంసించుచున్నారు.

బొంబాయి గవర్నరుగారు:—యధ్యక్షులను చాల లాభమును గడించినవారు యధ్యక్షులును కథిమగు ధనసహాయము చేయునట. శ్రేష్టపుత్ర జయించినవో వారికి దుర్భాసమును నిశ్చయము వారి ధనమంతయును శ్రేష్టపుత్ర వశమగునని బొంబాయిగవర్నరుగారు నడిచిరి.

పంజాబు చీఫ్ కమిషన్ జడ్జిపదవి అను శీర్షికతో: ఈ నెల 10-వ తేదీన అబ్దుల్ హక్ నొక వ్యాసము ప్రకటింపబడినందుల కా దొరతనమువారు ధరావతు రు 1000 ను వశపరుచుకొనిరి. ఆ ప్రతీక వారమునకు 2 సారులు ఉరుదూభాషలో ప్రకటింపబడునది.

మాండలే దేవాలయము:—మాండలే నగరమున నున్న వర్మన దేవాలయమునకు మరయొక ఆంధ్రుడు వేయబడినది. దానిని నిర్మించుటకు రు 8000 లు అయినది. తదుత్సవమునకు మరీ రు 8000 లు అయినది. ఉత్సవము ఈ నెల 21-వ తేదీన ప్రారంభమైనది. నూతన భవనమున నొక విలువకల రత్నము స్థాపింప బడినది.

మల్లాది సత్యలింగము నాయకురంగారి ధర్మములు:—వైధర్మ్యముల ధర్మకర్తలగు నుండిన రాయబహుమార్ ఆరణి రఘునాథరావు పంతులుగారు క్రితేపుత్ర నందున రావుబహదూరు రామరావు పంతులుగారు వారి స్థానే ధర్మకర్త పదవియందు నియమింపబడిరి. ధర్మశాలలో ఈ నెల 29 వ తేదీ గురువార ముదయము 8 గంటలకు సర్వీస్ ఎస్. శిష్యా మిత్రులు బి. ఏ. బి. ఎల్. కె. సి. ఎస్. వి. గారిచే చేయబడును.

రిక్రూటింగు ఆఫీసరుగారు ఎదుర్కొనబడుట:—వైస్రములో జేర్చుటకు మనుష్యులకొరత అసిస్టాంట్ రిక్రూటింగు ఆఫీసరుగారు ఇద్దరు ముగ్గురు సిపాయిలును తిరునల్వేల్లో మలనూరు గ్రామమునకు పోయిరి. అగ్రామపు పంచముజాతి వారు రిక్రూటింగువారివై దిరుగ బాటొనర్చిరి. అసిస్టాంట్ గారు గూర్పుండిన బండి గొడుగుబాటుచేయబడి ముక్కలుముక్కలుగ విరుగగొట్టబడెను. వారిచేతుండిన చిన్నతుపాకి నూడ బెరికికొరబడెను. ఒకసిపాయికి కనిపెసిన గాయములు తగిలి నవి. రిక్రూటింగు ఆఫీసరు హెచ్. జి. క్లింఛెగారు భోగట్టాలు చేయుచున్నారు. నలుగురు పట్టుబడిరి.

పాలజున్ను దొంగతనము:—కలకత్తాలో మోరిజను కంపెనీ కార్యదర్శి డిక్సన్ గారు రొకదినమున కంపెనీ భవనము అవరణమును విడచుచుండిన యొక కూలివాని తట్టున/అరుమానముపై ని సోదించిరి. అందు 8 పాలజున్ను కుండలుండుట జూచి వాటినిగూర్చి ఆయనవానిని ప్రశ్నించగ ఆబుల్ ఖాలేక్ అను వాడు వాటిని తనకు ఇచ్చిపట్టు వాడు కార్యదర్శిగారితో జెప్పెను. ఆకంపెనీలో నుద్ద్యోగిగనుండిన యొక పాశ్చాత్యుడు తానా జున్ను కుండలను ఆబుల్ ఖాలేక్ నకు ఒప్పించినట్లు చెప్పెను. మేజిస్ట్రేటుగారు ఆబుల్ ఖాలేక్ ను విడచి కూలివాని శ్రోకమానము కఠినశిక్ష విధించిరి.

నూలుబట్టలనుగూర్చి దొరతనమువారి ఏర్పాటులు:—29-వ తేదీ యుదయమున బొంబాయి ప్రతీక లీనియములను ప్రకటించినది. కాని వానివివరములు కొంతమందికి కనివారమునాడే తెలియటచే వారు తమ యంత్రకాలల వాటాలను లాభమునకు విక్రయించు కొనగలిగిరి. 21-వ తేదీన కొంగ్రెసు అధ్యక్షుడు బొంబాయికి వచ్చుటచే నూలుబట్టల దుకాణములు మూసివేయబడెను. యంత్రకాలల వాటాలపరలు చాలవ్యక్తిగతమైనవి. పెద్ద వాటాలధర 100-150 తగ్గినది. ఈ ఏర్పాటులు బాగులేవు. వీనివలన ప్రజలకెట్టిలాభమును కలుగదు మాంచెట్లరు జపాను దేశములవారికి మాత్రమే లాభముకలుగును. అందులో జపానువారి కధికమగు లాభము కలుగగలదని నూలుబట్టల వర్తకులు నడిచిరి.

కొత్త ఏర్పాటులు లాభకరమైనవిగావు. వీని కలన ప్రజలకు లాభమేమియును కలుగదు. 100 కి 47 శంతులు మాత్రమే ఇండియా మరలలోని బట్టలను ప్రజల అవయోగించుచున్నారు. 47 శంతులలోను 15 శంతులు దొరతనమువారు యధ్యక్షాధిపతి తీసికొను చున్నారు. ఇండియాదేశపు బట్టలవిక్రయము నింకను తగ్గించుట కిప్పుడు దొరతనమువారి ఏర్పాటు లనుగుణ్యములు. వ్యాపార పరిశ్రమలకు నిరోధముండగూడదు. యంత్రకాలలలోని బట్టల విక్రయమునకు దొరతనము వారెట్టి ఏర్పాటులను చేయలేదు. బొంబాయిలో ఈస్టు సెలవులలో జరిగిన సభలోగూడ నినిషయము తేలలేదు. అట్టి ఏర్పాటు చేసినగాని లాభమేమియును నుండదు. చుట్టవర్తకుల కింకను ఆసహాయము మొండగును. ఇతరదేశముల నుండి వచ్చుబట్టలకు నిరోధము లేకుండుటచే వాచ్చులాభములను గడించుట ఏమియును తగ్గనని నా. పురుషోత్తమదాసు ధావర్ధానుగారు మున్నగు యంత్రకాలల యజమానులు నడిచిరి. తొందరలు కలిగింపబడినవో బొంబాయినగరమున అధికవిషయమున చాలవ్యయముగలగలదు. బొంబాయిలోని సామ్రాజ్య కాసనసభ్యులు వీనిని తీవ్రముగా ఖండింపవలెనని వారందరూ నడిచిరి.

ఇండియా కార్యదర్శి గారికి ఇండియాసంఘము వారి తరపున నూ|| సురేంద్రనాథబెన్జీ గారి లిట్టు తంతినంపిరి. నిర్వాహక కూటముల రెంటికిని (ఎలక్టరల్ కమిటీ) సర్ జాన్ మీ వెలుగా రధ్యక్షులుగ నియమించబడినది లండనునుండి తమకు సమాచారము వచ్చెనని మొయిలప్రతీక తెలియజేయుచున్నది. ఇయ్యది వాస్తవ మైనచో సంస్కరణవిధానమును ప్రజల యభిప్రాయములకు నెరవేర్చుట యసాధ్యమనియు ఎంతమాత్రము లాభకరముగ నుండజాలదనియు ప్రజలు భీతావహులై యున్నారని, ఇది నిజమై యుండజాలదని ఇండియా సంఘము వారు నమ్ముచున్నారు. పార్లమెంటు సభాసభము గల రాజనీతికొనిదులను ఎక్కడైన అధ్యక్షునిగ నియమింపవలె నని ఈ సంఘమువారు ప్రార్థించుచున్నారు. సంయుక్త రాష్ట్రీయ జాతీయసభ సంఘమువారు దిసంబరు కడపటివారములో జరుగనున్న దేశీయమహాసభకు లోకమాన్య తిలవగారిని అధ్యక్షులుగ నుండవలయునని కోరిరి.

శ్రీ చూడాచారి నారోజీగారి స్వరాజ్యమంత్రోపదేశము, జీవితము.
1283 వెల 1-4-0] భారతీయేకహృత్, ఏలూరు.

మలయ చందనము
(1251) నెగరొగమునకు తువారము. మందు త్రవ్వకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పత్రము లేదు. సివికారి మున్నగు కఠినచికిత్సల పనిలేదు. రుచ్యమైన మా మలయచందనము ఎటువై, తెలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల నెగరొగమును మూడు పూటలలో మాన్పును. దట్టి 1-3 2-0-0 గంధర్వపార్శ్వసి, రాజమండ్రి.

మిక్కుల మనోహరముగు సునాసన 126
(రిజిస్టరు) **అటో దిల్ బహార్.** (రిజిస్టరు) కాబడినది. కాబడినది.
ఇప్పటికాలపు రుచి కనుపడునది, సాచితీని చునోజ్జమగు సునాసనగలది. అల్పాహారగాని, సారామముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధమ చేయుబడిన శేవల పుష్పసారము.
నీ కువాలవై కొన్ని లింపులు చిలుకరించినచో, మనోగ్యమగు సునాసన నిన్నులవరించును.
ఈ క్రింది చరమాణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్నవైజు (అర డ్రాం)	సీసా 1-3 రు 0-8-0
మధ్యరకము వైజు 1-డ్రాం	" " 0-12-0
వేరొకవైజు 2 "	" " 1-4-0
పెద్దవైజు 4 " లేక 1/2 డ్రాస్సు	" " 2-0-0

వి. వి. ఖచ్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమును ప్రతిసాపులోను దొరకును. దీని! అనేకమగు నకలు నెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసావైజును, కావ్యవైజును అటోదిల్ బహార్ అను పేరుకు పరిశీలింపుము ఈ అటో దిల్ బహార్ యొక్క కలక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగునవారి! వ్రాసినచో అటోకిచ్చుత్తుగల సునాసనవార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

సోపానములంటు: అంగ్లీయండియన్ (డగ్ ఆంసు కెమికల్ కంపెనీ నెం. 155, జుమ్మాచసీబ్ వీధి, బొంబాయి.
మద్రాసు యెండుంటు: మెహతా పురుషోత్తంహాస్త్రి, శ్వానాబజారుగోడ్డు, మద్రాసు.

The Glory of Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.
Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyparæmic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c. charged extra) sent all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the west and countless numbers of gratified cured patients.
Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man
Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English; write to-day, in all confidence if really interested o
free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika to the
[669]
Erectruss (A. P. DEPTT) Sole Agency for the East, Batala (Punjab) India.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్య షడధములు.

వంతరూపము దండ్రితో ముటుట ...	0-2
జీర్ణరూపము మోక్షము అభివృద్ధి ...	1-4
దంతరూపము పండ్లపోటు ...	0-8
వజ్రరూపము భారతప్రీతి ...	1-0
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-3 ...	0-12
మూలకంఠకు తైలము దెబ్బ 1-3 ...	0-12
శీమములకు తైలము సీసా 1-3 ...	0-8
శీత్రాంజనము శంఖిబాధలకు ...	0-4
శలరామతైలము వాంతిభేదము ...	0-8
గజ్జిక తైలము గజ్జిచేయకు దెబ్బ 1-3 ...	0-4
కామరూపము సీసా 1-3 ...	0-8
శీలకు మందు సీసా 1-3 ...	0-4
తామర తైలము; తామర, తీట ...	0-8
వస్త్రహరి తైలము దెబ్బ 1-3 ...	0-4
శుభ్రతైలము సీసా 1-3 ...	1-0
కర్ణహరి కర్ణకట్టులకు దగ్ధము ...	1-4
కర్ణహరిచూర్ణం ఆంధ్రమందులకు దెబ్బ 1-3 ...	0-8
కాయతైలము మందు ...	1-0

మోహనితైలము మోక్షము అభివృద్ధి ...	0-12
శోమహరి కెండుకొండుముటుట ...	0-8
ఉబ్బనమునకు మందు సీసా 1-3 ...	1-8
కస్తూరమూత్రము పెద్దది, చుంబిది 50-8 ...	0-10
గుబ్బాగి మూత్రము ...	1-0
గుబ్బాగి తైలము పుండ్లకు ...	1-0
విరేచనము; మూత్రము దెబ్బ 1-3 ...	0-8
గ్రహణి మూత్రము దెబ్బ 1-3 ...	0-8
శరీరజ్వర మూత్రము తలనొప్పిలకు ...	0-12
కాలినపుండ్లకు మందు సీసా 1-3 ...	0-8
కొండు ప్రాభవము సీసా 1-3 ...	1-0
మోహహరి మూత్రము, మోహము వ్యాధిలకు ...	1-0
చుంబుడు మందు సీసా 1-3 ...	0-8
గుంజరితైలము, మూత్రకాంతికి ...	0-8
చుంబుడు తైలము శీతగర్భముకు ...	0-8
కర్ణహరిచూర్ణం చెవిపోటుకు ...	0-8
బాలాచి మూత్రము మలబద్ధములకు ...	0-8
జులూపాచిచూర్ణం ఎముకలకు ...	0-8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

విశ్రాంతి సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసపరిల్లా

అపరిమిత రక్తములను జనించు వ్యాధులకు కీరీటువంటి మందు. తుల్యలను, మచ్చలను, గండమాలలను పుండ్లను, ప్రాంతమెప్పులను అన్ని విధములను గలగు చర్మ రోగములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శక్తిమంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

వనోపధి సారసపరిల్లా గురించి విచారించుము, సహజమైన మధ్యవర్తిత్వము అన్ని విధములైన వ్యాధులను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణమందులను నొప్పిలను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాలోగ్రమును గలగజేయును. 16 రోజుల వరకు ముటుటకు 4 డోసులు బుడ్డితో అమృతము.

పొప్పెటరు. — పి. డి. సావంత్,

144. ఫనసవాడి, నెం2 బొంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT,
Fanawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కు డిపో,
మాంటూరోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాయమైన
తెలుగు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.
డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.
(946) మేనేజరు.

అమృతాంజనము

చుంబు దెబ్బతో సహా సీసా 1-3 వెల 0-8-0

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యై దాంధ్ర మహాజనసభలయందలి
సభ్యుల సంఘాధ్యక్షులు, సభాధ్యక్షులు, యువసభ్యుల
ముఖ, వారి చిత్రపటములు, సభాధీర్వానములగు
తెలుగు 1-8-0. పోస్టేజీతో.
ఆంధ్రోద్యమ కార్యాలయము, 7, తంబుకట్టిపేట,
మదరాసు

కాళియుక్తి సంవత్సరాది సంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

హిందూ సంవత్సరమున జరిగిన విరోహ ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, వర్ణనీయములగు మహాజనుల చరిత్రములను ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాటములపై చక్కగ ముద్రించబడి సిద్ధముగ నున్నది.

కాగితముల కలెక్షన్లతో కలసి కావలసినన్ని ప్రతులు ముద్రిత సిద్ధముచేసి యుండుటలకు కలయికము

కంటే ప్రాసెస్ చేయబడు.	వెల రు 2-0-0
అంధ్రోద్యమ సంవత్సర చరిత్రము	" " 0-8-0
" అర్ధసంవత్సర "	" " 0-12-0
అంధ్రోద్యమ సంవత్సర, తేలిక వెలకట్టిక 2 ముద్రముల చరిత్రము	" " 1-0-0

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, పోస్టాఫీసు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపధము

తామర తైలము	గజ్జిక తైలము	మోహనితైలము
దెబ్బ 1-3 0-6-0	దెబ్బ 1-3 0-4-0	సీసా 1-3 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో, తంబుకట్టి పేట మదరాసు.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోపధములు

బృహత్ మంజుష్టాదికావ్య

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రశస్తమైనది.
1/4 పాను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రవభ గుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ
పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వానవలేహము

దగ్ధనకు మంచిమందు.

1/4 పాను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియు వాంక్షలభావలో
పరుపవలయును.

జాండూ పార్ల సూత్రాధికార

వర్ణము

ఆయుర్వేద యోగధముల చేయువారు

బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13

అమృతార్ణవ అవతేహ్యము.

ఈ అవతేహ్యము రక్తమును శుభ్రపరచే పీర్వమును పొంది
చి నిలమును కలిగించి యుష్ణశీమలము చేసి చేలి కాతి
మంటల పోగొట్టును. మెదడును చల్లచేసి శరీరమునకు
తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘక్షయ, భేదము, తలనొప్పి,
రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తీర్చుక నివారించును.

219 అర్ధపాను దెబ్బ 1-3 రు. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవింద్,

అతంకవిగ్రహ హావధాయం, 157, బ్రాహ్మీ ముత్రాసు.

301 పాశ్యపు వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాపధములు.

లోకాయుధులైన కస్తూరిమాత్రల నిప్పుడైనను
వ రి కిం పు డు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాల విక్రయించు
బహుమన్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింగా,
మలీయనేట్, గోవా, ఫీజి, బెలంజీ, ఈస్టాఫీకా, మున్నగు
ప్రదేశములవారు కూడ సీ సిద్ధాపధమును, ఉపయోగించు
చున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకాయుధుల" కస్తూరి
మాత్రల సీసా మీ యింట నున్న యెడల, మాటికి వైద్యుల
సమయమును, నిరీక్షించి, మొరపెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పార్శ్వవాతము,
జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్ధ, గజము నొప్పి,
బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలగు వికారము,
చిన్న బిడ్డలకు గలగు జ్వరము, దగ్ధ, వాయువు, మరియు
ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధాపధ త సేవనచే వాక్యముగా
పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యశాలలో సనేకవిధము లగునట్టియు నుపయోగక
రములగు కర్మాటక మూలికలనుండియే యోగధములను
తయారు చేయుచుండురు.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాయందు
రును ఉండున; మాచి తిసికొనవలెను.

అనుపానపత్రము, ప్రతి సీసాలో గూడి
యుండును. 260 మూత్రము సీసా 4 అణాలు,
మూత్రమే.

8 సీసాల కొకసారి తేప్పించి కొని	రు 1-9-0
టపాల ఖర్చుతోపేరి	
12. సీసాల కొకసారి కొని	2-12-0
25. సీసాల కొకసారి కొని	5-0-0

గుమ సురోగములకు మావద్ద ఆయుర్వేద
దీయ సిద్ధాపధముల దొరకును.

విలాసము:—శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు